

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av värdepappersmarknadslagen och till vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås ändringar i värdepappersmarknadslagen, lagen om Finansinspektionen, strafflagen, lagen om handel med finansiella instrument, försäkringsbolagslagen, lagen om försäkringsförmedling, lagen om investeringstjänster, kreditinstitutslagen, lagen om placeringsfonder, lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag. Syftet med propositionen är att genomföra de åtgärder som krävs för att följa vissa bestämmelser i Europeiska unionens marknadsmissbruksförordning samt för att genomföra marknadsmissbruksdirektivets bestämmelser om straffrättsliga påföljder för marknadsmissbruk.

Marknadsmissbruksförordningen innehåller bestämmelser om insiderhandel, olagligt röjande av insiderinformation, marknadsmanipulation, förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk, offentliggörande av insiderinformation, insiderförteckningar, offentliggörande av transaktioner utförda av personer i ledande ställning och begränsningar i den handeln, investeringsrekommendationer samt befogenheter för de behöriga myndigheterna och administrativa påföljder.

Förordningen är direkt tillämplig lagstiftning, varför vissa nuvarande bestämmelser i värdepappersmarknadslagen till vissa delar måste upphävas. Bestämmelser som måste upphävas ingår i synnerhet i värdepappersmarknadslagens kapitel om fortlöpande informationsskyldighet, marknadsmissbruk och administrativa påföljder.

Vissa av bestämmelserna i förordningen ska, dock med beaktande av bestämmelserna i förordningen, också i fortsättningen föreskrivas nationellt. Sådana är de befogenheter som i lagen om Finansinspektionen föreslås för Finansinspektionen att påföra de administrativa åtgärder och sanktioner som förordningen kräver. Påföljdsavgiftens maximibelopp höjs avsevärt jämfört med nuläget. Påföljdsavgiften för juridiska personer får när det gäller insiderhandel och marknadsmanipulation vara högst 15 procent av den juridiska personens omsättning eller 15 miljoner euro, beroende på vilkendera som är större. En fysisk person får påföras högst 5 miljoner euro i påföljdsavgift. Påföljdsavgiftens maximibelopp kan dock alltid vara tre gånger så stor som de vinster som erhållits eller de förluster som undvikits genom överträdelsen.

Det nationella genomförandet av marknadsmissbruksdirektivet kräver ändringar i kapitlet om värdepappersmarknadsbrott i strafflagen. Det föreslås att olagligt röjande av insiderinformation kriminaliseras i strafflagen. Dessutom ska användning av insiderinformation vid återkallande eller ändring av en order som gäller finansiella instrument samt användning av råd som grundar sig på insiderinformation kriminaliseras i lagen. Tillämpningsområdet för straffbestämmelserna i strafflagen föreslås också bli utvidgade på det sätt som krävs i direktivet så att de motsvarar tillämpningsområdet för förordningen.

Lagarna avses träda i kraft den 3 juli 2016.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
Innehåll	2
ALLMÅN MOTIVERING	5
1 INLEDNING.....	5
2 NULÄGE	6
2.1 Gällande lagstiftning.....	6
2.1.1 Värdepappersmarknadslagen.....	6
2.1.2 Lagen om Finansinspektionen.....	7
2.1.3 Strafflagen	7
2.2 Europeiska unionens lagstiftning.....	7
2.2.1 Förordningens centrala innehåll	7
2.2.2 Kommissionens genomförandedirektiv.....	17
2.2.3 Kommissionens delegerade förordningar och genomförandeförordningar ...	17
2.2.4 Direktivets centrala innehåll.....	18
2.3 Bedömning av nuläget	18
2.3.1 Allmänt.....	18
2.3.2 Nationella lagstiftningsalternativ	18
2.3.3 Värdepappersmarknadslagen.....	19
2.3.4 Lagen om Finansinspektionen.....	25
2.3.5 Strafflagen	30
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN.....	31
3.1 Målsättning	31
3.2 De viktigaste förslagen.....	31
3.2.1 Värdepappersmarknadslagen.....	31
3.2.2 Lagen om Finansinspektionen.....	31
3.2.3 Strafflagen	32
3.2.4 Försäkringsbolagslagen.....	33
3.2.5 Lagen om försäkringsförmedling	33
3.2.6 Lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	33
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	33
4.1 Ekonomiska konsekvenser.....	33
4.1.1 Konsekvenser för statsfinanserna.....	33
4.1.2 Konsekvenser för branschen och investerarna	33
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	34
4.3 Samhälleliga konsekvenser	35
5 BEREDNING AV PROPOSITIONEN	35
5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial.....	35
5.2 Utlåtanden och hur de har beaktats.....	35
5.3 Fortsatt beredning efter att regeringspropositionen har lämnats	36
6 ANDRA OMSTÄNDIGHETER SOM INVERKAT PÅ PROPOSITIONENS INNEHÅLL	37
DETALJMOTIVERING	39
1 Lagförslag	39
1.1 Värdepappersmarknadslagen	39
1 kap. Allmänna bestämmelser.....	39
6 kap. Fortlöpare informationsskyldighet	39
10 kap. Offentliggörande och tillgänglighållande av obligatorisk information..	39
11 kap. Offentliga uppköpserbjudanden och skyldighet att lämna erbjudanden	39

RP 65/2016 rd

12 kap.	Marknadsmisbruk	39
15 kap.	Administrativa påföljder	41
16 kap.	Skadestånd	42
17 kap.	Tillsynsbefogenheter	42
18 kap.	Överklagande och straffpåföljder	42
1.2	Lagen om Finansinspektionen	42
1 kap.	Allmänna bestämmelser	42
4 kap.	Administrativa påföljder	43
1.3	Strafflagen	44
51 kap.	Om värdepappersmarknadsbrott	44
1.4	Lagen om handel med finansiella instrument	51
1 kap.	Tillämpningsområde och definitioner	51
2 kap.	Börsverksamhet	51
4 kap.	Multilaterala handelsplattformar	51
1.5	Försäkringsbolagslagen	52
6 kap.	Försäkringsbolagets ledning, företagsstyrningssystem och placering av tillgångar	52
1.6	Lag om försäkringsförmedling	54
7 kap.	Övrig tillsyn och skadeståndsansvar	54
1.7	Lagen om investeringstjänster	54
1 kap.	Allmänna bestämmelser	54
7 kap.	Organisering av värdepappersföretags verksamhet	55
1.8	Lagen om placeringsfonder	55
1.9	Lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	55
2 kap.	Definitioner	55
22 kap.	Påföljder och rapportering om överträdelser	55
1.10	Kreditinstitutslagen	57
7 kap.	Förvaltnings- och styrningssystem	57
1.11	Lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag	57
1 kap.	Allmänna bestämmelser	57
2	IKRAFTTRÄDANDE	58
3	FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	58
LAGFÖRSLAG		61
	Lag om ändring av värdepappersmarknadslagen	61
	Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen	68
	Lag om ändring av 51 kap. i strafflagen	72
	Lag om ändring av lagen om handel med finansiella instrument	76
	Lag om ändring av försäkringsbolagslagen	79
	Lag om ändring av lagen om försäkringsförmedling	81
	Lag om ändring av 1 och 7 kap. i lagen om investeringstjänster	82
	Lag om ändring av 2 a och 150 § i lagen om placeringsfonder	85
	Lag om ändring av 2 och 22 kap. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	86
	Lag om ändring av 7 kap. 6 § i kreditinstitutslagen	88
	Lag om ändring av 1 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag	89
BILAGA		90
PARALLELLTEXT		90
	Lag om ändring av värdepappersmarknadslagen	90

RP 65/2016 rd

Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen	102
Lag om ändring av 51 kap. i strafflagen.....	107
Lag om ändring av lagen om handel med finansiella instrument.....	114
Lag om ändring av försäkringsbolagslagen.....	118
Lag om ändring av lagen om försäkringsförmedling	120
Lag om ändring av 1 och 7 kap. i lagen om investeringstjänster	121
Lag om ändring av 2 a och 150 § i lagen om placeringsfonder	124
Lag om ändring av 2 och 22 kap. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	126
Lag om ändring av 7 kap. 6 § i kreditinstitutslagen	128
Lag om ändring av 1 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag.....	129

ALLMÄN MOTIVERING

1 INLEDNING

Europaparlamentet och rådet antog den 16 april 2014 förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG, nedan *marknadsmissbruksförordningen*, förordningen eller MAR. Genom förordningen fastställs en gemensam utveckling av lagstiftningen om insiderhandel, olagligt röjande av insiderinformation och marknadsmanipulation samt åtgärder för förhindrande av marknadsmissbruk.

Syftet med förordningen är att stärka genomförandet av det upphävda marknadsmissbruksdirektivet 2003/6/EG, nedan *marknadsmissbruksdirektivet* eller *MAD*. Den utveckling av lagstiftningen, marknaden och tekniken som skett efter att MAD trädde i kraft har lett till omfattande förändringar inom finansbranschen. Kommissionen har ansett att det är nödvändigt att upprätta ett enhetligare och starkare regelverk i fråga om marknadsmissbruk. På detta sätt kan man kan bevara förtroendet för marknaden, undvika potentiellt regelarbitrage och säkerställa ansvaret också i samband med manipuleringsförsök av marknaden. Syftet är också att erbjuda marknadsaktörerna mer rättssäkerhet och enklare lagstiftning. Genom att ta in kraven i fråga om marknadsmissbruk i förordningen har man velat försäkra sig om att kraven är enhetliga i medlemsstaterna.

Förordningen innehåller flera genomförandebefogenheter för kommissionen att anta tekniska standarder och anta delegerade akter. Av dessa kommissionens akter på lägre nivå antas nästan alla som direkt bindande förordningar. Några sådana kommissionens akter har dock inte antagits ännu. Kommissionen har dock redan antagit ett genomförandedirektiv, (EU) 2015/2392 om Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 vad gäller rapportering till behöriga myndigheter av faktiska eller potentiella överträdelse av den förordningen.

Parallellt med förordningen antog Europaparlamentet och rådet den 16 april 2014 direktivet 2014/57/EU om straffrättsliga påföljder för marknadsmissbruk (marknadsmissbruksdirektivet), nedan *direktivet* eller *MAD II*. Direktivet innehåller straffrättsliga bestämmelser i fråga om de allvarliga gärningsformerna av marknadsmissbruk som föreskrivs i förordningen.

Förordningen tillämpas i princip från och med den 3 juli 2016. Enligt artikel 39 i förordningen ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för att följa artiklarna 22, 23 och 30, 31.1 samt 32 och 34 senast den 3 juli 2016. I artiklarna i fråga åläggs medlemsstaterna att nationellt på det sätt som förordningen kräver införa bestämmelser om tillsyns- och övervakningsbefogenheter för myndigheterna samt om befogenhet för dem att förelägga administrativa sanktioner och åtgärder.

Förordningen innehåller flera hänvisningar till det reviderade direktivet 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument, nedan *MiFID II*, och till EU:s förordning (EU) Nr 600/2014 om marknader för finansiella instrument, nedan *MiFIR*. Bestämmelserna i MiFID II och MiFIR ska inte tillämpas i enlighet med förordningen från och med den 3 juli 2016, utan först från och med den 3 januari 2017. På grund av detta anses hänvisningarna i artikel 39.4 led 1 till direktiv 2014/65/EU och förordning (EU) nr 600/2014 före den 3 januari 2017 hänvisa till direktiv 2004/39/EG, nedan *MiFID I*, i enlighet med den jämförelsetabell som anges i bilaga IV till direktiv 2014/65 EU, i den utsträckning den jämförelsetabellen innehåller bestämmelser avseende direktiv 2004/39/EG. Fram till detta datum ska de nationella bestämmel-

RP 65/2016 rd

ser som implementerats med MiFID I som grund tillämpas, vilka i huvudsak ingår i lagen om investeringstjänster och i lagen om handel med finansiella instrument.

Enligt artikel 39.4 andra stycket ska när hänvisningar görs i bestämmelserna i förordningen till organiserade handelsplattformar, tillväxtmarknader för små- och medelstora företag, utsläppsrätter eller auktionerade produkter baserade på sådana de bestämmelserna inte tillämpas på organiserade handelsplattformar, tillväxtmarknader för små- och medelstora företag, utsläppsrätter eller auktionerade produkter baserade på sådana före den 3 januari 2017. [I artikel 39.4 i den finska versionen av förordningen står felaktigt den 3 juli 2017.]

Kommissionen har dock i efterhand den 10 februari 2016 lagt fram ett förslag till direktiv (COM(2016) 56 final) och ett förslag till förordning (COM(2016) 57 final) om ändring av MiFID II, MiFIR och MAR så att tidsfristerna för tillämpningen av MiFID II och MiFIR skjuts upp med ett år. I detta kommissionens förslag till förordning ingår också ett förslag till ändring av artikel 39.4 i MAR. Enligt ändringsförslaget ska de bestämmelser som avses i artikel 39.4 i förordningen tillämpas först från och med den 3 januari 2018.

Riksdagen har utifrån 96 § 2 mom. i grundlagen informerats om förslaget till förordning genom statsrådets skrivelse (U 59/2011 rd) och om förslaget till direktiv genom statsrådets skrivelse (U 58/2011 rd) samt genom utrikesministeriets kompletterande skrivelser (kompletterande U-skrivelserna (1.) OM2012-00253, OM2012-00254, (2.) OM2013-00448, OM2013-00449).

2 NULÄGE

2.1 Gällande lagstiftning

2.1.1 Värdepappersmarknadslagen

I samband med genomförandet 2004 av det marknadsmissbruksdirektiv som upphävdes genom förordningen infördes de bestämmelser om marknadsmissbruk som direktivet krävde i den värdepappersmarknadslag (495/1989) som då var i kraft. I samband med totalreformen av lagstiftningen om värdepappersmarknaden 2013 stiftades den nya värdepappersmarknadslagen (746/2012). I den nya lagen förtydligades lagens struktur och vissa bestämmelser om marknadsmissbruk preciserades.

I värdepappersmarknadslagen föreskrivs om sättande av värdepapper i omlopp bland allmänheten, informationsskyldighet på värdepappersmarknaden, offentliga uppköpserbjudanden, förhindrande av missbruk på värdepappersmarknaden och tillsyn över värdepappersmarknaden. Värdepappersmarknadslagen indelas i allmänna bestämmelser (avdelning I), bestämmelser om prospekt (avdelning II), bestämmelser om informationsskyldighet (avdelning III), bestämmelser om offentliga uppköpserbjudanden och skyldighet att lämna erbjudanden (avdelning IV), bestämmelser om marknadsmissbruk (avdelning V) samt bestämmelser om påföljder, överklagande och särskilda bestämmelser (avdelning VI).

De bestämmelser som är mest centrala med tanke på förordningen ingår i lagens 6 kap. om fortlöpande informationsskyldighet, i 12 kap. om allmänna bestämmelser om marknadsmissbruk, i 13 kap. om offentligt insiderregister och företagsspecifikt insiderregister, i 14 kap. i bestämmelserna om marknadsmissbruk och i 15 kap. om administrativa påföljder.

2.1.2 Lagen om Finansinspektionen

I lagen om Finansinspektionen (878/2008) ingår bland annat bestämmelser om Finansinspektionens uppgifter, tillsynsbefogenheter, administrativa påföljder samt samarbete med utländska tillsynsmyndigheter. Bestämmelserna i lagen om Finansinspektionen (587/2003), som senare upphävdes av den nuvarande lagen om Finansinspektionen, ändrades i samband med att MAD genomfördes. För Finansinspektionen föreskrevs de nya tillsynsbefogenheter som förutsätts i direktivet i synnerhet när det gäller rätt att få uppgifter och att bli hörd. Dessutom gavs Finansinspektionen befogenhet att bestämma de ekonomiska administrativa påföljderna (ordningsavgift och påföljdsavgift) för vissa brott mot bestämmelserna i värdepappersmarknadslagen.

2.1.3 Strafflagen

Strafflagens (39/1889) 51 kap. innehåller bestämmelser om värdepappersmarknadsbrott. De allvarligaste fallen av missbruk på värdepappersmarknaden har kriminaliserats i strafflagen. Kapitlet innehåller straffbestämmelser om missbruk av insiderinformation, grovt missbruk av insiderinformation, marknadsmanipulation, grov marknadsmanipulation, informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden samt juridiska personers straffansvar. Dessutom innehåller kapitlet en definitionsbestämmelse och en begränsningsbestämmelse om tillämpningsområdet för straffbestämmelserna. Bestämmelserna i kapitlet preciserades till vissa delar 2004 i samband med genomförandet av MAD och ytterligare 2013 i samband med totalreformen av lagstiftningen om värdepappersmarknaden.

2.2 Europeiska unionens lagstiftning

2.2.1 Förordningens centrala innehåll

Tillämpningsområde och definitioner

I artiklarna 1–3 i förordningen föreskrivs om förordningens syfte, tillämpningsområde och definitioner. Enligt artikel 1 fastställs genom förordningen ett gemensamt regelverk om insiderhandel, olagligt röjande av insiderinformation och marknadsmanipulation samt åtgärder för att förhindra marknadsmissbruk så att man kan säkerställa de finansiella marknadernas integritet i unionen och förbättra investerarens skydd på och förtroende för de marknaderna.

Enligt artikel 2.1 ska förordningen tillämpas på finansiella instrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller för vilka en ansökan om upptagande till handel har lämnats in. Förordningen tillämpas också på sådana finansiella instrument med vilka handel bedrivs på en multilateral handelsplattform, som är upptagna till handel på en multilateral handelsplattform eller för vilka en ansökan om upptagande till handel på en multilateral handelsplattform har lämnats in. Finansiella instrument med vilka handel bedrivs på en organiserad handelsplattform omfattas också av tillämpningsområdet för förordningen. Förordningen tillämpas dessutom på sådana finansiella instrument som inte omfattas av ovan nämnda artikel 2.1 led a, b, eller c, om deras pris eller värde beror eller inverkar på priset på eller värdet av ett finansiellt instrument som avses i de leden. Vidare tillämpas förordningen på auktionering vid en auktionsplattform som har godkänts som en reglerad marknad för utsläppsrätter eller andra auktionerade produkter baserade på utsläppsrätter enligt förordning (EU) nr 1031/2010.

I artikel 2.2 har tillämpningsområdet för bestämmelserna om marknadsmanipulation utvidgats till att gälla också vissa spotavtal avseende råvaror om man med hjälp av dessa kan påverka priset eller värdet på ett finansiellt instrument som avses i punkt 1. Dessutom har bestämmelserna om marknadsmanipulation utsträckt till att gälla vissa typer av finansiella instrument,

RP 65/2016 rd

t.ex. derivatkontrakt om man genom dem kan påverka priset eller värdet på ett spotavtal avseende råvaror där priset eller värdet beror på priset eller värdet på de finansiella instrumenten. Bestämmelserna om marknadsmanipulation gäller också beteenden relaterade till referensvärdet.

Förordningen tillämpas på alla transaktioner, handelsorder eller beteenden avseende de finansiella instrument som avses i punkterna 1 och 2 i artikeln, oavsett om de äger rum på en handelsplats eller inte. Dessutom ska kraven och förbuden i förordningen tillämpas på åtgärder och försummelser både inom unionen och i ett tredjeland (artikel 2.3 och 2.4).

Artikel 3 innehåller de definitioner som används i förordningen.

I artikel 4 föreskrivs om anmälningar och förteckningar i fråga om finansiella instrument. Handelsplatser ska utan dröjsmål anmäla till den behöriga myndigheten för handelsplatsen varje finansiellt instrument för vilken det lämnats in en ansökan om upptagande till handel på deras handelsplatser, som har tagits upp till handel eller som handlas för första gången. Anmälan ska också göras när ett finansiellt instrument inte längre handlas eller är upptaget till handel. De behöriga myndigheterna för handelsplatsen ska utan dröjsmål översända anmälningar som de erhållit till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten som omedelbart ska offentliggöra dem i form av en förteckning på sin webbplats. En förteckning över de närmare uppgifter som förteckningen ska innehålla finns i artikel 4.3 i förordningen.

I artikel 5 i förordningen avgränsas tillämpningen av förbudet mot insiderhandel och olagligt röjande av insiderinformation samt marknadsmanipulation så att det inte omfattar handel med egna aktier i återköpsprogram samt med värdepapper eller därtill relaterade instrument för stabilisering av värdepapper. I artikel 6 i förordningen undantas vissa åtgärder utförda i penning- eller växelkurspolitiska syften eller inom ramen för förvaltning av offentlig skuld. Förordningen tillämpas inte heller på vissa åtgärder som genomförs som en del av unionens klimatpolitik, gemensamma jordbrukspolitik eller gemensamma fiskeripolitik.

Insiderinformation

I artikel 7 i förordningen definieras insiderinformation i anknytning till olika finansiella instrument. Med insiderinformation avses i förordningen information av specifik natur som inte har offentliggjorts, som direkt eller indirekt rör en eller flera emittenter eller ett eller flera finansiella instrument och som, om den offentliggjordes, sannolikt skulle ha en väsentlig inverkan på priset på dessa finansiella instrument eller på priset på relaterade finansiella derivatinstrument (artikel 7.1 a). I artikeln ingår dessutom separata definitioner av insiderinformation i fråga om råderivat samt utsläppsrätter eller auktionerade produkter baserade på sådana. I artikeln definieras också insiderinformation för personer som har som uppgift att genomföra handelsorder avseende finansiella instrument.

I artikel 7.2 i förordningen definieras noggrannare specifik information. Information anses vara av specifik natur om den anger omständigheter som föreligger eller rimligtvis kan komma att föreligga eller en händelse som har inträffat eller som rimligtvis kan förväntas inträffa. Dessutom förutsätts att information är tillräckligt specifik för att göra det möjligt att dra slutsatser om omständigheternas eller händelsens potentiella effekt på priserna på finansiella instrument eller på relaterade finansiella derivatinstrument, på relaterade spotavtal avseende råvaror eller på auktionerade produkter baserade på utsläppsrätter.

I fråga om en över tiden pågående process som syftar till att förverkliga, eller som resulterar i, vissa omständigheter eller en händelse, kan i detta hänseende även de mellanliggande stegen i den processen som är knutna till förverkligandet av de framtida omständigheterna eller den

framtida händelsen anses vara specifik information. Ett mellanliggande steg i en över tiden pågående process ska anses vara insiderinformation om den i sig uppfyller kriterierna för insiderinformation (artikel 7.2 och 7.3).

Med information som sannolikt skulle ha en väsentlig inverkan på priset avses information som en förnuftig investerare sannolikt skulle utnyttja som en del av grunden för sitt investeringsbeslut. I fråga om marknaden för utsläppsrätter föreskrivs särskilt (artikel 7.4).

Insiderhandel

I artikel 14 a i förordningen förbjuds en person från att ägna sig åt eller försöka ägna sig åt insiderhandel. I artikel 14 b förbjuds dessutom en person att rekommendera att någon annan person ägnar sig åt insiderhandel eller förmå någon annan person att ägna sig åt insiderhandel.

Med insiderhandel avses enligt artikel 8 i förordningen situationer när en person som förfogar över insiderinformation utnyttjar denna genom att för egen eller annans räkning, direkt eller indirekt, förvärva eller avyttra finansiella instrument som denna information rör. Som insiderhandel anses också att återkalla eller ändra en handelsorder som avser ett finansiellt instrument som informationen rör om handelsordern lades innan personen fick tillgång till insiderinformationen om det finansiella instrumentet i fråga. I fråga om auktioner för utsläppsrätter eller andra auktionerade produkter baserade på utsläppsrätter anses utnyttjande av insiderinformation också inbegripa en persons läggande, ändring eller tillbakadragande av ett bud.

Enligt artikel 8.3 i förordningen anses det också som insiderhandel att rekommendera eller förmå en annan person att ägna sig åt insiderhandel när den personen inser eller borde inse att rekommendationen eller uppmaningen bygger på insiderinformation.

Artikel 8 om insiderhandel tillämpas på varje person som förfogar över insiderinformation till följd av att den personen är medlem av emittentens administrations-, lednings- eller kontrollorgan eller av administrations-, lednings- eller kontrollorgan för deltagare på marknaden för utsläppsrätter, har aktieinnehav i emittenten, har tillgång till informationen genom fullgörande av tjänst, verksamhet eller åligganden eller ägnar sig åt kriminell verksamhet. Artikeln är även tillämplig på alla personer som förfogar över insiderinformation under andra omständigheter om denna person inser eller borde ha insett att det rör sig om insiderinformation. När det dessutom rör sig om en juridisk person, är artikeln även tillämplig, i enlighet med nationell rätt, på de fysiska personer som deltar i beslutet att genomföra förvärvet eller avyttringen eller återkallelsen eller ändringen av en handelsorder för den juridiska personens räkning (artikel 8.4 och 8.5).

Legitimt beteende

I artikel 9 i förordningen föreskrivs om visst legitimt beteende som enbart utifrån att en person förfogar eller har förfogat över insiderinformation inte anses innebära att den personen har utnyttjat den informationen och därmed har ägnat sig åt insiderhandel. Detta legitima beteende gäller bland annat beslutsförfarande för en juridisk person, uppgift som marknadsgarant eller motpart för ett finansiellt instrument, utförande av handelsorder på tredje parts vägnar samt i samband med genomförandet av ett offentligt uppköpserbudande eller fusion med ett företag. Utnyttjande av insiderinformation är inte heller enbart det faktum att en person utnyttjar sin egen vetskaper om att han eller hon har beslutat att förvärva eller avyttra finansiella instrument i samband med förvärv eller avyttring av de finansiella instrumenten. En överträdelse av förbudet mot insiderhandel kan trots allt anses ha begåtts om den behöriga myndigheten påvisar att det fanns ett icke-legitimt skäl till dessa handelsorder, transaktioner eller beteenden.

Olagligt röjande av insiderinformation

Enligt artikel 14 c i förordningen är det utöver att utnyttja insiderinformation också förbjudet att olagligen röja insiderinformation. Med olagligt röjande av insiderinformation avses i förordningen en situation när en person förfogar över insiderinformation och röjer den informationen till en annan person, utom i fall då röjandet sker som ett normalt led i fullgörande av tjänst, verksamhet eller åligganden. Också vidarebefordran av rekommendationer eller uppmaningar anses utgöra olagligt röjande av insiderinformation, när personen som röjer rekommendationen eller uppmaningen inser eller borde ha insett att den bygger på insiderinformation (artikel 10).

Marknadssonderingar

I artikel 11 i förordningen föreskrivs om marknadssonderingar (market sounding). Med marknadssonderingar avses i förordningen överföring av information till en eller flera potentiella investerare, innan en transaktion aviseras, i syfte att bedöma potentiella investerares intresse av en eventuell transaktion och villkoren relaterade till den. Som marknadssondering anses under vissa förutsättningar även en situation när en person som har för avsikt att lämna ett offentligt uppköpserbjudande eller avseende en fusion med ett företag röjer insiderinformation till de personer som innehar värdepapperen (artikel 11.1 och 11.2). När den som röjer insiderinformation iakttar bestämmelserna i artikel 11.3 och 11.5 anses röjandet av insiderinformation inte stå i strid med förbudet att röja insiderinformation, utan röjandet anses ske som ett normalt led i fullgörande av tjänst, verksamhet eller åligganden (artikel 11.4 artikel). Det är fråga om en bestämmelse om en så kallad säker hamn (safe harbour) som inte förpliktar marknadsaktörerna att iaktta dessa bestämmelser i förordningen. Om en marknadsaktör inte iakttar bestämmelserna i förordningen om marknadssondering betyder detta inte automatiskt att insiderinformation har röjts olagligt. I sådana fall ska situationen bedömas utifrån de övriga bestämmelserna om röjande av insiderinformation i förordningen.

En marknadsaktör som lämnar information ska innan informationen lämnas bedöma och dokumentera huruvida det är fråga om insiderinformation, få ett medgivande till mottagande av informationen från den person som mottar marknadssonderingen och meddela personen om de förbud som gäller användning, rådgivning och röjande som anknyter till informationen. Marknadsaktören som lämnar information ska dessutom föra och upprätthålla register över all information som lämnas om marknadssonderingen, identiteten hos de personer till vilka informationen har lämnats samt tidpunkten då informationen lämnades (artikel 11.3 och 11.5).

Kommissionen har dessutom befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten utarbetar i syfte att fastställa lämpliga arrangemang, förfaranden och krav på registerhållning. Kommissionen antar också de tekniska standarderna för genomförande så att de system och mallar för anmälan som gäller marknadssonderingar kan specificeras (artikel 11.9 och 11.10).

Marknadsmanipulation

I artikel 15 i förordningen förbjuds marknadsmanipulation och försök till marknadsmanipulation.

Enligt artikel 12 i förordningen avses med marknadsmanipulation utförande av en transaktion, läggandet av en handelsorder eller annat beteende som ger eller kan förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument eller som låser, eller kan förväntas låsa fast priset på ett eller flera finansiella instrument vid en onormal eller konstlad nivå. Artikeln tillämpas förutom på finansiella instrument även på till finansiella

instrument relaterade spotavtal avseende råvaror och auktionerad produkter baserade på utsläppsrätter (artikel 12.1 a).

Marknadsmanipulation är också utförande av en transaktion, läggandet av en handelsorder eller annan aktivitet eller annat beteende som påverkar eller kan förväntas påverka priset på ett eller flera finansiella instrument och där falska förespeglings- eller andra slag av vilseledande eller manipulationer utnyttjas. Marknadsmanipulation anses också vara spridning av information genom medierna eller på något annat sätt som ger eller kan förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller priset på ett finansiellt instrument eller låser fast, eller kan förväntas låsa fast priset vid en onormal eller konstlad nivå. Detta inbegriper också spridning av rykten, om personen som sprid informationen insåg eller borde ha insett att den var falsk eller vilseledande. Manipulation är också överföring av falsk eller vilseledande information eller tillhandahållande av falska eller vilseledande ingångsvärden i förhållande till ett referensvärde, om personen som gjorde överföringen eller tillhandahöll ingångsvärdena insåg eller borde ha insett att informationen eller ingångsvärdena var falska eller vilseledande, eller varje annat beteende som manipulerar beräkningen av ett referensvärde (artikel 12.1 b–d).

I artikel 12.2 finns ytterligare exempel på verksamhet som anses vara marknadsmanipulation. I bilaga I fastställs icke-uttömmande indikatorer på falska förespeglings- eller andra slag av vilseledande eller manipulationer, samt icke-uttömmande indikatorer på falska eller vilseledande signaler och fastlåsnings- eller prispriser. Kommissionen har befogenhet att anta delegerade akter, varigenom indikatorerna i den nämnda bilagan specificeras (artikel 12.3 och 12.5)

Godtagen marknadspraxis

I artikel 13 i förordningen föreskrivs om godtagen marknadspraxis. Förbudet mot marknadsmanipulation ska inte tillämpas på de aktiviteter som avses i artikel 12.1 a, förutsatt att den person som inleder en transaktion, lägger en handelsorder eller utför något annat beteende påvisar att en sådan transaktion, en sådan handelsorder eller ett sådant beteende har utförts av legitima skäl och stämmer överens med godtagen marknadspraxis som fastställts i enlighet med artikel 13. En behörig myndighet får etablera en godtagen marknadspraxis med beaktande av vissa kriterier som föreskrivs i artikel 13.2, exempelvis om marknadspraxisen ger en hög nivå av öppenhet för marknaden och om marknadspraxisen har en positiv inverkan på marknadens likviditet och effektivitet.

I artikel 13.3–13.7 finns närmare bestämmelser om förfarandet för etablerande av godtagen marknadspraxis. En marknadspraxis som har etablerats av en behörig myndighet som en godtagen marknadspraxis på en viss marknad är inte tillämplig på andra marknader såvida inte de behöriga myndigheterna på de andra marknaderna har godkänt denna praxis enligt artikel 13. Kommissionen antar de tekniska standarder för tillsyn som specificerar kriterierna, förfarandet och kraven för etablering av en godtagen marknadspraxis samt villkoren för dess godkännande, för att bibehålla den, avsluta den eller om den ska ändras (artikel 13.2 och 13.7).

Förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk

I artikel 16 i förordningen föreskrivs om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk. Marknadsoperatörer och värdepappersföretag som driver en handelsplats förpliktas att inrätta och upprätthålla effektiva arrangemang, system och förfaranden som syftar till att förhindra och upptäcka insiderhandel, marknadsmanipulation och försök till dessa. Behöriga myndigheter ska utan dröjsmål underrättas om handelsorder och transaktioner inklusive återkallelser eller ändringar av handelsorder som kan utgöra insiderhandel, marknadsmanipulation eller försök till insiderhandel eller marknadsmanipulation.

Samtliga personer som yrkesmässigt arrangerar eller genomför transaktioner ska inrätta och upprätthålla effektiva arrangemang, system och förfaranden för att upptäcka och rapportera misstänkta handelsorder och transaktioner. En sådan person som har rimliga skäl att misstänka att en handelsorder eller transaktion avseende ett finansiellt instrument kan utgöra sådan insiderhandel eller marknadsmanipulation eller försök till insiderhandel eller marknadsmanipulation ska omedelbart meddela detta till den behöriga myndigheten.

Offentliggörande av insiderinformation

I artikel 17.1 i förordningen förutsätts att en emittent så snart som möjligt ska informera allmänheten om insiderinformation som direkt berör den emittenten. Emittenten ska se till att insiderinformationen offentliggörs på ett sätt som ger allmänheten en snabb tillgång till informationen och möjlighet till en fullständig och korrekt bedömning i rätt tid, och i förekommande fall, genom den officiellt utsedda mekanism som avses i artikel 21 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/109/EG. Offentliggörandet av insiderinformation får inte kombineras med emittentens marknadsföring av sin verksamhet. Emittenten ska under en period på minst fem år på sin webbplats låta vara tillgänglig all den insiderinformation som ska offentliggöras.

Enligt artikel 17.2 första stycket i förordningen omfattas deltagare på marknaden för utsläppsrätter av eget krav på offentliggörande av insiderinformation. En deltagare på marknaden för utsläppsrätter ska på ett effektivt och snabbt sätt offentliggöra sådan insiderinformation om utsläppsrätter som den innehar som led i sin affärsverksamhet. Stycket tillämpas dock inte på en sådana deltagare på marknaden för utsläppsrätter om installationerna eller flygverksamheten som den äger, kontrollerar eller ansvarar för, under föregående år uppvisade utsläpp som inte överskred minimitröskeln för de koldioxidekvivalenter och den installerade tillförda effekt som fastställts genom kommissionens delegerade akter.

I artikel 17.4 i förordningen föreskrivs om de krav som ska uppfyllas för att en emittent eller en deltagare på marknaden för utsläppsrätter på eget ansvar ska få skjuta upp offentliggörande av insiderinformation. Inledningsvis krävs att ett omedelbart offentliggörande sannolikt skadar legitima intressen för emittenten eller deltagaren på marknaden för utsläppsrätter. Dessutom krävs att det inte är sannolikt att ett uppskjutet offentliggörande vilseleder allmänheten och att man kan säkerställa att informationen förblir konfidentiell. När det gäller en över tiden pågående process som sker i flera steg får offentliggörande av information relaterad till denna process på eget ansvar skjutas upp, om inte något annat föranleds av det som nämnts ovan.

När offentliggörandet av insiderinformation har skjutits upp, ska emittenten eller deltagaren på marknaden för utsläppsrätter omedelbart efter det att informationen offentliggjorts för allmänheten informera den behöriga myndigheten om att offentliggörandet av informationen hade skjutits upp och ge en skriftlig förklaring till hur villkoren för uppskjutandet uppfylldes. Medlemsstaterna får dock fastställa att en sådan skriftlig redogörelse endast behöver tillhandahållas den behöriga myndigheten på begäran (artikel 17.4 tredje stycket).

I artikel 17.5 i förordningen föreskrivs om möjligheten för kreditinstitut och finansiella institut att på eget ansvar skjuta upp offentliggörandet av insiderinformation, vilket inkluderar information relaterad till ett tillfälligt likviditetsproblem och särskilt behovet att erhålla tillfälligt likviditetsstöd från en centralbank eller en långivare i sista hand, förutsatt att offentliggörandet riskerar att äventyra emittentens och det finansiella systemets finansiella stabilitet, det ligger i allmänhetens intresse att skjuta upp offentliggörandet och det kan säkerställas att informationen förblir konfidentiell. Uppskjutandet förutsätter dessutom att den behöriga myndigheten har gett sitt medgivande till uppskjutandet. Den behöriga myndigheten ska se till att offentliggörandet av insiderinformationen inte skjuts upp under längre tid än vad som är nödvändigt för att tillgodose det allmänna intresset. Om den behöriga myndigheten inte ger sitt medgivande

till att skjuta upp offentliggörandet av insiderinformationen, ska emittenten omgående offentliggöra informationen.

När offentliggörande av insiderinformation har skjutits upp ska informationen offentliggöras så snart som möjligt om det inte längre kan säkerställas att den förblir konfidentiell (artikel 17.7).

Om en emittent eller en deltagare på marknaden för utsläppsrätter eller en person som handlar på deras vägnar eller för deras räkning, röjer insiderinformation till en utomstående som ett normalt led i fullgörande av tjänst, verksamhet eller åligganden, ska denna information offentliggöras fullständigt och effektivt; detta ska ske samtidigt om det rör sig om ett avsiktligt offentliggörande och så snart som möjligt om det rör sig om ett oavsiktligt. Denna punkt gäller inte om den person som mottar informationen har tystnadsplikt (artikel 17.8).

Kommissionen har delegeras befogenhet att anta förslaget till tekniska standarder för genomförande som utarbetats av Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, i vilka de tekniska villkoren för lämpligt offentliggörande av insiderinformation och för uppskjutande av offentliggörandet av insiderinformation (artikel 17.10).

Insiderförteckningar

I artikel 18 i förordningen föreskrivs om skyldigheten att upprätthålla insiderförteckningar. Emittenter eller personer som handlar på deras vägnar eller för deras räkning ska upprätta en förteckning över alla personer som har tillgång till insiderinformation, och som arbetar för dem, genom anställningskontrakt eller på annat vis utför uppgifter genom vilka de har tillgång till insiderinformation. Om en annan person som handlar på emittentens vägnar eller för emittentens räkning tar på sig uppgiften att utarbeta och uppdatera insiderförteckningen, förblir emittenten till fullo ansvarig för efterlevnaden av artikeln. I artikel 18.6 föreskrivs dessutom de krav som när de uppfylls i fråga om emittenter vars finansiella instrument har tagits upp till handel på tillväxtmarknader för små och medelstora företag medför att insiderförteckning inte behöver upprättas. Artikel 18.6 blir tillämplig först när MiFID II börjar tillämpas.

I artikel 18.3 räknas de uppgifter upp som ska ingå i insiderförteckningen. Insiderförteckningen ska uppdateras utan dröjsmål samt lämnas till den behöriga myndigheten snarast möjligt efter att myndigheten har begärt detta. Insiderförteckningen ska dessutom bevaras minst fem år efter det att den upprättades eller uppdaterades.

Kommissionen delegeras dessutom befogenhet att anta förslag till tekniska standarder för genomförande som utarbetats av Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, genom vilka det exakta formatet för insiderförteckningar och formatet för uppdatering fastställs (artikel 18.1, 18.5 och 18.9).

Transaktioner utförda av personer i ledande ställning

I artikel 19 i förordningen föreskrivs om skyldigheten att offentliggöra transaktioner utförda av personer i ledande ställning och dem närstående personer. Personer i ledande ställning, samt dem närstående personer, är skyldiga att underrätta emittenten eller deltagaren på marknaden för utsläppsrätter och den behöriga myndigheten om varje transaktion som genomförts för deras egen räkning avseende aktier eller skuldinstrument som emitteras av den emittenten eller derivat eller andra finansiella instrument som är kopplade till dem. Deltagare på marknaden för utsläppsrätter ska anmäla varje transaktion som genomförts för deras räkning avseende utsläppsrätter, auktionerade produkter baserade på utsläppsrätter eller relaterade derivat.

RP 65/2016 rd

Anmälningarna ska göras utan dröjsmål och senast tre affärsdagar efter det datum som transaktionen gjorts (artikel 19.1).

Skyldigheten att offentliggöra transaktioner ska tillämpas på alla transaktioner efter att tröskeln 5 000 euro uppnåtts under ett kalenderår. Denna tröskel på 5 000 euro beräknas genom att utan nettning addera alla de transaktioner som avses i artikel 17.1. En behörig myndighet kan dock besluta att höja tröskeln till 20 000 EUR (artikel 19.8 och 19.9).

Emittenten eller deltagaren på marknaden för utsläppsrätter ska se till att den information som anmälts offentliggörs utan dröjsmål och senast tre affärsdagar efter transaktionsdagen på ett sätt som garanterar att den blir snabbt tillgänglig på ett icke-diskriminerande sätt. Alternativt är det möjligt att i nationell rätt föreskriva att en behörig myndighet själv får offentliggöra informationen (artikel 19.3).

I artikel 19.11 i förordningen föreskrivs om en stängd period på 30 kalenderdagar före offentliggörandet av en delårsrapport eller en bokslutskommuniké. Under den stängda perioden får en person i ledande ställning hos en emittent inte genomföra några transaktioner för egen räkning eller för tredje persons räkning, direkt eller indirekt, avseende aktier eller skuldinstrument som emitterats av den emittenten eller derivat eller andra finansiella instrument som är kopplade till dessa.

En emittent får dock tillåta handel under en stängd period från fall till fall på grundval av exceptionella omständigheter som kräver omedelbar försäljning av aktier. En emittent får dessutom tillåta handel på grund av särdragen för den handel som sker med anledning av transaktioner som utförs inom ramen för eller är relaterade till aktieoptions- eller sparprogram för anställda eller aktierelaterade villkor eller rätter. Det kan också vara fråga om sådana transaktioner där det underliggande intresset i det berörda värdepappret inte ändras (artikel 19.12).

Enligt artikel 19.13—19.15 har kommissionen befogenhet att anta delegerade akter för att närmare fastställa de omständigheter under vilka handel under en stängd period kan tillåtas av emittenten. Dessutom har kommissionen befogenhet att anta delegerade akter för att specificera vilka typer av transaktioner som utlöser det krav som avses i artikel 19.1. Kommissionen antar också de tekniska standarderna för genomförande som gäller i vilket format och enligt vilken mall informationen ska anmälas och offentliggöras.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [2016/...] om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014, nedan *förordningen om referensvärden*, kommer att begränsa det underrättelsekrav som föreskrivs i artikel 19.1 i MAR. Utanför kravet på underrättelse står enligt begränsningarna bland annat sådana vissa transaktioner som utförts med finansiella instrument som med tanke på syftet med bestämmelsen inte har något betydande samband med emittentens aktier eller villkoren för skuldinstrument eller sådant som den rapporteringsskyldiga inte kan känna till.

Enligt artikel 56 i förordningen om referensvärden ska i artikel 19 i MAR införas en 1a-punkt, enligt vilken det underrättelsekrav som avses i punkt 1 inte ska tillämpas på sådana transaktioner med finansiella instrument som är koppade till aktier eller skuldinstrument från den emittent som avses i den punkten när något av följande villkor är uppfyllt vid transaktionstidpunkten: a) det finansiella instrumentet är en andel i ett företag för kollektiva investeringar i vilket exponeringen mot emittentens aktier eller skuldinstrument inte överstiger 20 procent av de tillgångar som innehas av företaget för kollektiva investeringar; b) det finansiella instrumentet innebär en exponering mot en tillgångsportfölj där exponeringen mot emittentens ak-

tier eller skuldinstrument inte överstiger 20 procent av portföljens tillgångar; c) det finansiella instrumentet är en andel i ett företag för kollektiva investeringar eller innebär exponering mot en tillgångsportfölj och personen i ledande ställning, eller denne närstående personer, inte känner till, och inte heller skulle kunna känna till, investeringssammansättningen eller exponeringen mot ett sådant företag för kollektiva investeringar eller tillgångsportfölj i förhållande till emittentens aktier eller skuldinstrument, och det dessutom inte finns något skäl för den personen att tro att emittentens aktier eller skuldinstrument överstiger trösklarna i led a eller b. Om information om investeringssammansättningen i företaget för kollektiva investeringar eller exponeringen mot tillgångsportföljen finns tillgänglig ska personen i ledande ställning, eller denne närstående personer, göra alla rimliga ansträngningar för att använda sig av denna information.

Vidare ska enligt artikel 56 i förordningen om referensvärden i artikel 19.7 i MAR införas ett stycke enligt vilket transaktioner utförda av förvaltare av ett företag för kollektiva investeringar som agerar med full handlingsfrihet avgränsas från underrättelsekravet.

Dessa bestämmelser i artikel 56 ska i enlighet med artikel 59 i förordningen om referensvärden tillämpas på det sätt som föreskrivs i MAR från och med den 3 juli 2016. Förordningen om referensvärden har inte antagits och offentliggjorts ännu vid den tidpunkt när denna rege-
ringsproposition lämnas.

Investeringsrekommendationer och statistik samt offentliggörande av information i medierna

I artikel 20 i förordningen finns bestämmelser om framställning av investeringsrekommendationer och statistik samt om spridning av dessa till allmänheten. Personer som tar fram eller sprider investeringsrekommendationer eller annan information som rekommenderar eller föreslår en viss investeringsstrategi, ska vidta rimliga försiktighetsmått för att säkerställa att sådan information presenteras sakligt. Dessa personer ska dessutom uppge vilka intressen de har eller ange intressekonflikter som berör de finansiella instrument som informationen rör. Det förutsätts också att offentliga institutioner som sprider statistik eller prognoser som kan ha väsentlig inverkan på de finansiella marknaderna ska sprida dessa uppgifter på ett objektivt och öppet sätt.

I artikel 21 i förordningen föreskrivs om undantag som gäller medierna. Information som offentliggörs eller sprids och rekommendationer som tas fram eller sprids för journalistiska ändamål eller andra uttrycksformer i medierna ska bedömas med beaktande av bestämmelserna om tryckfrihet och yttrandefrihet i andra medier samt de regler och normer som är tillämpliga på journalistyrket. Det ovan nämnda gäller dock inte om de berörda personerna eller personer nära knutna till dessa direkt eller indirekt får fördel eller vinst från offentliggörandet eller om avsikten är att vilseleda marknaden. Dessa bestämmelser om tryckfrihet ska, utöver när bestämmelserna enligt artikel 20 om investeringsrekommendationer och statistik tillämpas, också beaktas när bestämmelserna om olagligt röjande av insiderinformation enligt artikel 10 och marknadsmanipulation enligt artikel 12.1 c tillämpas.

Behöriga myndigheter och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten

Enligt artikel 22 ska varje medlemsstat, utan att de rättsliga myndigheternas befogenheter åsidosätts, utse en behörig administrativ myndighet för tillämpningen av förordningen. Den behöriga myndigheten ska se till att bestämmelserna i förordningen tillämpas på dess territorium i fråga om alla handlingar som utförs på dess territorium och handlingar som utförs utomlands och som berör instrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad, och för vilka ansökan om upptagande till handel på en sådan marknad har lämnats in, auktionerats på en

auktionsplattform eller som handlas på en multilateral handelsplattform eller organiserad handelsplattform inom dess territorium.

Enligt artikel 23 i förordningen ska medlemsstaterna säkerställa att de behöriga myndigheterna har alla tillsyns- och utredningsbefogenheter som krävs för skötseln av uppgiften. De behöriga myndigheterna ska åtminstone ha de befogenheter som räknas upp i artikel 23.2 i förordningen.

Artiklarna 24—26 i förordningen innehåller bestämmelser om samarbete mellan behöriga myndigheter samt om samarbete med Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten och tredjeländer. Enligt artikel 25 ska behöriga myndigheter samarbeta med varandra och med Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten i de fall det är nödvändigt för tillämpningen av förordningen. Behöriga myndigheter ska framför allt bistå varandra och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten. De ska utbyta information utan onödiga dröjsmål och samarbeta om undersökningar, tillsyn och kontroll av efterlevnad. En behörig myndighet får vägra att tillmötesgå en begäran om information eller en begäran om samarbete i samband med en utredning endast under de exceptionella omständigheter som nämns i artikel 25.2. I artikel 25.3 föreskrivs om samarbetet med Byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Acer).

De behöriga myndigheterna i medlemsstaterna ska dessutom när det är nödvändigt komma överens om samarbetsformer med behöriga tillsynsmyndigheter i tredjeländer om utbyte av information med dessa tillsynsmyndigheter och fullgörandet av de skyldigheter i tredjeländer som uppkommer enligt förordningen. En förutsättning för samarbetsformerna är dock att den utlämnade informationen omfattas av garantier om tystnadsplikt som minst motsvarar dem som anges i artikel 27 i förordningen. Kommissionen har befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som utarbetats av Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, vilka inbegriper ett malldokument för samarbetsformer (artikel 26).

I artikel 27 i förordningen föreskrivs om tystnadsplikt för mottagande, utbyte eller förmedling av konfidentiell information i enlighet med förordningen. I artiklarna 28 och 29 i förordningen ingår dessutom bestämmelser om skydd av personuppgifter och överföring av personuppgifter till tredjeländer. De behöriga myndigheterna ska i fråga om behandling av personuppgifter utföra sina uppgifter enligt förordningen i enlighet med direktiv 95/46/EG.

Administrativa påföljder och åtgärder

Enligt artikel 30 i förordningen ska medlemsstaterna, utan att det påverkar straffrättsliga påföljder och de behöriga myndigheternas tillsynsbefogenheter, föreskriva att de behöriga myndigheterna ska ha befogenhet att vidta lämpliga administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder avseende åtminstone de överträdelser som räknas upp i artikel 30.1 a–b. Medlemsstaterna får dock besluta att inte fastställa några bestämmelser om administrativa sanktioner om överträdelserna redan är föremål för straffrättsliga påföljder enligt nationell rätt senast den 3 juli 2016.

I artikel 30.2 i förordningen föreskrivs särskilt om de administrativa sanktioner och administrativa åtgärder som den behöriga myndigheten enligt nationell rätt åtminstone ska ha befogenhet att påföra eller vidta. Där föreskrivs bland annat att om administrativa sanktionsavgifter, som ska vara minst tre gånger beloppet av de vinster som erhållits eller de förluster som undvikits genom överträdelserna (artikel 30.2 h). Dessutom ska i fråga om fysiska personer de maximala administrativa sanktionsavgifterna vara minst fem miljoner euro för överträdelser av artiklarna 14 och 15, minst en miljon euro för överträdelser av artiklarna 16 och 17 och 500 000 euro för överträdelser av artiklarna 18—20 (artikel 30.2 i).

RP 65/2016 rd

För juridiska personer ska de maximala administrativa sanktionsavgifter vara minst 15 miljoner euro eller 15 procent av den juridiska personens totala årsomsättning enligt den senaste tillgängliga redovisning som har godkänts av styrelsen för överträdelser av artiklarna 14 och 15, 2 500 000 euro eller två procent av den juridiska personens totala årsomsättning för överträdelser av artiklarna 16 och 17 i förordningen och en miljon euro för överträdelser av artiklarna 18—20 (artikel 30.2 j).

Medlemsstaterna får dessutom föreskriva att de behöriga myndigheterna får förfoga över andra befogenheter och att de får påföra högre sanktionsavgifter än de minimisanktioner som fastställs i förordningen (artikel 30.3). När de behöriga myndigheterna fastställer typ av och storlek på administrativa sanktioner förutsätts att de beaktar åtminstone de relevanta omständigheter som räknas upp i artikel 31, exempelvis överträdelsens svårighetsgrad och varaktighet samt graden av ansvar hos de personer som bär ansvaret för överträdelsen.

Behöriga myndigheter ska enligt artikel 34 i förordningen på sina webbplatser offentliggöra alla beslut om administrativa sanktioner eller andra administrativa åtgärder avseende överträdelser, om inte något annat följer av tredje stycket i artikeln. Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten ska dessutom årligen förse med uppgifter i aggregerad form om alla administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder som utdömts eller vidtagits av den behöriga myndigheten i enlighet med artiklarna 30—32 (artikel 33).

Rapportering om överträdelser

I artikel 32 i förordningen föreskrivs om rapportering om överträdelser. Enligt artikeln ska medlemsstaterna se till att behöriga myndigheter etablerar effektiva mekanismer som uppmuntrar till rapportering till de behöriga myndigheterna av faktiska eller potentiella överträdelser av förordningen. I denna artikel föreskrivs om de minimikrav som ska ställas på mekanismerna. Medlemsstater ska dessutom kräva att arbetsgivare som utfört verksamhet som styrs av reglering avseende finansiella tjänster inför lämpliga interna förfaranden för att deras anställda ska kunna rapportera överträdelser. I artikeln ingår även en möjlighet att nationellt föreskriva om arvoden som ska betalas till personer som anmäler brottsmisstankar. Enligt bestämmelsen får medlemsstaterna föreskriva att ekonomiska incitament till personer som erbjuder relevant information om potentiella överträdelser av förordningen kan beviljas i enlighet med nationell rätt och de krav som föreskrivs i förordningen. Kommissionen antar genomförandeakter för att specificera förfarandena för anmälan om överträdelser.

2.2.2 Kommissionens genomförandedirektiv

Kommissionen har antagit ett genomförandedirektiv (2015/2392) om genomförandet av artikel 32.1 i förordningen. I direktivet meddelas bestämmelser om särskilt avdelad personal (artikel 3), information om mottagande av rapporter om överträdelser och uppföljning av dem (artikel 4), förfaranden som tillämpas på rapporter om överträdelser (artikel 5), särskilda kommunikationskanaler (artikel 6), register över mottagna rapporter (artikel 7), skydd av personer som arbetar genom ett anställningskontrakt (artikel 8), skyddsförfaranden för personuppgifter (artikel 9), överföring av uppgifter inom och utanför den behöriga myndigheten (artikel 10), förfaranden för skydd av rapporterade personer (artikel 11) och de behöriga myndigheternas översyn av förfarandena (artikel 12).

2.2.3 Kommissionens delegerade förordningar och genomförandeförordningar

Förordningen innehåller flera bestämmelser om bemyndigande för kommissionen att anta delegerade akter och tekniska standarder för genomförande. Dessa akter har ännu inte antagits och offentliggjorts.

2.2.4 Direktivets centrala innehåll

Direktivet innehåller minimiregler om straffrättsliga påföljder för insiderhandel, olagligt röjande av insiderinformation och marknadsmanipulation. Innehållet i kriminaliseringen i direktivet fastställs delvis utifrån definitionerna i marknadsmissbruksförordningen.

Direktivet innehåller bestämmelser om syfte, tillämpningsområde och definitioner (artiklarna 1 och 2), insiderhandel samt att rekommendera eller förmå en annan person att ägna sig åt insiderhandel (artikel 3), olagligt röjande av insiderinformation (artikel 4), marknadsmanipulation (artikel 5), anstiftan, medhjälp och försök (artikel 6), straffrättsliga påföljder för fysiska personer (artikel 7), juridiska personers ansvar (artikel 8), sanktioner för juridiska personer (artikel 9), behörighet (artikel 10), utbildning (artikel 11) och kommissionens rapport (artikel 12).

2.3 Bedömning av nuläget

2.3.1 Allmänt

På grund av genomförandet av förordningen och direktivet behöver ändringar göras i den gällande värdepappersmarknadslagen, lagen om Finansinspektionen, strafflagen och vissa andra lagar. Förordningen förutsätter att många bestämmelser i den nationella lagstiftningen, i synnerhet i värdepappersmarknadslagen, upphävs. Exempelvis måste bestämmelserna om fortlöpande informationsskyldighet och marknadsmissbruk i värdepappersmarknadslagen till stor del upphävas. I fortsättningen kommer dessa bestämmelser att grunda sig på den direkt tillämpliga förordningen. Förordningen innehåller dessutom flera befogenheter för kommissionen att utfärda tekniska standarder och anta delegerade akter. Av dessa kommissionens akter på lägre nivå antas nästan alla som förordningar.

Vissa av bestämmelserna i förordningen ska, dock med beaktande av bestämmelserna i förordningen, också i fortsättningen föreskrivas nationellt. Sådana är bland andra de befogenheter som det i lagen om Finansinspektionen föreslås för Finansinspektionen att bestämma om de administrativa åtgärder och påföljder som förordningen kräver.

Det nationella genomförandet av marknadsmissbruksdirektivet kräver ändringar i bestämmelserna om värdepappersmarknadsbrott i 51 kap. i strafflagen.

2.3.2 Nationella lagstiftningsalternativ

I förordningen ingår några bestämmelser som i viss mån medger ett nationellt spelrum. Sådan nationell prövning ingår i bestämmelserna om offentliggörande av transaktioner som gjorts av personer i ledande ställning hos en emittent och av dem närstående personer. Förordningen gör det möjligt att offentliggöra en sådan transaktion genom ett börsmeddelande endera av den aktuella emittenten eller av Finansinspektionen. En för Finansinspektionen föreskriven skyldighet att offentliggöra sådana transaktioner kräver uttryckligen nationell lagstiftning. Till denna del föreslås det i propositionen att den principiella modell för offentliggörande som ingår i förordningen ska tillämpas direkt, dvs. att varje enskild emittent offentliggör uppgifter om transaktioner.

Dessutom överlåter förordningen till Finansinspektionen att besluta om eurobeloppet (5 000 eller 20 000 euro) för årliga transaktioner som när de överstiger gränsvärdet omfattas av anmälningsskyldighet och skyldighet att offentliggöra informationen. Finansinspektionen har inte ännu fattat detta beslut. För Finansinspektionen föreslås rätt att i fråga om höjandet av gränsvärdet utfärda föreskrifter på det sätt som avses i förordningen.

Nationell prövning ingår även i processen om uppskjutande av offentliggörande av insiderinformation. När offentliggörandet av insiderinformation har skjutits upp ska, i enlighet med förordningen, emittenten eller deltagaren på marknaden för utsläppsrätter omedelbart efter det att informationen offentliggjorts för allmänheten informera den behöriga myndigheten om att offentliggörandet av informationen hade skjutits upp, och ge en skriftlig förklaring till hur villkoren för uppskjutandet uppfylldes. Alternativt får medlemsstaterna dock fastställa att en sådan skriftlig redogörelse endast behöver tillhandahållas den behöriga myndigheten på begäran. I propositionen föreslås att det ska föreskrivas om denna nationella option.

Nationell prövning är även möjlig när det gäller maximibeloppen för administrativa påföljder, då förordningen endast fastställer minimikraven för dem. Till denna del föreslås inte några ytterligare nationella bestämmelser utöver de minimikrav som ingår i förordningen.

I förordningen ingår en nationell option även när det gäller bestämmelsen om rapportering om överträdelser (ett så kallade system för visselblåsning). Medlemsstaterna får föreskriva att det under vissa förutsättningar och i enlighet med den nationella lagstiftningen beviljas ekonomiska incitament till personer som erbjuder relevant information om potentiella överträdelser av förordningen. Enligt förordningen är det ett krav att informationen är ny och att den leder till påförandet av en administrativ eller straffrättslig påföljd eller vidtagande av en annan administrativ åtgärd på grund av en överträdelse av förordningen. Ett ytterligare krav är att det inte redan sedan tidigare finns andra rättsliga skyldigheter eller avtalsförpliktelser för dessa personer att rapportera sådan information. Någon sådan nationell lagstiftning föreslås inte i propositionen.

2.3.3 Värdepappersmarknadslagen

Emittenternas fortlöpande informationsskyldighet

Förordningen kräver att bestämmelserna om emittentens fortlöpande informationsskyldighet i 6 kap. i värdepappersmarknadslagen i huvudsak upphävs. Artikel 17 i MAR och kommissionens tekniska standarder för genomförande som antagits med stöd av den reglerar i fortsättningen kraven på emittentens offentliggörande av insiderinformation.

Artikel 17 i förordningen motsvarar till stor del bestämmelserna i gällande 6 kap. i värdepappersmarknadslagen. Den centrala skillnaden jämfört med gällande 6 kap. 4 § i värdepappersmarknadslagen är att förordningen förpliktar emittenten i fråga att så fort som möjligt offentliggöra insiderinformation som direkt berör emittenten när det igen i 4 § föreskrivs att föremålet för skyldigheten att offentliggöra information är de beslut och de omständigheter rörande emittenten och dess verksamhet. Skyldigheten att offentliggöra enligt förordningen gäller därmed också till exempel beslut som är under beredning. Insiderinformation som ska offentliggöras definieras i artikel 7 i förordningen.

I förordningen tillåts det dock fortfarande att offentliggörandet av insiderinformation skjuts upp när de förutsättningar som föreskrivs i förordningen uppfylls. När offentliggörandet av insiderinformation har skjutits upp, ska emittenten eller deltagaren på marknaden för utsläppsrätter omedelbart efter det att informationen offentliggjorts för allmänheten informera den behöriga myndigheten om att offentliggörandet av informationen hade skjutits upp och ge en skriftlig förklaring till hur villkoren för uppskjutandet uppfylldes. Enligt artikel 17.4 tredje stycket får medlemsstaterna fastställa att en sådan skriftlig redogörelse endast behöver tillhandahållas den behöriga myndigheten på begäran. I propositionen föreslås att det ska föreskrivas om denna nationella option. Det kan motiveras med minskad administrativ börda för emittenterna att redogörelsen för hur villkoren för uppskjutandet uppfylls endast på begäran av Finansinspektionen ska lämnas till Finansinspektionen. Det blir betydligt mer vanligt än för när-

varande att offentliggörandet av information skjuts upp och att i samband med att anmälan görs om detta automatiskt lämna en redogörelse till Finansinspektionen om villkoren för hur uppskjutandet uppfylls skulle medföra onödigt extra arbete för de noterade bolagen. Den föreslagna praxisen är också enhetlig i förhållande till annan informationsskyldighet som gäller noterade bolag, så att Finansinspektionen alltid kan begära en förklaring av bolaget när det finns behov av att utreda om informationen har varit korrekt.

I förordningen och kommissionens tekniska standard för genomförande ingår också mer detaljerade bestämmelser än för närvarande i fråga om offentliggörande av insiderinformation och processen för uppskjutande av detta samt handlingsskyldighet vid eventuellt dataläckage.

Med avvikelse från tidigare lagstiftning föreskrivs i artikel 17 i förordningen om fortlöpande skyldighet också om skyldighet att offentliggöra insiderinformation när det gäller deltagare på marknaden för utsläppsrätter. I kommissionens delegerade förordning fastställs dessutom undantagsbestämmelsens nedre gränser i fråga om denna informationsskyldighet. Denna skyldighet blir dock tillämplig först till följd av implementeringen av MiFID II.

Bestämmelser om marknadsmissbruk

Största delen av bestämmelserna om marknadsmissbruk i avdelning V i den gällande lagen ska upphävas när MAR blir tillämplig från och med den 3 juli 2016. De förpliktelser som gäller marknadsmissbruk föreskrivs i MAR varvid 13 och 14 kap. i den gällande lagen ska upphävas. Det föreslås att de nationella bestämmelser som förblir i kraft samlas i lagens 12 kap.

En central ändring jämfört med gällande lagstiftning är att förordningen utvidgar tillämpningsområdet för bestämmelserna om marknadsmissbruk jämfört med nuläget. I enlighet med artikel 1 tillämpas förordningen också på sådana finansiella instrument med vilka handel bedrivs på en multilateral handelsplattform, som är upptagna till handel på en multilateral handelsplattform eller för vilka en ansökan om upptagande till handel på en multilateral handelsplattform har lämnats in. Nytt är också att även finansiella instrument med vilka handel bedrivs på en organiserad handelsplattform omfattas av tillämpningsområdet för förordningen. Vidare tillämpas förordningen på auktionering vid en auktionsplattform som har godkänts som en reglerad marknad för utsläppsrätter eller andra auktionerade produkter baserade på utsläppsrätter enligt förordning (EU) nr 1031/2010. Det två sistnämnda tillämpningsbestämmelserna blir dock tillämpliga först när MiFID II genomförs nationellt.

En skillnad jämfört med nuläget är också att i artikel 2.2 i förordningen har tillämpningsområdet för bestämmelserna om marknadsmanipulation utvidgats att gälla även spotavtal avseende råvaror, som inte är grossistenergi produkter, där åtgärder i fråga om dem kan påverka priset eller värdet på ett finansiellt instrument som avses i punkt 1. Dessutom har bestämmelserna om marknadsmanipulation utvidgats till att gälla vissa typer av finansiella instrument, till exempel derivatkontrakt, om man genom åtgärder som gäller dem kan påverka priset eller värdet på ett spotavtal avseende råvaror där priset eller värdet beror på priset eller värdet på de finansiella instrumenten. Bestämmelserna om marknadsmanipulation gäller också beteenden relaterade till referensvärden.

I artikel 7 i förordningen definieras insiderinformation, som i huvudsak motsvarar definitionen i 14 kap. 2 § i den gällande lagen. I artikel 3.1.25 i förordningen definieras personer i ledande ställning och i artikel 3.1.26 definieras närstående person. Bestämmelserna i förordningen motsvarar i huvudsak de gällande bestämmelserna om informationsskyldiga och deras närmaste krets i värdepappersmarknadslagen. Enligt artikel 3.1 26 i MAR avses med närstående person bland annat maka/make eller en person som betraktas som likställd med maka/make i enlighet med nationell rätt. Definitionen motsvarar till sin ordalydelse den tidigare definition-

en i artikel 1.2 a i kommissionens tredje direktiv (2004/72). Definitionen i detta direktiv har implementerats i 12 kap. 4 § 1 mom. i värdepappersmarknadslagen, enligt vilket till en insiders närmaste krets utöver insiders make enligt äktenskapslagen (234/1929) också hör insiders partner i ett parförhållande enligt lagen om registrerat partnerskap (950/2001) samt insiders sambo som i minst ett år har bott i samma hushåll som insidern (RP 32/2012 rd s. 159). Med en partner som betraktas som likställd med make/maka avses också i fortsättningen en partner i ett parförhållande enligt lagen om registrerat partnerskap. Med en partner som betraktas som likställd med make/maka avses dessutom parterna i ett parförhållande (samboförhållande) där parterna bor i gemensamt hushåll i enlighet med 3 § i lagen om upplösning av sambors gemensamma hushåll (26/2011), vilka har bott i gemensamt hushåll i minst fem år eller har eller har haft ett gemensamt barn eller har eller ha haft gemensam vårdnad om ett barn.

I lagen ska 14 kap. upphävas med undantag av 7 § om rapportering av transaktioner som anknyter till MiFID och delar av 8 § om Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter i anknytning till 7 §. I stället för de bestämmelser som föreslås bli upphävda föreslås det att bestämmelserna om marknadsmissbruk i artiklarna 8—16 i MAR samt de undantagsbestämmelser som gäller dem i artikel 5 ska tillämpas i fortsättningen. Den gällande 7 § om rapportering av transaktioner, som grundar sig på MiFID I, ska upphävas senare i samband med att MiFID II genomförs. I fortsättningen blir skyldigheten att rapportera transaktioner tillämplig direkt utifrån MiFIR.

I artikel 14 i förordningen föreskrivs om förbud mot insiderhandel och olagligt röjande av insiderinformation. Artiklarna 8 och 10 i förordningen innehåller gärningsbeskrivningarna för insiderhandel och olagligt röjande av insiderinformation. Nytt jämfört med tidigare bestämmelser är att som insiderhandel anses uttryckligen också att återkalla eller ändra en handelsorder eller att förmå någon annan att göra detta. I artikel 9 i förordningen ingår beskrivning av de tillvägagångssätt som i princip anses vara lagliga, oberoende av om personen har förfogat över insiderinformation. Bestämmelserna motsvarar i huvudsak de tidigare bestämmelserna men de har till vissa delar kompletterats genom bland annat de så kallade kinesiska murar som juridiska personer kan använda sig av som skydd samt i fråga om uppköpserbjudanden. Som i princip lagliga tillvägagångssätt nämns i förordningen bland annat handelsorder, avtal eller åtaganden som görs för att uppfylla sådana skyldigheter i lagstiftning eller bestämmelser som uppstod innan personen i fråga förfogade över insiderinformationen. Artikel 11 i förordningen innehåller jämfört med tidigare lagstiftning en helt ny bestämmelse om marknadssonering (market sounding).

Bestämmelser om marknadsmanipulation och godtagen marknadspraxis som gäller den finns i artiklarna 12, 13 och 15 samt bilaga I i förordningen. Med undantag för tillämpningsområdet motsvarar bestämmelserna till sitt huvudsakliga innehåll de bestämmelser som gäller för närvarande.

Artikel 5 i förordningen innehåller bestämmelser om undantag i fråga om egna aktier för återköpsprogram och stabilisering (bestämmelser om så kallad säker hamn) från förbudet mot insiderhandel och olagligt röjande av insiderinformation. Bestämmelserna i förordningen motsvarar i huvuddrag bestämmelserna i kommissionens upphävda återköpsförordning (EG) nr 2273/2003. Kommissionens tekniska standard för genomförande innehåller dock bestämmelser som i någon mån avviker från de gällande bestämmelserna när det gäller bland annat volymbegränsningar, deltagande i auktionsförfarande och OTC-handel.

I artikel 16 i förordningen föreskrivs om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk samt skyldighet att rapportera misstänkta handelsorder och transaktioner till den behöriga myndigheten. Artikel 16.1 gäller marknadsoperatörer och värdepappersföretag som driver en handelsplats och artikel 16.2 gäller personer som yrkesmässigt arrangerar eller genomför

transaktioner. Nytt i jämförelse med 14 kap. 5 § i gällande lag är att anmälningsskyldigheten uttryckligen också gäller sådana handelsorder och transaktioner som kan gälla försök till insiderhandel eller marknadsmanipulation. Misstänkta handelsorder liksom transaktioner och handelsorder som sker utanför en handelsplats omfattas också av anmälningsskyldigheten.

I artikel 18 i förordningen föreskrivs om skyldigheten för emittenter eller personer som handlar på deras vägnar eller för deras räkning att upprätta insiderförteckningar och uppdatera dem. Förordningen motsvarar i huvuddrag bestämmelserna i den gällande värdepappersmarknadslagen men förordningen och i synnerhet den kommissionens genomförandeförordning som ska antas med stöd av den innehåller mer detaljerade bestämmelser än för närvarande om innehållet i insiderförteckningar, deras form och uppdateringen av dem. Dessutom reglerar förordningen, i motsats till tidigare, separat skyldigheten för emittenter som listats på tillväxtmarknader för små och medelstora företag, liksom för deltagare på marknaden för utsläppsrätter och deltagare i auktioner på marknaden för utsläppsrätter att upprätta insiderförteckning. Artikel 18.6, blir tillämplig först till följd av genomförandet av MiFID II.

I artikel 19.11 i förordningen föreskrivs dessutom en ny stängd period på 30 kalenderdagar före offentliggörandet av en emittents delårsrapport eller bokslutskommuniké. Under den stängda perioden får en person i ledande ställning hos en emittent inte genomföra några transaktioner för egen räkning eller för tredje persons räkning, direkt eller indirekt, avseende aktier eller skuldinstrument som emitterats av den emittenten eller derivat eller andra finansiella instrument som är kopplade till dessa. En emittent får dock i vissa situationer från fall till fall tillåta handel under den stängda perioden.

Bestämmelser om investeringsrekommendationer och statistik finns i artikel 20 i förordningen. Motsvarande bestämmelser som i förordningen ingår i 14 kap. 6 § i den gällande lagen. Kommissionen har befogenhet att anta tekniska standarder i fråga om artikel 20 i förordningen. Bestämmelser om offentliggörande eller spridning av informationen i massmedia finns i artikel 21 i förordningen. Bestämmelser som i huvudsak motsvarar förordningen finns för närvarande i 14 kap. 4 § 2 mom. samt 6 § 3 mom. i värdepappersmarknadslagen.

Anmälan och offentliggörande av ledningspersoners transaktioner

Förordningen

I artikel 19 i förordningen föreskrivs om anmälan och offentliggörande av transaktioner utförda av personer i ledande ställning och av dem närstående personer. Enligt artikel 19 i MAR ska personer i ledande ställning, samt dem närstående personer, underrätta emittenten och den behöriga myndigheten om varje transaktion som genomförts för deras egen räkning avseende aktier eller skuldinstrument som emitteras av den emittenten eller derivat eller andra finansiella instrument som är kopplade till dem. Anmälningarna ska göras utan dröjsmål och senast tre affärsdagar efter det datum som transaktionen gjorts.

Enligt artikel 19 i MAR ska emittenten se till att den information som anmäls offentliggörs utan dröjsmål och senast tre affärsdagar efter transaktionsdagen på ett sätt som garanterar att den blir snabbt tillgänglig, på ett icke-diskriminerande sätt, i enlighet med de tekniska standarder för genomförande som avses i artikel 17.10 a. Emittenten ska använda sådana medier som rimligen kan bedömas vara tillförlitliga för effektiv spridning av informationen till allmänheten inom hela unionen, och ska i förekommande fall använda den officiellt utsedda mekanism som avses i artikel 21 i direktiv 2004/109/EG (så kallade öppenhetsdirektivet).

Enligt artikel 21.1 i öppenhetsdirektivet ska hemmedlemsstaten se till att emittenten, eller den som ansökt om att ett värdepapper ska tas upp till handel på en reglerad marknad utan emitten-

tens samtycke, offentliggör den obligatoriska informationen på ett sätt som garanterar att den snabbt blir tillgänglig på ett icke-diskriminerande sätt och tillhandahålls den officiellt utsedda mekanism som avses i punkt 2. Enligt artikel 21.2 i öppenhetsdirektivet ska hemmedlemsstaten se till att det finns minst en officiellt utsedd mekanism för central lagring av obligatorisk information.

Enligt artikel 19.3 i MAR får alternativt nationell rätt föreskriva att en behörig myndighet själv får offentliggöra informationen.

Gällande lagstiftning

Dessa bestämmelser i förordningen motsvarar delvis artikel 6.4 i MAD och artikel 6 om anmälningsskyldighet för transaktioner som utförts av personer i ledande ställning i kommissionens direktiv om genomförande (2004/72/EG) som antagits med stöd av MAD. Bestämmelserna i detta direktiv genomfördes i tiderna genom bestämmelserna i 5 kap. om offentlighet för innehav, uppgifter som ska lämnas och offentligt insiderregister i den upphävda värdepappersmarknadslagen.

I samband med den totala översynen av värdepappersmarknadslagstiftningen beslöt att dessa bestämmelser i 5 kap. som grundade sig på den upphävda lagen ska tillämpas till dess att Finansinspektionen har inrättat och tagit i bruk ett nytt offentligt insiderregister i enlighet med den nya värdepappersmarknadslagen. Enligt begränsningsbestämmelsen i den nya värdepappersmarknadslagen ska Finansinspektionen vidta de åtgärder som behövs för att inrätta ett offentligt insiderregister som avses i 13 kap. 4 § samt inrätta och börja använda det vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av finansministeriet.

När den nya värdepappersmarknadslagen bereddes kände man ännu inte till att det marknadsmissbruksdirektiv som ska upphävas kommer att ersättas av en ny, direkt tillämplig förordning. Vid den tidpunkten kände man inte heller till innehållet i den bestämmelse som gäller anmälningsskyldighet för personer i ledande ställning i förordningen och ändringarna i den i förhållande till bestämmelserna i det tidigare direktivet.

Den centrala ändringen i förordningen, i förhållande till gällande bestämmelser, är att enligt förordningen ska informationen om transaktionerna i fråga offentliggöras av emittenten och i praktiken genom ett börsmeddelande. De nämna bestämmelserna i öppenhetsdirektivet har genomförts nationellt i 10 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen. Bestämmelsen förutsätter att börsmeddelanden sänds till centrala medier och bland annat till den centrala lagringsenhet som börserna förvaltar. Därmed är verksamhetsmodellen, i enlighet med gällande lagstiftning, att hålla informationen tillgänglig på bolagens webbplatser inte tillräcklig i fortsättningen.

Tillämpningen av förordningen medför också andra väsentliga förändringar. Tidsfristen för anmälningsskyldigheten förkortas från sju arbetsdagar enligt gällande lag till tre dagar. Närstående personer till personer i ledande ställning har också samma självständiga anmälningsskyldighet för sina egna transaktioner som personer i ledande ställning har. Personer i ledande ställning ska skriftligen meddela dem närstående personer om skyldigheterna enligt artikel 19 i MAR. Dessutom utvidgas anmälningsskyldigheten till att gälla fler finansiella instrument och transaktioner än för närvarande. Till transaktioner som ska anmälas hör enligt förordningen också pantsättning eller utlåning av finansiella instrument, transaktioner som genomförs inom ramen för kapitalförvaltning samt vissa transaktioner som utförs inom ramen för en livförsäkring. Artikel 19 i förordningen gäller också emittenter av obligationslån samt bland annat bolag som är föremål för handel på multilaterala handelsplattformar (i Finland så kallade First North-bolag). Nytt är också att alla anmälningar som i anknytning till transaktioner ska finnas tillgängliga på emittentens webbplats i fem år. I dagsläget ska uppgifter om förändring-

ar i innehav av finansiella instrument finnas på emittentens webbplats endast i tolv månader efter det att förändringarna har skett. I kommissionens tekniska standard för genomförande finns detaljerade bestämmelser om anmälning och offentliggörande av transaktioner.

Alternativa modeller för offentliggörande av transaktioner

I MAR ingår två alternativa sätt att offentliggöra transaktioner som personer i ledande ställning och dem närstående personer har utfört. Det första alternativet grundar sig direkt på tillämpningen av förordningen och då offentliggör emittenten den aktuella informationen. Enligt det andra alternativet offentliggör den behöriga myndigheten informationen. Detta kräver uttryckligen nationell lagstiftning.

Sättet för offentliggörande av informationen ska i båda alternativen motsvara de krav som ställs i öppenhetsdirektivet. I Finland innebär detta att offentliggörande och distribution av information om transaktioner ska ske på motsvarande sätt som i börsmeddelanden och att informationen ska vara tillgänglig i den nationella lagringsenheten.

Emittenterna har redan tillgång till systemet för distribution av börsmeddelanden och tillgänglighållande av rapporter, vilket till sin utgångspunkt också lämpar sig för offentliggörande av transaktioner som personer i ledande ställning och dem närstående personer har utfört. Alternativet att emittenten offentliggör informationen om transaktioner medför inga behov av investeringar i ett nytt tekniskt system. De krav på ändringar som förordningen medför kommer dock att ändra emittenternas praxis.

Alternativet att transaktioner som personer i ledande ställning och deras närstående personer har utfört nationellt föreskrivs som en uppgift för Finansinspektionen innebär att Finansinspektionen måste investera i ett nytt tekniskt system och en kanal för offentliggörande (med kontakt till distributionskanalen för meddelanden), med hjälp av vilken Finansinspektionen kan offentliggöra och distribuera de anmälningar om transaktioner som den tagit emot och organisera tillgänglighållandet i den nationella lagringsenheten. Utöver investeringskostnaderna skulle detta binda Finansinspektionens personalresurser både under tiden när systemet byggs upp och efteråt vid förvaltningen av det. En sådan uppgift att offentliggöra information skulle också till sin karaktär avvika från Finansinspektionens övriga grundläggande tillsynsuppgifter.

Alternativet att Finansinspektionen skulle offentliggöra transaktioner som personer i ledande ställning och deras närstående personer har utfört skulle dock fortfarande medföra förpliktelser för emittenten. Emittenter ska enligt artikel 19.5 i MAR skriftligen underrätta personer i ledande ställning om skyldigheterna i anknytning till anmälning av transaktioner. Dessutom ska emittenterna upprätthålla en förteckning över alla personer i ledande ställning och med dem närstående personer. Därutöver ska emittenterna hålla den offentliggjorda informationen tillgänglig på sina webbsidor i fem år.

Enligt förslaget är alternativet att emittenten offentliggör transaktioner som personer i ledande ställning och deras närstående personer har utfört ett mer kostnadseffektivt sätt att sköta offentliggörandet. Det är också mer ändamålsenligt att rikta Finansinspektionens knappa resurser till dess egentliga tillsynsuppgifter. Enligt detta alternativ är det lättare för emittenten att övervaka och kontrollera riktigheten och täckningen i fråga om skyldigheten att offentliggöra transaktioner som det egna bolagets personer i ledande ställning och deras närstående personer utför, liksom också handel med emittentens finansiella instrument. Denna modell motsvarar mer den gällande modellen som redan länge har varit rutin på marknaden och där bolagen själv offentliggör uppgifterna om transaktionerna på sina webbsidor. Information om transaktioner ska i fortsättningen också finnas tillgänglig på en och samma plats, dvs. i praktiken den lagringsenhet som börserna förvaltar. Dessutom ska uppgifterna finnas tillgängliga på varje

emittents webbplats i fem år. Med tanke på Finansinspektionens egen tillsynsuppgift eller uppgifternas tillförlitlighet har det ingen inverkan om uppgifterna om transaktioner offentliggörs centralt av Finansinspektionen. Finansinspektionen får i vilket fall som helst med stöd av förordningen samma uppgifter som ska lämnas till bolagen.

Administrativa påföljder

I 15 kap. i lagen ska de ändringar göras som MAR medför i fråga om definitioner av de administrativa påföljderna. Till gällande 2 § om påföljdsavgifter fogas ett nytt moment med en förteckning över de bestämmelser i MAR som är sådana att en sådan administrativ påföljdsavgift som förutsätts i MAR kan påföras för överträdelse eller försummelse av dem i enlighet med lagen om Finansinspektionen.

2.3.4 Lagen om Finansinspektionen

Vissa av bestämmelserna i förordningen ska, med beaktande av bestämmelserna i förordningen, också i fortsättningen föreskrivas nationellt. Enligt artikel 39.3 i förordningen ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för att följa artiklarna 22, 23 och 30, 31.1 samt 32 och 34 senast den 3 juli 2016.

Genomförandet av förordningen kräver att det till lagen om Finansinspektionen fogas en bestämmelse om att Finansinspektionen är den nationella behöriga myndighet som krävs i enlighet med artikel 22 i förordningen. Finansinspektionen ska i enlighet med bestämmelsen om tillämpningsområde i artikel 22 i MAR se till att bestämmelserna tillämpas.

Tillsyns- och utredningsbefogenheter

I artikel 23.2 i förordningen förutsätts att det i den nationella lagstiftningen föreskrivs om minst de befogenheter som räknas upp i förordningen. Artikel 23.1 gör det dessutom möjligt att nationellt använda befogenheterna på olika sätt. Enligt förordningen kan den behöriga myndigheten använda sina befogenheter a) direkt; b) i samarbete med andra myndigheter eller med marknadsföretagen; c) på eget ansvar genom delegering till sådana myndigheter eller till marknadsföretagen eller d) genom ansökan hos de behöriga rättsliga myndigheterna.

Enligt artikel 23.2 a i förordningen ska myndigheterna i enlighet med nationell lagstiftning få tillgång till varje dokument och uppgifter i vilken form som helst eller ta kopia på det. Denna befogenhet infördes i samband med implementeringen av marknadsmissbruksdirektivet (2003/6/EG) i nuvarande 21 §, och även i 24 §, i den redan då stiftade lagen (RP 137/2004 rd, s. 79–80).

Enligt artikel 23.2 b i förordningen ska myndigheten ha befogenhet att kräva eller begära upplysningar av vem som helst, även av de personer som efter varandra verkar för att vidarebefordra handelsorder eller utföra de berörda operationerna samt deras huvudmän, och om nödvändigt kalla en person till förhör och förhöra personen för att få tillgång till information. Denna rätt till uppgifter från samtliga personer som avses i bestämmelsen ingår redan i 21 § i den gällande lagen. Enligt paragrafens 2 mom. krävs det dock att uppgifterna ska gälla en specificerad transaktion och vara nödvändiga för tillsynen. Den rätt att kalla en person för att bli hörd som avses i artikeln ingår i 22 § i den gällande lagen. Det kan inte anses att förordningen förutsätter att personen i fråga ska ha skyldighet att infinna sig hos myndigheten för att bli hörd.

Enligt artikel 23.2 c i förordningen ska myndigheten när det gäller råvaruderivat, ha befogenhet att begära information från marknadsaktörer om relaterade spotmarknader enligt standard-

format, få information om transaktioner, och få direkt tillgång till handlares system. Denna bestämmelse kräver att en motsvarande befogenhet införs i 21 § i lagen.

Enligt artikel 23.2 d i förordningen ska myndigheten ha rätt att genomföra kontroller och undersökningar på plats, förutom i fysiska personers privatbostäder. Denna befogenhet ingår redan nu i 24 § i den gällande lagen.

Enligt artikel 23.2 e i förordningen ska myndigheten, om inte annat följer av andra stycket, få tillträde till fysiska och juridiska personers lokaler för att ta i beslag dokument och information, oavsett typ, om det finns rimlig misstanke om att det finns dokument eller information med koppling till kontrollen eller undersökningen som kan vara relevanta för att bevisa att det föreligger insiderhandel eller marknadsmanipulation i strid med förordningen. Enligt artikel 23.2 andra stycket i förordningen får den befogenhet som avses i artikel 23.2 e utnyttjas endast efter att ett förhandsgodkännande från en rättslig myndighet erhållits, om det i enlighet med nationell rätt krävs ett sådant för att gå in i lokalerna. I lagen föreskrivs ingen uttrycklig rätt till beslag för Finansinspektionen. Enligt 24 § 3 mom. i lagen har Finansinspektionen dock redan nu rätt att av personer och företag som avses i 19, 21 och 23 § för granskning få handlingar och upptagningar som innehåller information av det slag som avses i den nämnda paragrafen. Med stöd av 19 § 3 mom. och 21 § 2 mom. i lagen omfattar Finansinspektionens rätt att få uppgifter i fråga om specificerade tillsynsåtgärder och affärstransaktioner alla personer som av grundad anledning kan antas vara i besittning av information som är nödvändig för tillsynen. Huruvida Finansinspektionens nuvarande utredningsbefogenheter är tillräckliga kommer till denna del att utvärderas senare i samband med en separat fortsatt beredning.

Finansinspektionen har också, i enlighet med artikel 23.2 f, rätt att överlämna ärenden för brottsutredning utan att detta särskilt föreskrivs i lag. Finansinspektionen har också skyldighet att i enlighet med 3 c § i lagen utan dröjsmål underrätta en behörig myndighet om den märker eller misstänker att finansiella tjänster eller det finansiella systemet utnyttjas eller planeras bli utnyttjade för ekonomisk brottslighet.

Enligt artikel 23.2 g i förordningen ska myndigheten ha rätt att begära in inspelningar av telefonsamtal, elektronisk kommunikation och datatrafik som innehas av ett värdepappersföretag, kreditinstitut eller finansiellt institut. Dessa befogenheter ingår redan i 18 och 24 § i lagen. Med behövliga redogörelser, handlingar och övriga dokument avses till exempel protokoll, bokföringshandlingar, uppdrag, bandade upptagningar av telefonsamtal och datasystem (RP 319/1992 rd s. 19 och RP 175/2002 rd s. 56).

Enligt artikel 23.2 h i förordningen ska myndigheten ha befogenhet att i den mån det är tillåtet enligt nationell rätt, begära in befintliga trafikuppgifter som innehas av en teleoperatör om det finns en rimlig misstanke om överträdelse och om sådana uppgifter kan vara av betydelse för att undersöka en överträdelse av artikel 14 a eller b eller artikel 15 a eller b. Motsvarande bestämmelser om sådan utredning, som myndigheten i enlighet med förordningen minst ska kunna använda sig av, ingår i flera andra EU-direktiv och EU-förordningar som gäller finansiella tjänster. I Finland har på grund av bestämmelserna om skydd för privatlivet och hemligheten i fråga om förtroliga meddelanden i 10 § i grundlagen detta bemyndigande inte getts Finansinspektionen tidigare. I Finland har endast polisen rätt att få teleövervakningsuppgifter i enlighet med bestämmelserna i tvångsmedelslagen (806/2011), och vid misstankar om grovt missbruk av insiderinformation eller grov marknadsmanipulation kan polisen få domstolens tillstånd till teleövervakningsuppgifter. I praktiken kan denna befogenhet i dagsläget endast användas så att polisen inleder en förundersökning i ärendet och begär tillstånd av domstolen för att få tillgång till teleövervakningsuppgifter. Huruvida nuvarande befogenheter att använda tvångsmedel är tillräckliga kommer till denna del att utvärderas senare i samband med en separat fortsatt beredning.

RP 65/2016 rd

Enligt artikel 23.2. i förordningen ska myndigheten ha befogenhet att begära att tillgångar fryses eller beläggs med kvarstad eller båda. På samma sätt som det framfördes i fråga om bestämmelsen i artikel 23.2 e, så har inte någon uttrycklig rätt för Finansinspektionen att belägga med eller kräva kvarstad inte föreskrivits i lag. Därför föreslås det i propositionen att Finansinspektionen, i enlighet med artikel 23.1 i förordningen, för att säkerställa betalningen av påföljdsavgifter och ordningsavgifter ska ha rätt att hos en tingsrätt ansöka om att egendom beläggs med kvarstad, om vilken föreskrivs i 7 kap. i rättegångsbalken.

Enligt artikel 23.2 j i förordningen ska myndigheten ha befogenhet att stoppa handeln med sådana finansiella instrument som omfattas av tillämpningsområdet för förordningen. Denna befogenhet ingår redan för närvarande i 2 kap. 31 § och 4 kap. 7 § i lagen om handel med finansiella instrument (1748/2012).

Enligt artikel 23.2 k i förordningen ska myndigheten ha befogenhet att kräva att alla förfaranden som den behöriga myndigheten anser strida mot förordningen tillfälligt upphör. Denna befogenhet ingår delvis redan i 33 § i lagen om Finansinspektionen. Det föreslås dock att i 17 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen införs en bestämmelse om Finansinspektionens befogenhet att meddela förbuds- och rättelsebeslut för verksamhet som står i strid med förordningen. Den föreslagna nya bestämmelsen behövs eftersom 33 § i lagen om Finansinspektionen endast är tillämplig på sådana i bestämmelsen avsedda personer och andra personer som är verksamma på finansmarknaden som Finansinspektionen ska utöva tillsyn över.

Enligt artikel 23.2 l i förordningen ska myndigheten ha befogenhet att införa tillfälligt förbud mot utövande av förvärvsverksamhet. I de gällande 27 och 28 § i lagen ingår redan för närvarande befogenhet att begränsa den tillståndsenliga verksamheten och ledningens verksamhet. Det föreslås dock att i 71 § i lagen införs en bestämmelse enligt vilken Finansinspektionen ska ha den rätt som avses i paragrafen att lämna uppgifter till åklagarmyndigheter också för meddelande av näringsförbud i enlighet med lagen om näringsförbud (1059/1985).

Enligt artikel 23.2 m i förordningen ska myndigheten ha befogenhet att vidta alla åtgärder som behövs för att se till att allmänheten är korrekt informerad, bland annat korrigerande av offentliggjord falsk eller vilseledande information, t.ex. genom att kräva att emittenten eller en annan person som har offentliggjort eller spritt sådan information ska offentliggöra en rättelse. Denna befogenhet ingår redan för närvarande i 33 § i lagen. Det föreslås dock att i 17 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen införs en bestämmelse om Finansinspektionens befogenhet att meddela förbuds- och rättelsebeslut för verksamhet som står i strid med förordningen. Den föreslagna nya bestämmelsen behövs eftersom 33 § i lagen om Finansinspektionen endast är tillämplig på sådana i bestämmelsen avsedda personer och andra personer som är verksamma på finansmarknaden som Finansinspektionen ska utöva tillsyn över.

Enligt artikel 23.4 i förordningen ska inte en person som rapporterar information till den behöriga myndigheten i enlighet med förordningen anses överträda eventuella restriktioner för lämnande av uppgifter som ålagts genom avtal eller i någon lagbestämmelse eller administrativ bestämmelse, och denna rapportering ska inte ge upphov till någon form av ansvar för den rapporterande personen. Det föreslås att denna bestämmelse införs i 12 kap. i värdepappersmarknadslagen.

Myndighetssamarbete, skydd av personuppgifter och vissa andra bestämmelser

I artikel 16.4 i förordningen föreskrivs om den behöriga myndighetens skyldighet att omedelbart vidarebefordra information om misstänkta handelsorder och transaktioner som den mottagit till de behöriga myndigheterna för de berörda handelsplatserna. I artiklarna 24 och 25 i förordningen föreskrivs om den behöriga myndighetens samarbete med Europeiska värdepap-

pers- och marknadsmyndigheten, skyldighet att samarbeta samt samarbete med tredjeländer. Tillämpningen av dessa skyldigheter kräver i enlighet med artikel 39.3 i förordningen inte någon nationell lagstiftning. Gällande 51 § om särskilt samarbete för att förhindra marknadsmissbruk i lagen föreslås på grund av tillämpningen av förordningen bli upphävd. Bestämmelserna i artiklarna 27—29 i förordningen om tystnadsplikt, skydd av personuppgifter och överföring av personuppgifter till tredje land tillämpas också direkt. På motsvarande sätt tillämpas bestämmelserna om utbyte av information med Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten i artikel 33 i förordningen också direkt och bestämmelserna i artikeln kräver ingen nationell lagstiftning. De bestämmelser i lagen som gäller för närvarande står till denna del inte i strid med skyldigheterna i enlighet med förordningen och utgör inget hinder för att dessa iakttas.

Administrativa påföljder och andra åtgärder

Till största delen är bestämmelserna om administrativa påföljder i förordningen nya i förhållande till den upphävda MAD. Enligt artikel 30 i förordningen ska medlemsstaterna, utan att det påverkar straffrättsliga påföljder och de behöriga myndigheternas tillsynsbefogenheter, föreskriva att de behöriga myndigheterna ska ha befogenhet att vidta lämpliga administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder avseende åtminstone de överträdelser som räknas upp i artikel 30.1 a—b. Medlemsstaterna får dock besluta att inte fastställa några bestämmelser om administrativa sanktioner om överträdelserna redan är föremål för straffrättsliga påföljder enligt nationell rätt senast den 3 juli 2016.

I propositionen föreslås inte att det föreskrivs om några sådana straffrättsliga påföljder som avses i artikel 30.1 andra stycket i förordningen och som skulle ersätta den förpliktelse som föreskrivs i MAR att införa bestämmelser om administrativa sanktioner.

Artikel 30.1 b i förordningen kräver inga ändringar i den gällande lagen då Finansinspektionen redan för närvarande med stöd av de förutsättningar som föreskrivs i 33 a § om vite har tillräckliga befogenheter att ingripa i sådana situationer som avses i artikeln. I 3 mom. i den paragrafen har också begränsningarna i fråga om självinkriminering vid vitesföreläggande beaktats.

I artikel 30.2 i förordningen ingår en förteckning över de administrativa sanktioner och administrativa åtgärder som den behöriga myndigheten enligt nationell rätt åtminstone ska ha befogenhet att påföra eller vidta. Artikel 30.2 a förutsätter inte nationell reglering, eftersom befogenheten i fråga redan ingår i lagens 33 § om verkställighetsförbud och rättelseuppmaning. Artikel 30.2 b om återföring av de vinster som har gjorts eller förluster som undvikits på grund av överträdelserna kräver inte heller någon nationell reglering. Trots att det i lagen inte ingår någon uttrycklig bestämmelse om konfiskation av vinning, kan den vinning som erhållits beaktas vid helhetsbedömningen när påföljdsavgiften påförs i enlighet med gällande 41 § och den föreslagna 41 a §. Den befogenhet att utfärda en offentlig varning som föreskrivs i artikel 30.2 c ingår redan i den gällande 39 §. Befogenheten enligt artikel 30.2 d att återkalla eller dra in ett värdepappersföretags auktorisation ingår i 26 och 27 §. Det tillfälliga förbudet enligt artikel 30.2 e för personer i ledande ställning i ett värdepappersföretag eller annan fysisk person, som hålls ansvarig för överträdelserna att utöva ledningsuppdrag i värdepappersföretag kan redan anses ingå i gällande 28 § 1 mom. Förbudet att verka i sådana ledningsuppdrag som avses i 28 § 1 mom. kan utfärdas för en person under de förutsättningar som föreskrivs i 1 mom. Handlingar som strider mot bestämmelser i artikel 30.1 a i förordningen kan anses uppfylla förutsättningarna i 1 mom. 1 och 2 punkten.

Artikel 30.2 f i förordningen förutsätter befogenhet att vid upprepade överträdelser av bestämmelserna i artikel 14 eller 15 om insiderhandel, olagligt röjande av insiderinformation el-

ler marknadsmanipulation meddela ett permanent förbud för personer i ledande ställning i ett värdepappersföretag att utöva ledningsuppdrag i värdepappersföretag. Detta bemyndigande föreslås ingå i 28 § som ett nytt 5 mom. Artikel 30.2 g i förordningen förutsätter befogenhet att meddela ett tillfälligt förbud att handla för egen räkning för den som bryter mot de bestämmelser som avses i artikel 30.1 a i förordningen. På grund av detta föreslås att en ny 37 b § om tidsbegränsat handelsförbud införs i lagen.

I artikel 30.2 h—j i förordningen föreskrivs om maximibeloppen för de administrativa ekonomiska sanktioner som den behöriga myndigheten enligt nationell rätt åtminstone ska ha befogenhet att påföra eller vidta. I enlighet med förordningen föreslås befogenhet för Finansinspektionen att påföra ekonomiska administrativa påföljder för överträdelse av vissa bestämmelser i förordningen. De maximibelopp som föreslås för påföljdsavgiften har graderats, på det sätt som förutsätts i förordningen, beroende av gärning och beloppen motsvarar det som föreskrivs i förordningen. Det föreslås inte att det nationellt föreskrivs om högre maximibelopp för administrativa påföljder än i förordningen. De gärningsvisa maximibeloppen för påföljdsavgiften kan dock, på det sätt som föreskrivs i förordningen, överskridas i situationer där de vinster som gjorts eller de förluster som undvikits genom överträdelsen kan fastställas och överstiger maximibeloppen i fråga. I dessa situationer kan maximibeloppet vara tre gånger beloppet av den vinning som fås genom överträdelsen.

Artikel 31 i förordningen innehåller bestämmelser om utövande av tillsynsbefogenheter och påförande av sanktioner. Artikel 31.1 i förordningen kräver inga ändringar, eftersom 41 § i lagen redan nu innehåller bestämmelser om motsvarande omständigheter som i förordningen och som ska beaktas när påföljdsavgift påförs. Artikel 31.2 är direkt tillämplig rätt och kräver inget nationellt genomförande.

I artikel 34 i förordningen föreskrivs om offentliggörande av beslut som gäller administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder. Denna bestämmelse kräver inga ändringar i den nationella lagstiftningen, eftersom bestämmelserna i 43 § om offentliggörande av administrativ påföljdsavgift redan nu motsvarar bestämmelserna i artikeln.

Rapportering om överträdelser

I artikel 32 i förordningen föreskrivs om rapportering om överträdelser. Artikel 32.1 i förordningen gäller behöriga myndigheter som ska etablera effektiva mekanismer för att möjliggöra rapportering till de behöriga myndigheterna av faktiska eller potentiella överträdelser av förordningen. Enligt artikel 32.2 ska i dessa mekanismer minst ingå de omständigheter som föreskrivs i artikel 32.2 a–c om särskilda förfaranden för mottagande av rapporter om överträdelser och uppföljning av dem, lämpligt skydd av anställda och skydd av personuppgifter. Bestämmelserna i förordningen kräver inte omedelbara ändringar i den nationella lagstiftningen, eftersom överträdelser av bestämmelserna i 71 a § om rapportering om överträdelser i lagen om Finansinspektionen redan för närvarande motsvarar de aktuella bestämmelserna i förordningen. Kommissionen har dessutom antagit ett genomförandedirektiv (2015/2392) om genomförandet av denna artikel 32.1 i förordningen. I direktivet ges kompletterande bestämmelser till förordningen i fråga om förfaranden, rapportering och förfaranden för uppföljning av rapporter samt om skydd för personer som är anställda i arbetsavtalsförhållande och skydd av personuppgifter. Genomförandet av kommissionens genomförandedirektiv överförs till den fortsatta beredningen efter att propositionen har lämnats och i samband med den bedöms närmare behovet av ändringar i 71 a § i lagen om Finansinspektionen.

Enligt artikel 32.3 i förordningen ska medlemsstaterna kräva att arbetsgivare som utfört verksamhet som styrs av reglering avseende finansiella tjänster inför lämpliga interna förfaranden för att deras anställda ska kunna rapportera överträdelser av förordningen. Till följd av flera

andra EU-rättsakter som gäller finansmarknaden har bolag som är verksamma på finansmarknaden redan tillgång till många interna rapporteringskanaler för rapportering av misstänkt missbruk. Sådana interna rapporteringskanaler som är avsedda för bolagens egen personal används redan utifrån tvingande EU-bestämmelser vid värdepappersföretag och kreditinstitut samt när de lagförslag som är anhängiga träder i kraft också vid fondbolag och värdepapperscentralen.

Det föreslås att en motsvarande bestämmelse införs i värdepappersmarknadslagen, försäkringsbolagslagen (521/2008), lagen om försäkringsförmedling (570/2005), lagen om placeringsfonder (48/1999) samt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014), eftersom bestämmelserna om finansiella tjänster i EU har genomförts nationellt i dessa lagar. Tillämpningsområdet för denna bestämmelse i förordningen kan förstås som brett. Det anses dock vara ändamålsenligt att tillämpa bestämmelsen endast på sådana marknadsaktörer i vars verksamhet marknadsmissbruk mest typiskt kan förekomma. På grund av detta är det inte motiverat att tillämpa bestämmelsen till exempel på alla som omfattas av Finansinspektionens tillsyn. Det lämpliga förfarande som avses i artikel 32.3 i förordningen kan i huvudsak anses vara motsvarande förfaranden som gäller de aktörer som nämns ovan och som med stöd av andra EU-bestämmelser om finansiella tjänster redan tidigare har genomförts i de lagar som gäller dem.

I artikel 32.4 i förordningen ingår en möjlighet till nationell lagstiftning när det gäller bestämmelsen om rapportering om överträdelser. Enligt bestämmelsen får under vissa förutsättningar och i enlighet med den nationella lagstiftningen föreskrivas ekonomiska incitament till personer som erbjuder relevant information om potentiella överträdelser av förordningen. Till denna del föreslås inga nationella bestämmelser i propositionen.

2.3.5 Strafflagen

Det nationella genomförandet av marknadsmissbruksdirektivet kräver ändringar i bestämmelserna om värdepappersmarknadsbrott i 51 kap. i strafflagen. Det nationella genomförandet av direktivet kräver först och främst ändringar till den del att också olagligt röjande av insiderinformation ska kriminaliseras i strafflagen. För närvarande ingår sådant förfarande endast i tillämpningsområdet för bestämmelserna om administrativa påföljder. Dessutom kräver implementeringen av direktivet vissa utvidgningar av tillvägagångssätten i fråga om missbruk av insiderinformation. Återkallande eller ändring av en handelsorder i anknytning till användning av insiderinformation i fråga om finansiella instrument samt användning av råd som grundar sig på insiderinformation kriminaliseras i lagen. Tillämpningsområdet för straffbestämmelserna i strafflagen föreslås också bli utvidgade på det sätt som krävs i direktivet så att de motsvarar tillämpningsområdet för förordningen. Det föreslås dessutom att definitionerna och begränsningsbestämmelserna i kapitlet preciseras i enlighet med direktivet. Eftersom det föreslås att de gällande bestämmelserna i 6 kap. i värdepappersmarknadslagen upphävs, föreslås också att sådant förfarande som strider mot förfarandet om offentliggörande av insiderinformation enligt artikel 17 i MAR kriminaliseras i bestämmelsen om informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden. Anstiftan och medhjälp i enlighet med artikel 6 i direktivet är redan nu straffbart enligt 5 kap. 5 och 6 § i strafflagen samt försök som tillvägagångssätt i fråga om missbruk av insiderinformation i gällande 51 kap.1 och 2 § i strafflagen. Det föreslås att försök till marknadsmanipulation kriminaliseras i 51 kap. 3 och 4 § i strafflagen.

Det föreslås att längden på de maximala fängelsestraff som krävs enligt artikel 7 föreskrivs i enlighet med minimikravet i direktivet.

Artiklarna 8 och 9 i direktivet kräver inga ändringar i den nationella lagstiftningen. På värdepappersmarknadsbrott enligt 51 kap. i strafflagen tillämpas redan för närvarande straffansvar

för juridiska personer. Bestämmelser om straffansvar för juridiska personer finns i 9 kap. i strafflagen.

Bestämmelserna om juridisk behörighet i artikel 10 i direktivet kräver inte heller några ändringar i den nationella lagstiftningen. Den juridiska behörigheten enligt artikel 10.1 a i direktivet föreskrivs redan nu i 1 kap. 1 och 10 § i strafflagen, enligt artikel 10.1 b föreskrivs i 1 kap. 6 § och enligt artikel 10.2 a föreskrivs i 10 kap. 6 § 3 mom. 1 punkten i strafflagen. Enligt den sistnämnda punkten jämföras med en finsk medborgare den som vid gärningstidpunkten eller när rättegången inleds är varaktigt bosatt i Finland. Detta kommer att meddelas kommissionen i samband med anmälan om genomförandeåtgärder.

Den utbildning för myndigheterna som krävs i artikel 11 i direktivet kommer att ges inom ramen för normala utbildningssystem.

3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN

3.1 Målsättning

Syftet med propositionen är att i den nationella lagstiftningen vidta de åtgärder som krävs för att följa vissa bestämmelser i marknadsmissbruksförordningen samt att i strafflagen genomföra de ändringar som marknadsmissbruksdirektivet kräver i fråga om bestämmelserna om straffrättsliga påföljder för marknadsmissbruk. Målet är att stärka den enhetliga helheten av bestämmelser som gäller marknadsmissbruk så att investerarskyddet kan förbättras och förtroendet för marknaden kan ökas.

3.2 De viktigaste förslagen

3.2.1 Värdepappersmarknadslagen

En central del av bestämmelserna i 6 och 12—14 kap. i värdepappersmarknadslagen föreslås bli upphävda.

I 6 kap. föreslås en bestämmelse enligt vilken emittenten i enlighet med artikel 17.4 tredje stycket på Finansinspektionens begäran ska tillstå Finansinspektionen en redogörelse över hur villkoren för uppskjutandet av offentliggörande av information har uppfyllts. Dessutom föreslås att det i 12 kap. införs en bestämmelse om rapportering om överträdelser som gäller emittenter.

I 15 kap. om administrativa påföljder föreslås att de ändringar som förordningen kräver i fråga om påförande av påföljdsavgift införs. I 15 kap. 2 § föreslås en förteckning över de bestämmelser i förordningen för vilka Finansinspektionen vid försummelse eller överträdelse kan påföra en sådan påföljdsavgift som avses i lagen om Finansinspektionen.

3.2.2 Lagen om Finansinspektionen

I lagen föreslås en bestämmelse enligt vilken Finansinspektionen är den behöriga myndighet som avses i förordningen. Finansinspektionens tillsyns- och utredningsbefogenheter föreslås bli preciserade i enlighet med förordningen. I lagen föreslås en särskild rätt för Finansinspektionen att få information om marknadsmissbruk, enligt vilken den har rätt att få uppgifter i standardformat om spotmarknader relaterade till råvaruderivat från marknadsaktörer, rapporter om transaktioner samt direkt tillgång till handlares system.

RP 65/2016 rd

I lagen förslås också att Finansinspektionen ska ha rätt att permanent förbjuda en person att sköta ledningsuppgifter i ett auktoriserat tillsynsobjekt som tillhandahåller investeringstjänster, om personen upprepade gånger har gjort sig skyldig till överträdelser av bestämmelserna i artikel 14 eller 15 i marknadsmissbruksförordningen. Dessutom föreslås att Finansinspektionen för att säkerställa betalningen av påföljdsavgifter och ordningsavgifter ska ha rätt att hos en tingsrätt ansöka om säkringsåtgärd.

Enligt förslaget ska Finansinspektionen också kunna meddela ett tidsbegränsat handelsförbud. Enligt det får Finansinspektionen för viss tid, högst fem år, förbjuda en fysisk person att handla med finansiella instrument direkt eller indirekt för egen räkning, om personen försummar eller bryter mot vissa bestämmelser i marknadsmissbruksförordningen.

Bestämmelserna om administrativa påföljdsavgifter föreslås bli ändrade på det sätt som krävs enligt förordningen. Påföljdsavgiften för brott mot förbud som gäller insiderhandel, olagligt röjande av insiderinformation eller marknadsmanipulation i förordningen får enligt förslaget för en juridisk person vara antingen högst 15 procent av den juridiska personens omsättning under året före gärningen eller försummelsen eller högst 15 miljoner euro, beroende på vilkendera som är större. Enligt förslaget får en fysisk person påföras högst fem miljoner euro i påföljdsavgift.

Påföljdsavgiften för brott mot bestämmelserna om förhindrande eller upptäckt av marknadsmissbruk eller om offentliggörande av insiderinformation i förordningen får enligt förslaget för en juridisk person vara högst två procent av den juridiska personens omsättning under året före gärningen eller försummelsen eller högst 2 500 000 euro, beroende på vilkendera som är större. En fysisk person får påföras högst en miljon euro i påföljdsavgift.

Påföljdsavgiften för brott mot bestämmelserna om insiderförteckning eller ledande personers transaktioner eller investeringsrekommendationer i förordningen får för en juridisk person vara högst en miljon euro och för en fysisk person högst 500 000 euro.

Trots de maximibelopp för påföljdsavgifter som avses ovan får påföljdsavgiften enligt förslaget dock vara högst tre gånger beloppet av den vinning som erhållits genom gärningen eller försummelsen, om vinningen kan bestämmas.

3.2.3 Strafflagen

I strafflagens 51 kap. om värdepappersmarknadsbrott föreslås att den nya straffbestämmelse om röjande av insiderinformation som direktivet förutsätter införs. Dessutom föreslås det i fråga om tillvägagångssätten för missbruk av insiderinformation vissa utvidgningar, i enlighet med vad som krävs i direktivet, genom kriminalisering av återkallande och ändring av en handelsorder som gäller finansiella instrument i anknytning till användning av insiderinformation samt användning av råd som grundar sig på insiderinformation. I rekvisitet för marknadsmanipulation föreslås att det föreskrivs om förbjudna manipulativa tillvägagångssätt. Försök till manipulation av kursen föreslås dessutom bli kriminaliserat. Det föreslås att det krav på ekonomisk vinning som för närvarande ingår i straffbestämmelserna om missbruk av insiderinformation och marknadsmanipulation slopas till vissa delar. Det föreslås att också att sådant förfarande som strider mot förfarandet vid offentliggörande av insiderinformation enligt artikel 17 i MAR kriminaliseras i bestämmelsen om informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden. Tillämpningsområdet för straffbestämmelserna i strafflagen föreslås också bli utvidgade på det sätt som krävs i direktivet så att de motsvarar tillämpningsområdet för förordningen. Det föreslås dessutom att definitionerna och begränsningsbestämmelserna i kapitlet preciseras i enlighet med direktivet.

3.2.4 Försäkringsbolagslagen

I lagen föreslås en ny paragraf om intern rapportering om misstänkta överträdelser av marknadsmissbruksförordningen. Enligt förslaget ska ett försäkringsbolag ha rutiner som ska iaktas för att anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera misstankar om överträdelser av bestämmelserna i marknadsmissbruksförordningen.

3.2.5 Lagen om försäkringsförmedling

I lagen föreslås en ny paragraf motsvarande den i försäkringsbolagslagen om intern rapportering om misstänkta överträdelser av marknadsmissbruksförordningen.

3.2.6 Lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

I lagen föreslås en ny paragraf om intern rapportering om misstänkta överträdelser av marknadsmissbruksförordningen.

4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER

4.1 Ekonomiska konsekvenser

4.1.1 Konsekvenser för statsfinanserna

De föreslagna bestämmelserna har inga konsekvenser för de offentliga finanserna.

4.1.2 Konsekvenser för branschen och investerarna

De föreslagna reformerna gäller finansmarknaden och aktörer på finansmarknaden. Därför bedöms propositionen inte ha någon betydande inverkan utanför finansmarknaden. Syftet med propositionen är att främja investerarskyddet genom att öka insynen på värdepappersmarknaden och möjligheterna till jämlika verksamhetsmöjligheter. Syftet med propositionen är dessutom att minska marknadsstörningar som beror på marknadsmissbruk och som hindrar en effektiv allokering av investeringstillgångarna.

Propositionen bedöms ha direkta och indirekta ekonomiska konsekvenser för noterade bolag, värdepappersföretag, försäkringsbolag, försäkringsförmedlare, förvaltare av alternativa investeringsfonder, investerare och hushåll.

Bestämmelserna om noterade bolag och deras ledning är mer detaljerade än tidigare. Uppfyllandet av de nya kraven på verksamheten beräknas medföra fullgörandekostnader för de noterade bolagen. De föreslagna bestämmelserna bidrar dock till att öka symmetrin inom marknadsinformationen, effektiviteten och tillförlitligheten i fråga om prisbildningen för finansiella instrument samt säkerheten för investeringarna och bidrar därmed till att öka intresset för investeringsverksamhet på värdepappersmarknaden. En ökad investeringsverksamhet hjälper bolag som behöver kapital att skaffa kapitalet kostnadseffektivt.

Ansvar för överträdelse av bestämmelserna blir betydligt strängare. Strängare ekonomiska påföljder medverkar också till att förebygga missbruk, vilket i och med att förtroendet för marknaden ökar har positiva ekonomiska effekter för olika marknadsaktörer.

Den kostnadsnytta för olika marknadsaktörer som de facto kan uppnås genom regleringen är dock beroende av en effektiv tillsyn av bestämmelserna och det praktiska genomförandet av dem. Enbart genom bestämmelser som ökar effektiviteten på och förtroendet för marknaden

samt strängare påföljdsbestämmelser kan man inte nå den nytta som eftersträvas utan att man samtidigt genom en effektiv tillsyn förmår främja säkerställandet av efterlevnaden av bestämmelserna.

Det föreslås, på samma sätt som det tillåts enligt förordningen, att redogörelser för offentliggörande av insiderinformation ska lämnas till Finansinspektionen endast på dess begäran. Det kan motiveras med minskad administrativ börda för emittenterna att redogörelsen för hur villkoren för uppskjutandet uppfylls endast på begäran av Finansinspektionen ska lämnas till Finansinspektionen. Det blir betydligt mer vanligt än för närvarande att offentliggörandet av information skjuts upp och att i samband med att anmälan görs om detta automatiskt lämna en redogörelse till Finansinspektionen om villkoren för hur uppskjutandet uppfylls skulle medföra onödigt extra arbete för de noterade bolagen. En mer regelrätt användning av processen med uppskjutande av offentliggörande av information skulle i någon mån öka de administrativa kostnaderna för noterade bolag.

Skyldigheten att offentliggöra transaktioner som personer i ledande ställning och dem närliggande personer har utfört medför i någon mån extra kostnader för emittenterna jämfört med nuläget. I MAR ingår två alternativa sätt att offentliggöra transaktioner som personer i ledande ställning och dem närliggande personer har utfört. Enligt förslaget är alternativet att emittenten, i stället för Finansinspektionen, offentliggör transaktioner som personer i ledande ställning och deras närliggande personer har utfört ett mer kostnadseffektivt sätt att sköta offentliggörandet. Denna modell motsvarar mer den nuvarande modellen som redan länge har varit praxis på marknaden och där bolagen själv offentliggör uppgifterna om transaktionerna på sina webbsidor. Den föreslagna modellen ökar i någon mån emittenternas kostnader då offentliggörandet av transaktioner görs på det sätt som krävs i förordningen. Om denna skyldighet åläggs Finansinspektionen måste den investera i ett nytt tekniskt system och en kanal för offentliggörande (med kontakt till distributionskanalen för meddelanden). Utöver investeringskostnaderna skulle ett nytt system också binda Finansinspektionens personalresurser både under tiden systemet byggs upp och den efterföljande förvaltningen av det, liksom sannolikt också när det gäller rådgivning i fråga om anmälningarna. Det är mer ändamålsenligt att använda Finansinspektionens knappa resurser för de egentliga tillsynsuppgifterna än för offentliggörande av information, som till sin karaktär avviker från Finansinspektionens grundläggande uppgifter.

Skyldigheten för emittenter och dem som handlar på deras vägnar eller för deras räkning att upprätta insiderföreteckningar och uppdatera dem kommer jämfört med nuläget att i någon mån öka kostnaderna för aktörerna i och med att lagstiftningen blir mer detaljerad än för närvarande.

Det föreslagna förfarandet för emittenter, försäkringsbolag, försäkringsförmedlare och förvaltare av alternativa investeringsfonder enligt vilket deras anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av bestämmelserna i marknadsmissbruksförordningen (så kallat system för visselblåsning) kommer också att i någon mån öka deras kostnader för upprättande och underhåll av systemet.

Eftersom rapporteringskyldigheten för misstänkta transaktioner utvidgas till att gälla också handelsorder torde kostnaderna för värdepappersföretagen öka något.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Arbetsmängden inom tillsynen ökar i och med att tillsynen över förordningen omfattar mer detaljerade bestämmelser än tidigare och tillsynen över de föreslagna ändringarna av de administrativa påföljder och påförandet av dem som omfattas av Finansinspektionens behörighet samt ibruktagandet av de system som krävs för rapportering om överträdelser. Detta innebär

ett ökat behov av expertis och därmed ökade kostnader för tillsynsfunktionen. Detta kräver en ökning av Finansinspektionens personal. Den informationsskyldighet som är en del av tillsynsmyndigheternas internationella samarbete medför också en del tilläggskostnader.

4.3 Samhälleliga konsekvenser

Propositionen bedöms ha positiva konsekvenser för värdepappersmarknaden. Propositionen främjar transparensen och effektiviteten på värdepappersmarknaden och förtroendet för den. I och med en ännu bättre fungerande och förtroendeingivande marknad ter sig den finländska värdepappersmarknaden och EES-området som ett mer inbjudande investeringsobjekt för investerare. Därmed kan nya investeringstillgångar styras till den finländska marknaden. Uppnåendet av en samlad samhällelig nytta kräver dock en tillräcklig resurstilldelning för tillsynen över efterlevnaden. Legitimitet och förtroende för tillsyns- och påföljdssystemet för värdepappersmarknaden kan inte uppnås och upprätthållas utan att risken för att bli fast och vissheten om påföljder upplevs som tillräckligt hög.

5 BEREDNING AV PROPOSITIONEN

5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

Propositionen har beretts vid finansministeriet. Justitieministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och Finansinspektionen har getts möjlighet att kommentera utkastet till proposition under beredningen.

5.2 Utlåtanden och hur de har beaktats

Yttranden om utkastet till proposition begärdes av justitieministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, inrikesministeriet, arbets- och näringsministeriet, Polisstyrelsen, Skatteförvaltningen, Högsta domstolen, Högsta förvaltningsdomstolen, Helsingfors hovrätt, Helsingfors tingsrätt, Riksåklagarämbetet, Åklagarämbetet i Helsingfors, Helsingfors polisinspektion, Centriskriminalpolisen, marknadsdomstolen, dataombudsmannen, Finlands Bank, Finansinspektionen, Energimyndigheten, Konkurrens- och konsumentverket, Nasdaq Helsinki Oy, Finanssialan Keskusliitto - Finansbranschens Centralförbund ry, FINE försäkrings- och finansrådgivningen, OP Andelslag, Finlands näringsliv rf, Centralhandelskammaren, Värdepappersmarknadsföreningen rf, Finsk Energiindustri, Euroclear Finland Oy, Finlands Revisorer rf, Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry, Aktiespararnas Centralförbund rf, Börsstiftelsen i Finland sr, Finlands Advokatförbund r.f., Suomen pääomasijoitusyhdistys ry, Familjeföretagens förbund rf, juridiska fakulteten vid Helsingfors universitet, Handelshögskolan vid Aalto-universitetet, S-Banken Ab, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Suomen Journalistiliitto - Finlands Journalistförbund ry, Finlands Försäkringsmäklarförbund rf, Transparency International Suomi ry, Työeläkevakuuttajat TELA - Arbetspensionsförsäkrarna TELA ry och Mediernas Centralförbund rf.

Alla andra förutom Högsta förvaltningsdomstolen, Helsingfors hovrätt, FINE försäkrings- och finansrådgivningen, Finlands Revisorer rf, Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry, Suomen pääomasijoitusyhdistys ry, Familjeföretagens förbund rf, juridiska fakulteten vid Helsingfors universitet, Handelshögskolan vid Aalto-universitetet, S-Banken Ab, Finlands Försäkringsmäklarförbund rf, Mediernas Centralförbund rf och Transparency International Suomi ry lämnade yttrande.

Remissyttrandena har till väsentliga delar beaktats. De förslag som ingår i utkastet till proposition understöddes i huvudsak. Förslaget om en ny straffbestämmelse om grovt informationsbrott fick dock motstridigt mottagande och det föreslås att det överförs till den fortsatta bered-

ningen. Vissa av Finansinspektionens utredningsbefogenheter, i synnerhet när det gäller deras tillräcklighet och effektivitet, kommer med beaktande av remissvaren dessutom att bedömas närmare vid den fortsatta beredningen.

Remisstiden var undantagsvis endast tre veckor. En kortare remisstid än vad som rekommenderas motiveras av att propositionsutkastet redan före den officiella remissrundan sändes för utlåtande till justitieministeriet, social- och hälsovårdsministeriet samt Finansinspektionen. Dessutom hade de ändringsförslag som gäller strafflagen i propositionen beretts i samarbete med justitieministeriet. I propositionen är det dessutom huvudsakligen fråga om åtgärder för genomförande av en direkt tillämplig förordning, i vilka det inte ingår nationell lagstiftning enligt prövning. Den förordning och det direktiv som ligger till grund för propositionen har också antagits och offentliggjorts redan våren 2014. En kortare remisstid än den rekommenderade är dessutom nödvändig med beaktande av hur viktigt det är att de föreslagna bestämmelserna träder i kraft innan förordningen börjar tillämpas.

5.3 Fortsatt beredning efter att regeringspropositionen har lämnats

Efter att propositionen har lämnats till riksdagen kommer en separat proposition att beredas som gäller nödvändiga åtgärder för efterlevnaden av vissa bestämmelser i MAR och kommissionens genomförandedirektiv (EU) nr 2015/2392. Under den fortsatta beredningen är, med beaktande av responsen, avsikten dessutom att utvärdera det nationella behovet av en straffbestämmelse för en grov gärningsform av informationsbrott.

I denna fortsatta beredning utarbetas de lagförslag som krävs för det nationella genomförande av det kommissionens genomförandedirektiv som nämns ovan. I direktivet ingår kompletterande bestämmelser till de förfaranden som avses i artikel 32.1 i MAR samt i fråga om skydd av personer och personuppgifter. Det är närmast fråga om ett genomförande av teknisk natur av kommissionens genomförandedirektiv, som delvis kan genomföras genom en förordning av statsrådet eller ministeriet. Genomförandet av direktivet kräver dock ändringar också i den gällande 71 a § i lagen om Finansinspektionen. I denna bestämmelse om rapportering om överträdelse föreskrivs om ett system som ska upprätthållas av Finansinspektionen, genom vilket den kan ta emot rapporter om misstänkt missbruk som har samband med bestämmelserna om finansmarknaden.

Under den fortsatta beredningen kommer man dessutom att utvärdera behovet av närmare bestämmelser om vissa av de undersöknings- och tillsynsbefogenheter som krävs enligt MAR. Sådana är åtminstone befogenhet i enlighet med artikel 23.2 e i MAR att få tillträde till personers lokaler för att ta i beslag dokument och information samt befogenhet i enlighet med artikel 23.2 h att i den mån det är tillåtet enligt nationell lagstiftning ha rätt att begära in befintliga trafikuppgifter som innehas av en teleoperatör. En effektiv tillsyn av bestämmelserna om marknadsmissbruk kräver tillräckliga tillsynsbefogenheter för Finansinspektionen. Utredning av missbruk innefattar ofta också internationellt samarbete. Utredningens effektivitet och det internationella samarbetet kräver att Finansinspektionen har i förordningen avsedda motsvarande utredningsbefogenheter som tillsynsmyndigheterna i övriga medlemsstater. Av denna orsak måste den fortsatta beredningen inledas utan dröjsmål.

Med beaktande av remissresponsen är avsikten att vid den fortsatta beredningen också utvärdera det nationella behovet av en straffbestämmelse för en grov gärningsform av informationsbrott. Uttrycksformerna för informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden kan variera så att i de mest allvarliga fallen kan den nuvarande grundskalan inte nödvändigtvis anses vara tillräcklig. Föremålet för informationsbrott är vanligen ett stort antal investerare och aktieägare i bolaget och informationsbrotten kan därmed orsaka omfattande omedelbar ekonomisk skada för många olika aktörer. Utöver detta bidrar informationsbrotten till att minska för-

troendet för marknaden och försvaga effektiviteten på marknaden och den internationella konkurrenskraften. Informationsbrott kan allvarligt inverka på investerarnas, inklusive hushållens, vilja att investera och spara sitt kapital på värdepappersmarknaden. De grävsta gärningarna och den misstro som följer på dem kan orsaka allvarliga påföljande effekter också utanför värdepappersmarknaden. Klandervärdheten för informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden kan inte heller anses vara mindre än vad klandervärdheten för missbruk av insiderinformation, marknadsmanipulation eller andra ekonomiska brott är.

6 ANDRA OMSTÄNDIGHETER SOM INVERKAT PÅ PROPOSITIONENS INNEHÅLL

Förordningen innehåller flera hänvisningar till MiFID II och till MiFIR. Kommissionen har den 10 februari 2016 lagt fram ett förslag till ändring av MiFID II, MiFIR och MAR så att tidsfristerna för tillämpningen av MiFID II och MiFIR skjuts upp med ett år. I kommissionens förslag till förordning (COM(2016) 57 final) ingår också ett förslag till ändring av artikel 39.4 i MAR. Enligt ändringsförslaget ska de bestämmelser som avses i artikel 39.4 i förordningen tillämpas först från och med den 3 januari 2018. Enligt förslaget ska bestämmelserna i MiFID II och MiFIR därmed inte tillämpas i enlighet med förordningen från och med den 3 juli 2016, utan först från och med den 3 januari 2018. På grund av detta anses hänvisningarna i artikel 39.4.1 till direktiv 2014/65/EU och förordning (EU) Nr 600/2014 före den 3 januari 2018 hänvisa till MiFID I, i enlighet med den jämförelsetabell som anges i bilaga IV till direktiv 2014/65 EU, i den utsträckning den jämförelsetabellen innehåller bestämmelser avseende direktiv 2004/39/EG. Under övergångsperioden före detta datum ska således de nationella bestämmelser som implementerats med MiFID I som grund tillämpas, vilka i huvudsak ingår i lagen om investeringstjänster och i lagen om handel med finansiella instrument. Vidare enligt artikel 39.4 andra stycket så ska när hänvisningar görs i bestämmelserna i förordningen till organiserade handelsplattformar, tillväxtmarknader för små- och medelstora företag, utsläppsrätter eller auktionerade produkter baserade på sådana de bestämmelserna inte tillämpas på organiserade handelsplattformar, tillväxtmarknader för små- och medelstora företag, utsläppsrätter eller auktionerade produkter baserade på sådana före den 3 januari 2018.

Finansministeriet tillsatte den 19 december 2014 en arbetsgrupp med uppgift att bland annat utarbeta ett förslag till genomförande av det fjärde penningtvättsdirektivet (EU) 2015/849 och förordningen om information om betalaren (EU) 2015/847 samt FATF:s rekommendationer om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism. Arbetsgruppen fick därtill i uppdrag att utvärdera tillsynsstrukturen och påföljdssystemet när det gäller penningtvätt och finansiering av terrorism, liksom även de myndighetsresurser som behövs. I arbetsgruppen ingick utöver representanter för finansministeriet också representanter för utrikesministeriet, justitieministeriet, inrikesministeriet, arbets- och näringsministeriet, Finansinspektionen och centralen för utredning av penningtvätt vid centralkriminalpolisen samt som permanenta sakkunniga regionförvaltningsverket i Södra Finland och Polisstyrelsen. Arbetsgruppens promemoria (*Rahanpesulainsäädännön kokonaisuu distus*, på svenska totalrevidering av lagstiftningen om penningtvätt, *Finansministeriets publikationer 41/2015*) publicerades i november 2015. Enligt promemorian föreslår arbetsgruppen att 41 § i lagen om Finansinspektionen ska ändras så att det alltid är Finansinspektionen som ska påföra påföljdsavgiften, oberoende av någon gräns i euro. Enligt gällande 41 § påför Finansinspektionen påföljdsavgifter som uppgår till högst en miljon euro. I annat fall påförs påföljdsavgiften av marknadsdomstolen, på framställning av Finansinspektionen. Direktivet ska ha genomförts senast den 26 juni 2017. Förordningen tillämpas från och med den 26 juni 2017.

Samtidigt med denna proposition behandlar riksdagen regeringens proposition med förslag till lag om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet samt till vissa lagar med den och regeringens proposition med förslag till lag om gräsrotsfinansiering och till vissa lagar som har

RP 65/2016 rd

samband med den som beretts vid finansministeriet. I propositionerna föreslås det att lagen om Finansinspektionen ändras delvis till samma delar som i denna proposition föreslås bli ändrade.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Värdepappersmarknadslagen

1 kap. Allmänna bestämmelser

5 §. Europeiska unionens lagstiftning. Det föreslås att det i *1 mom. 3 punkten* ska hänvisas till marknadsmissbruksförordningen som ersätter marknadsmissbruksdirektivet som det i punkten hänvisats till. Det föreslås att *8 punkten* upphävs. Kommissionens återköpsförordning enligt *8 punkten* baserade sig på det tidigare gällande marknadsmissbruksdirektivet.

6 kap. Fortlöpande informationsskyldighet

1 §. Marknadsmissbruksförordningen. I paragrafen föreslås i stället för bestämmelser om den fortlöpande informationsskyldigheten enligt det nuvarande 6 kap. en informativ hänvisning till artikel 17 i MAR, där det finns bestämmelser om skyldigheten att offentliggöra insiderinformation om emittenter.

2 §. Redogörelse för villkoren för uppskjutande av offentliggörande av information. I paragrafen föreslås en bestämmelse om att Finansinspektionen endast på Finansinspektionens begäran ska lämnas en redogörelse i enlighet med artikel 17.4 tredje stycket i MAR för hur villkoren för uppskjutandet av offentliggörande av information har uppfyllts.

10 kap. Offentliggörande och tillgänglighållande av obligatorisk information

Det föreslås att hänvisningarna i 2 §, 5 § 1 mom. och 7 § 1 mom. till 6 kap. i värdepapperslagen stryks, eftersom det i 6 kap. inte längre ska föreskrivas om fortlöpande informationsskyldighet. Det föreslås att det till 2 § fogas en hänvisning till uppgifterna i artikel 17.1 i marknadsmissbruksförordningen.

11 kap. Offentliga uppköpserbjudanden och skyldighet att lämna erbjudanden

5 §. Personer som agerar i samråd. Det föreslås att hänvisningen i *2 mom. 3 punkten* ändras så att där hänvisas till definitionsbestämmelsen om närstående personer i MAR i stället för till 12 kap. 4 § i värdepappersmarknadslagen.

12 kap. Marknadsmissbruk

Det föreslås att största delen av de gällande bestämmelserna om marknadsmissbruk i avdelning V ska upphävas när MAR blir tillämplig från och med den 3 juli 2016. Det finns bestämmelser i MAR om de förpliktelser som gäller marknadsmissbruk, varvid 13 och 14 kap. i den gällande lagen upphävs. Det föreslås att de nationella bestämmelser som förblir i kraft samlas i 12 kap. vars nuvarande rubrik Allmänna bestämmelser enligt förslaget ska ändras till Marknadsmissbruk.

1 §. Marknadsmissbruksförordningen. Bestämmelsen är ny. Enligt den föreslagna informativa hänvisningsbestämmelsen finns det i marknadsmissbruksförordningen bestämmelser om insiderinformation, insiderhandel, olagligt röjande av insiderinformation, marknadsmanipulation och undantag som gäller dem samt om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk, insi-

derförteckningar, transaktioner utförda av personer i ledande ställning och investeringsrekommendationer.

2 §. Rapportering av transaktioner. Den föreslagna paragrafen om rapportering av transaktioner motsvarar 14 kap. 7 § i den gällande lagen. Bestämmelsen om rapportering av transaktioner ska upphävas i samband med implementeringen av MIFID II, eftersom bestämmelserna om rapportering av transaktioner finns i den direkt tillämpliga förordningen (MIFIR).

3 §. Rapportering om överträdelser. Paragrafen är ny och grundar sig på artikel 32.3 i MAR. Enligt bestämmelsen ska en emittent ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av bestämmelser och föreskrifter om finansmarknaden. I *1 mom.* ska ingå bestämmelser om innehållet i rapporteringsförfarandet, i *2 mom.* bestämmelser om bevarande av information om rapporten och i *3 mom.* bestämmelser om den rätt till insyn som en registrerad person har.

Bestämmelsen motsvarar till sitt innehåll sådana bestämmelser som till följd av genomförandet av flera andra EU-rättsakter om finansmarknaden redan ingår eller föreslås ingå i olika lagar och som gäller interna rapporteringskanaler för rapportering av misstänkt missbruk. Även om artikeln gäller endast misstänkta överträdelser som strider mot bestämmelser i förordningen, möjliggör bestämmelsen en mer omfattande rapportering om misstänkta överträdelser, eftersom bestämmelsen föreslås allmänt gälla bestämmelser om finansmarknaden. Det är inte ändamålsenligt att begränsa möjligheten att rapportera överträdelser till sådana misstänkta överträdelser som endast gäller förordningens bestämmelser. Förslaget motsvarar också till denna del t.ex. den bestämmelse som redan tidigare införts i 7 kap. 6 § i kreditinstitutslagen (610/2014). Med bestämmelser om finansmarknaden avses alla de nationella lagar, förordningar och bestämmelser och de EU-förordningar som Finansinspektionen har till uppgift att sköta tillsynen över.

Rapporterna ska kunna göras genom en särskilt oberoende kanal. Mottagare av rapporten kan därmed, beroende av misstanken och den som är föremål för rapporten, vara till exempel en chef, interna revisionen, den som är ansvarig för tillsynsfunktionen för efterlevnad av bestämmelserna, den juridiska avdelningen, den verkställande ledningen eller en revisionskommitté som är underställd styrelsen. Alternativt kan mottagarna för att säkra en oberoende undersökning av ärendet och ett flexibelt system vara flera än en. I bestämmelsen ska de rapporteringskanaler som används vid rapporteringen varken specificeras eller begränsas. En förutsättning för ett fungerande system är att det finns klara anvisningar för förfarandena och att systemet är lätt att använda. Avsikten med skyldigheten att ordna en korrekt behandling av rapporterna är att effektivisera den interna kontrollen. Med tanke på dataskyddsrättigheterna för den som är föremål för rapporten är det också viktigt att rapporterna leder till ett förfarande där rättigheterna utreds. I samband med detta ska man också beakta den registeransvariges skyldighet enligt 2 kap. 9 § i personuppgiftslagen att se till att oriktiga, ofullständiga eller föråldrade personuppgifter inte behandlas (felfrihetskrav).

I emittentens anvisningar kan behandlas bland annat rättigheterna och skyldigheterna för rapportören och den som är föremål för rapporten, rapporternas innehåll, förfaranden vid behandlingen och undersökningen av rapporterna samt eventuella andra åtgärder. Emittenten ska också säkerställa skyddet av personer som rapporterar om misstänkta överträdelser och garantera att personerna inte till följd av rapporterna utsätts för diskriminering eller annan osaklig behandling. Innehållet i den motsvarande bestämmelsen om rapportering om överträdelser har närmare motiverats i regeringens proposition till riksdagen med förslag till kreditinstitutslag och vissa lagar i samband med den (RP 39/2014 rd, s. 54—56).

4 §. Ansvarsbegränsning vid lämnande av information till Finansinspektionen. I kapitlet föreslås en ny paragraf om ansvarsbegränsning. Bestämmelsen baserar sig på artikel 23.4 i förordningen. Avsikten med bestämmelsen är inte att utesluta ansvaret för uppsåtligt lämnande av felaktig information till myndigheten. Ansvarsbegränsningen gäller endast begränsning av tystnadsplikten vid röjande av uppgifter i sådana situationer där Finansinspektionen lämnas uppgifter i enlighet med MAR.

5 §. Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter. I kapitlet föreslås en paragraf om Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter. Innehållet i paragrafen motsvarar endast delvis 14 kap. 8 § i den gällande lagen. Till följd av den direkt tillämpliga förordningen och de kommissionens genomförandeförordningar som ska antas med stöd av den är tillämpningsområdet för den föreslagna paragrafen dock mer begränsat än för närvarande. Paragrafen ska gälla Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter endast i fråga om rapportering av transaktioner enligt kapitlets 2 § och i fråga om vissa moment om rapportering om överträdelser i 3 § i samma kapitel. Finansinspektionen ska enligt förslaget dessutom ha behörighet att utfärda närmare föreskrifter om höjande av det gränsvärde som avses i artikel 19.9 i marknadsmissbruksförordningen. I enlighet med artikel 19.9 i marknadsmissbruksförordningen kan Finansinspektionen besluta att höja gränsen för transaktioner som utförs av personer i ledande ställning från 5 000 euro till 20 000 euro.

15 kap. Administrativa påföljder

1 §. Ordningsavgift. De föreslås att 2 mom. upphävs, eftersom bestämmelserna i 5 kap. i den upphävda värdepappersmarknadslagen inte längre tillämpas till följd av tillämpningen av MAR. Det föreslås däremot att överträdelse av bestämmelserna i artikel 19 i MAR om transaktioner utförda av personer i ledande ställning ska omfattas av tillämpningsområdet för den nya bestämmelsen i 2 § om påföljdsavgift, på det sätt som förutsätts i MAR. Det nuvarande 3 mom. blir 2 mom. Det föreslås att momentet ändras så att där endast hänvisas till 1 mom., eftersom 2 mom. enligt förslaget ska upphävas.

2 §. Påföljdsavgift. I 15 kap. 2 § föreslås de ändringar som MAR medför när det gäller definitionerna av de administrativa påföljderna. I 1 mom. 3 punkten föreslås en strykning av hänvisningen till de bestämmelser i 6 kap. om en fortlöpande informationsskyldighet som enligt förslaget ska upphävas. Det föreslås också att 5 punkten ändras i sin helhet, så att där i stället för en hänvisning till de bestämmelser i 13 och 14 kap. som ska upphävas endast finns en hänvisning till bestämmelserna i 12 kap. 3 § om rapportering om överträdelser. Förslaget om att bestämmelsen om rapportering om överträdelser ska omfattas av bestämmelsen om påföljdsavgift motsvarar de nationella bestämmelserna i samband med redan tidigare genomförda EUrättsakter om finansmarknaden.

Det föreslås att det till paragrafen fogas ett *nytt 3 mom.*, varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom. I det föreslagna 3 mom. ska det ingå en förteckning över de bestämmelser som avses i artikel 30.1 a i MAR och för vilka det i enlighet med lagen om Finansinspektionen vid överträdelse eller försummelse ska påföras en sådan administrativ påföljdsavgift som förutsätts i MAR. Förslaget motsvarar MAR, med undantag av artikel 17.6, som det föreslås att ska omfattas av tillämpningsområdet för den påföljdsavgift som föreskrivs nationellt. Artikel 17.6 i MAR förpliktar emittenten enligt 5 punkten, antingen ett kreditinstitut eller ett finansiellt institut, att underrätta Finansinspektionen om sin avsikt att skjuta upp offentliggörandet av insiderinformation och att lägga fram bevis på att villkoren i punkt 5 a—c är uppfyllda. Det är ändamålsenligt att inom tillämpningsområdet för påföljdsavgiften föreskriva om överträdelse av denna skyldighet på samma sätt som i bestämmelserna i artikel 17.4 i MAR om anmälnings-skyldigheten för andra emittenter. Paragrafens 4 mom. motsvarar i huvudsak det gällande

3 mom. Det föreslås dock att det till momentet fogas hänvisningar till de bestämmelser i kommissionens förordningar som antagits med stöd av marknadsmissbruksförordningen.

16 kap. Skadestånd

1 §. Skadestandsgrund. Det föreslås att det till paragrafen som skadestandsgrund fogas en hänvisning till marknadsmissbruksförordningen och till förordningar och beslut som Europeiska kommissionen antagit med stöd av marknadsmissbruksförordningen. Bestämmelsen är nationell och motsvarar de ändringar som redan tidigare gjorts i bestämmelserna om skadestånd i kreditinstitutslagen och lagen om investeringstjänster och som innebär att det som skadestandsgrund lagts till förfaranden som strider mot EU-bestämmelserna.

3 §. Ansvar för anmälan om misstänkta värdepapperstransaktioner. Det föreslås att paragrafen upphävs till följd av den nya 4 § om ansvarsbegränsning som enligt förslaget ska fogas till 12 kap. Bestämmelsen om ansvarsbegränsning baserar sig på artikel 23.4 i förordningen.

17 kap. Tillsynsbefogenheter

2 §. Förbuds- och rättelsebeslut. Det föreslås ett *nytt 2 mom.* med bestämmelser om Finansinspektionens rätt att genom ett förbuds- och rättelsebeslut ingripa i ett förfarande som står i strid med marknadsmissbruksförordningen. Bestämmelsen baserar sig på artikel 23.2 k och m i förordningen.

18 kap. Överklagande och straffpåföljder

2 §. Missbruk av insiderinformation, röjande av insiderinformation, marknadsmanipulation och informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden. Det föreslås att paragrafens rubrik samt brottsbeteckningar och ordalydelser i paragrafen ses över till följd av de föreslagna ändringarna av de nämnda straffbestämmelserna i strafflagen. Dessutom föreslås det att det till paragrafen fogas en hänvisning till den nya bestämmelsen om röjande av insiderinformation i 2 a § i 51 kap. i strafflagen.

3 §. Brott mot tystnadsplikten. Det föreslås att det till paragrafen fogas en hänvisning till bestämmelsen om rapportering om överträdelser i vilken det ingår bestämmelser om tystnadsplikten. Bestämmelsen är nationell och motsvarar de bestämmelser om brott mot tystnadsplikten som redan tidigare fogats till bl.a. kreditinstitutslagen.

1.2 Lagen om Finansinspektionen

1 kap. Allmänna bestämmelser

5 §. Andra finansmarknadsaktörer. Det föreslås att *1 mom. 6 punkten* ändras så att det i stället för en hänvisning till insider i 12 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen som enligt förslaget ska ändras ska ingå en hänvisning till artikel 3.1.25 och 3.1.26 i marknadsmissbruksförordningen. Sådana andra finansmarknadsaktörer som avses i bestämmelsen är därmed också personer i ledande ställning samt närstående personer enligt artikel 3 i marknadsmissbruksförordningen. I paragrafens 1 mom. föreslås en *ny 28 punkt*. Förslaget behövs för att för Finansinspektionen trygga tillsynsbefogenheter enligt artikel 20.1 i marknadsmissbruksförordningen. Denna bestämmelse i förordningen gäller utöver tillsynsobjekt och deras anställda också andra fysiska eller juridiska personer vars huvudsakliga verksamhet är att ta fram eller sprida investeringsrekommendationer och investeringsförslag.

4 kap. **Administrativa påföljder**

21 §. Särskild rätt att få uppgifter i anslutning till marknadsmissbruk. Det föreslås att 1 mom. ändras så att rätten att få uppgifter också omfattar tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna i marknadsmissbruksförordningen. Det föreslås ett nytt 4 mom. om att Finansinspektionen trots sekretessbestämmelserna har rätt att få uppgifter i standarformat om spotmarknader relaterade till råvaruderivat från marknadsaktörer, rapporter om transaktioner samt direkt tillgång till handlares system. Bestämmelsen baserar sig på artikel 23.2 c i MAR. Det ska vara fråga om sådan information som behövs för tillsynen över marknadsmissbruksförordningen.

25 a §. Straff för ingivande av osant intyg. I kapitlet föreslås en ny informativ paragraf som hänvisar till strafflagens bestämmelse om straff för ingivande av osant intyg till myndighet.

25 b §. Handräckning av polisen. I kapitlet föreslås en ny informativ paragraf som hänvisar till polislagens (872/2011) bestämmelse om polisens skyldighet att ge handräckning.

28 §. Begränsning av ledningens verksamhet. I paragrafen föreslås ett nytt 4 mom. där det i enlighet med artikel 30.2 f i förordningen föreskrivs om ett permanent förbud för personer i ledande ställning att utöva ledningsuppdrag. En förutsättning för ett permanent förbud är uppreade överträdelser mot förbudet mot insiderhandel, olagligt röjande av insiderinformation och marknadsmanipulation enligt artikel 14 och 15 i marknadsmissbruksförordningen. Förbudet kan i enlighet med förordningen också meddelas andra personer som är ansvariga för överträdelsen än personer som är i ledande ställning i ett auktoriserat tillsynsobjekt som tillhandahåller investeringstjänster. Det är inte ändamålsenligt att begränsa förbudet så att det enbart omfattar utövande av ledningsuppdrag i sådana värdepappersföretag som avses i lagen om investeringstjänster. Exempelvis fondbolag enligt lagen om placeringsfonder, kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen och AIF-förvaltare enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder kan tillhandahålla investeringstjänster. I Finland kan investeringstjänster dessutom tillhandahållas av filialer till utländska värdepappersföretag. Därför föreslås det att befogenheten att meddela förbud mera allmänt ska kunna gälla utövande av ledningsuppdrag vid sådana av Finansinspektionen auktoriserade tillsynsobjekt som tillhandahåller investeringstjänster. De auktoriserade tillsynsobjekten definieras i 4 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen. Enligt artikel 22 i MAR ska Finansinspektionens befogenheter också omfatta alla handlingar som utförs på dess territorium, oberoende av om aktören är finländsk eller utländsk. I 61 a § föreslås en bestämmelse om en motsvarande befogenhet att meddela förbud i fråga om ledningen för filialer inom EES.

35 a §. Ansökan om säkringsåtgärder. I kapitlet föreslås en ny 35 a §. Förslaget baserar sig på artikel 23.2. i förordningen enligt vilken myndigheten ska ha befogenhet att begära att tillgångar fryses eller beläggs med kvarstad eller båda. Enligt paragrafen ska Finansinspektionen för att säkerställa betalningen av en påföljdsavgift eller ordningsavgift ha rätt att hos tingsrätten ansöka om att egendom beläggs med kvarstad, om vilken det föreskrivs i 7 kap. i rättegångsbalken. Säkringsåtgärden kan därmed användas för att trygga verkställandet av yrkandet i huvudsaken utan att frågan om påföljder till övriga delar behandlas av tingsrätten. Enligt förslaget ska Finansinspektionen dock inte åläggas att ställa sådan säkerhet som avses i 8 kap. 2 § i rättegångsbalken (705/2007).

37 b §. Handelsförbud för viss tid. I kapitlet föreslås en ny 37 b § om handelsförbud för viss tid. Enligt förslaget kan Finansinspektionen för viss tid, högst fem år, förbjuda en fysisk person att handla med finansiella instrument direkt eller indirekt för egen räkning, om personen försummar eller bryter mot bestämmelserna i artikel 14 och 15, artikel 16.1 och 16.2, artikel 19 punkt 1—3, punkt 5—7 eller punkt 11, eller artikel 20.1 i marknadsmissbruksförordningen. Förslaget baserar sig på artikel 30.2 g i förordningen. Handelsförbudet kan meddelas fysiska

personer som är ansvariga för försummelsen eller överträdelsen. Därför föreslås det att tillämpningsområdet för förbudet också ska begränsas till överträdelse eller försummelse av sådana bestämmelser i förordningen som fysiska personer är ansvariga för. Förbudet ska gälla handel för egen räkning, direkt eller indirekt, och förbudet ska i enlighet med syftet också omfatta handel som görs för en omyndigs räkning eller för företag som står under bestämmande inflytande, liksom också handel via en mellanhand. De är fråga om ett förbud som avsevärt begränsar individens rättigheter, också med tanke på grundlagen. Därför ska förbudet i enlighet med proportionalitetsprincipen användas närmast i sådana fall då andra tillsynsåtgärder och påföljder som Finansinspektionen har till sitt förfogande inte är tillräckliga.

41 a §. *Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall.* Enligt förslaget ska det till paragrafen fogas nya 5—8 mom., i vilka det görs de ändringar som förutsätts i artikel 30 i MAR om överträdelse av bestämmelserna i vissa artiklar och om maximibeloppen för den påföljdsavgift som påförs för överträdelserna. Det nuvarande 4 mom. blir 5 mom.

50 h §. *Behörig myndighet enligt marknadsmissbruksförordningen.* Enligt den nya paragrafen är Finansinspektionen den behöriga myndighet som avses i artikel 22 i marknadsmissbruksförordningen. Finansinspektionen ska i enlighet med bestämmelsen om tillämpningsområde i artikel 22 i MAR se till att bestämmelserna tillämpas på dess territorium.

51 §. *Särskilt samarbete för att förhindra marknadsmissbruk.* Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom det i artikel 24—29 i förordningen ingår direkt tillämpliga bestämmelser om samarbete mellan myndigheterna och om informationsutbyte för att förhindra marknadsmissbruk.

61 a §. *Begränsning av ledningens verksamhet.* Enligt den föreslagna paragrafen ska Finansinspektionen permanent kunna förbjuda en person att höra till högsta ledningen i en utländsk EES-filial som tillhandahåller investeringstjänster, om personen upprepade gånger har gjort sig skyldig till överträdelser av bestämmelserna i artikel 14 eller 15 i marknadsmissbruksförordningen. Bestämmelsen motsvarar det föreslagna 28 § 4 mom. om begränsning av ledningens verksamhet. Med de högsta ledningsuppgifterna avses uppgifterna enligt 28 § 1 mom. Förslaget bygger på artikel 30.2 f i förordningen.

71 §. *Rätt och skyldighet att lämna ut information.* Det föreslås att 1 mom. 2 punkten ändras så att Finansinspektionen ska ha den rätt som avses i paragrafen att till åklagarmyndigheter lämna uppgifter också för meddelande av näringsförbud i enlighet med lagen om näringsförbud (1059/1985). Det föreslås inga andra ändringar i paragrafen, eftersom det i artikel 24—29 i marknadsmissbruksförordningen som är direkt tillämpliga finns separata bestämmelser om det informationsutbyte som gäller marknadsmissbruk. De nuvarande bestämmelserna i paragrafen står inte i strid med bestämmelserna i förordningen.

1.3 Strafflagen

51 kap. Om värdepappersmarknadsbrott

1 §. *Missbruk av insiderinformation.* Det föreslås att kapitlets 1 § om missbruk av insiderinformation ändras så att det täcker bestämmelserna i 1—3 i direktivet i fråga om tillämpningsområde, definitioner och gärningsformer för missbruk av insiderinformation. Enligt artikel 3.1 i direktivet ska de gärningsformer som motsvarar missbruk av insiderinformation kriminaliseras åtminstone i allvarliga fall och när de begås med uppsåt. Det föreslås inte att förutsättningarna för tillräknande enligt straffbestämmelsen ändras i fråga om uppsåt eller grov oaktksamhet. Missbruk av insiderinformation är ett av de största hoten med tanke på värdepappersmarknadens funktion. Missbruk av insiderinformation kan också anses vara ett av de brott som

är svårast att utreda och bevisa. I efterhand är det ofta inte möjligt att utreda om gärningsmannen har varit medveten om att informationen i fråga var insiderinformation. Redan när värdepappersmarknadsbrotten tidigare reformerades (RP 254/1998 rd) ansågs det att om straffbarhet alltid kräver att uppsåt påvisas kommer många av de gärningar som försvagar tilltron till marknaden de facto att sakna hot om straff. Kravet på uppsåt i straffbestämmelsen kan också onödigt förhindra att misstänkta fall behandlas som straffrättsliga processer i och med det lägre kravet på tillräknande som krävs i administrativa processer.

På grund av dessa orsaker anses i propositionen att det inte är ändamålsenligt att förmildra den gällande straffbestämmelsen så att missbruk av insiderinformation i fortsättningen skulle vara straffbart endast som uppsåtlig gärning. I fråga om missbruk av insiderinformation utgår bedömningen av oaktsamhet från om informationen är insiderinformation. Gärningen ska också i fortsättningen vara straffbar när en person har varit grovt oaktsam i fråga om att den information som personen innehar till karaktären är insiderinformation. I synnerhet kan man kräva att personer som är insider i bolag och personer som bedriver yrkesmässig verksamhet på marknaden och som normalt innehar insiderinformation på grund av sin position, uppgift eller sitt ägande i enlighet med artikel 3.3 i direktivet iakttar en stor omsorgsfullhet och utredningsskyldighet huruvida den information som de innehar eventuellt är insiderinformation.

Det föreslås att det nuvarande skärpta kravet på uppsåt i bestämmelsens *1 mom.*, uttryckt som avsikt att bereda sig eller någon annan ekonomisk vinning, stryks. Kravet är nationellt, och det bygger inte på direktivet. För vinningssyftet kvarstår ingen självständig betydelse vid bedömningen om straffansvaret uppfylls, om gärningsmannen uppsåtligen eller av grov oaktsamhet anses ha utnyttjat insiderinformation. I begränsningsbestämmelsen i 7 § har också separat definierats de förfaranden som enligt förordningen är lagliga och på vilka straffbestämmelserna i kapitlet inte tillämpas. Syftet med att slopa kravet på vinningssyfte är också att därmed göra tolkningen av rekvisitet tydligare, dock utan att utvidga det faktiska tillämpningsområdet. Graden av tillräknande för gärningen och den vinning som eftersträvas genom gärningen ska dock beaktas vid bedömningen av gärningens klanderbarhet. Dessa omständigheter ska också beaktas vid valet av om administrativa eller straffrättsliga påföljder i enlighet med 40 § i lagen om Finansinspektionen ska tillämpas på förfarandet i fråga.

Det föreslås att hänvisningarna till finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad ytterligare stryks i 1 mom., eftersom det föreslås att det föreskrivs om tillämpningsområdet för bestämmelsen i kapitlets nya 6 a §.

Bestämmelserna om tillvägagångssätt i 1 mom. föreslås bli kompletterade genom att i dem, på det sätt som förutsätts i artikel 3.4 och 3.6 i direktivet, införa användning av insiderinformation för att återkalla eller ändra en order som gäller finansiella instrument och att råda någon om återkallandet eller ändringen av en order som gäller finansiella instrument. Enligt artikel 3.4 i direktivet avser att återkalla eller ändra en handelsorder en situation när handelsordern lades innan personen i fråga fick tillgång till insiderinformationen, och återkallandet eller ändringen sker efter att personen fick tillgång till insiderinformationen. Straffbestämmelsen är tillämplig på situationer där insiderinformation utnyttjas genom att för egen eller annans räkning, direkt eller indirekt, återkalla eller ändra en order. Återkallande eller ändring av en order kan gälla både en order som redan äger rum på en handelsplats och en order att förvärva eller avyttra finansiella instrument som förmedlats till exempel till en förmedlare eller en egenomsförvaltare. Begreppet att råda som redan för närvarande används i paragrafen omfattar att uppmana, rekommendera och förmä i enlighet med artikel 3.6 och 3.7 i direktivet.

Det föreslås att *2 mom.* ändras så att där föreskrivs om missbruk av insiderinformation i enlighet med artikel 3.7 i direktivet i sådana situationer där gärningsmannen utnyttjar ett råd som avses i 1 mom. 2 punkten på det sätt som avses i 1 mom. 1 punkten. Detta gäller situationer

där den som använder sig av ett råd inte själv har insiderinformation, men han eller hon endera känner till att rådet grundar sig på insiderinformation eller är grovt oaktsam i frågan. Det gällande 2 mom. innehåller en tillämpningsbestämmelse om användning av insiderinformation i anslutning till finansiella instrument som är föremål för handel på en multilateral handelsplattform i Finland. Enligt förslaget ska i kapitlet införas en nya 6 a §, där det i fortsättningen föreskrivs om tillämpningen av missbruk av insiderinformation i fråga om olika finansiella instrument. Det gällande 3 mom. i paragrafen innehåller en bestämmelse enligt vilken vad som föreskrivs i 1 mom. ska tillämpas också på finansiella instrument vars värde bestäms utifrån finansiella instrument som avses i 1 mom. Det föreslås att också denna bestämmelse i det nuvarande 3 mom. flyttas till den föreslagna 6 a §. Det gällande 4 mom. om straffbarhet för försök till uppsåtligt brott föreslås bli flyttat till det nya 3 mom.

2 a §. Røjande av insiderinformation. Det föreslås att det till kapitlet fogas en ny straffbestämmelse om røjande av insiderinformation. Straffbestämmelsen baserar sig på artikel 4 i direktivet. I dagsläget är røjande av insiderinformation förbjudet enligt 14 kap. 2 § 2 mom. i värdepappersmarknadslagen och för överträdelse av förbudet kan en påföljdsavgift enligt 15 kap. 2 § påföras. I straffbestämmelsen kriminaliseras det att till någon annan obehörigen förmedla, lämna ut och røja både insiderinformation och råd som baserar sig på insiderinformation. Tillämpningsområdet för straffbestämmelsen omfattar utöver muntligt røjande också till exempel situationer där gärningsmannen till någon annan överlåter eller förmedlar en handling som innehåller insiderinformation. Enligt förslaget ska tillräknande av gärningen förutsätta uppsåt. Uppsåtet innefattar också en bedömning av karaktären av den røjda insiderinformationen och i fråga om ett råd som røjts huruvida rådet baserar sig på insiderinformation.

Det obehöriga förmedlande, utlämnande eller røjande av insiderinformation som avses i straffbestämmelsen hänvisar till att det inte finns någon laglig och godtagbar grund för gärningen. Enligt den begränsningsbestämmelse som föreslås i 7 § 3 mom. i kapitlet ska förmedlande, utlämnande och røjande av insiderinformation anses som lagligt om gärningen sker som ett normalt led i utförandet av ett arbete, ett yrke eller åligganden eller om gärningen utgör marknadssondering i enlighet med artikel 11.1—11.8 i marknadsmissbruksförordningen. Sådana bestämmelser om marknadssondering, med undantag av lagligt røjande av insiderinformation som sker som ett normalt led i utförandet av ett arbete, ett yrke eller åligganden, finns inte i förordningen i fråga. Den rättsliga gränsdragningen i fråga om förmedlande, utlämnande och røjande av insiderinformation faller därmed i anmärkningsvärd omfattning på den övriga rättsliga regleringen, exempelvis bolags- och arbetslagstiftningen samt på rättspraxisen.

Vid tillämpningen av bestämmelsen om obehörigt røjande av insiderinformation ska enligt artikel 4.5 i direktivet behovet av att skydda tryck- och yttrandefriheten beaktas. Enligt skäl 28 i direktivet ska ingenting i direktivet syfta till att begränsa tryckfriheten eller yttrandefriheten i medierna i den utsträckning de är garanterade i unionen och medlemsstaterna, särskilt enligt artikel 11 i stadgan om de grundläggande rättigheterna och andra relevanta bestämmelser. I artikel 21 i förordningen har tryckfriheten och yttrandefriheten i andra medier beaktats på motsvarande sätt om information offentliggörs för journalistiska ändamål eller andra uttrycksformer i medierna. Vid bedömningen av røjandet av sådan information ska bestämmelserna om tryckfrihet och yttrandefrihet i andra medier beaktas liksom de regler och normer som är tillämpliga på journalistyrket, med undantag av om de berörda personerna eller personer nära knutna till dessa direkt eller indirekt får fördel eller vinst från offentliggörandet eller spridandet av den aktuella informationen, eller om informationen offentliggörs eller sprids med avsikt att vilseleda marknaden när det gäller utbud och efterfrågan av eller pris på ett finansiellt instrument. Denna artikel i förordningen ska också beaktas vid tillämpningen av straffbestämmelsen om røjande av insiderinformation i situationer när informationen har røjts i medierna eller för journalistiska ändamål.

3 §. Marknadsmanipulation. Det föreslås att den finska rubriken för straffbestämmelsen ändras. (från *markkinoiden vääristäminen* till *markkinoiden manipulointi*). Ändringen av rubriken berör inte den svenska språkversionen. Den föreslagna ordalydelsen motsvarar ordalydelsen i direktivet och förordningen. Med avvikelse från den gällande straffbestämmelsen föreslås att det i straffbestämmelsen föreskrivs om tillvägagångssätten för marknadsmanipulation i enlighet med artikel 5 i direktivet. I 1 mom. 1 punkten i den föreslagna straffbestämmelsen beskrivs förbjudna manipulativa tillvägagångssätt som gäller att lägga en order eller inleda en transaktion eller någon annan jämförbar verksamhet. I 2 punkten finns rekvisitet för manipulativt spridande av information i vinstsyfte.

Vid tillämpningen och tolkningen av straffbestämmelsen ska dessutom bestämmelserna i artikel 12 i MAR och tolkningspraxisen i fråga om dem beaktas. I artikel 12 i MAR och dess bilaga I preciseras manipulativa verksamhetssätt genom exempel.

Det föreslås att straffbestämmelsen också ska, på det sätt som förutsätts i direktivet, tillämpas på till finansiella instrument relaterade spotavtal avseende råvaror. Med relaterade spotavtal avseende råvaror avses enligt den föreslagna 6 § 6 punkten spotavtal avseende råvaror enligt definitionen i artikel 3.1.15 i marknadsmissbruksförordningen. Enligt artikel 3.1.14 i förordningen avses med råvara en råvara enligt definitionen i artikel 2.1 i kommissionens förordning (EG) nr 1287/2006. Enligt den förordningen avses med råvara varje vara av fungibel natur som kan levereras, inklusive metaller samt malm och legeringar av dessa, jordbruksprodukter och energi till exempel i form av elektricitet.

I fråga om de tillvägagångssätt som definieras i 1 punkten i straffbestämmelsen föreslås det att det gällande kravet på att bereda sig eller någon annan ekonomisk vinning slopas på samma sätt som i straffbestämmelsen om missbruk av insiderinformation. Kravet är nationellt, och den bygger inte på direktivet. Detta krav på vinningssyfte kan med tanke på tillvägagångssätten i fråga anses vara onödigt då det vid läggande av en sådan order eller inledande av sådan verksamhet som avses i bestämmelsen i praktiken alltid kan anses vara fråga om att bereda sig eller någon annan ekonomisk vinning. I begränsningsbestämmelsen i kapitlets 7 § har också separat definierats de förfaranden som enligt förordningen är lagliga och på vilka straffbestämmelserna i kapitlet inte tillämpas.

I rekvisitet för spridandet av manipulativ information som föreslås i 2 punkten ingår däremot ett uttryckligt krav på att spridandet av information ska ske i syfte att bereda sig eller någon annan ekonomisk vinning. Förslaget motsvarar artikel 5.2 c i direktivet.

Vid tillämpningen av straffbestämmelsen om marknadsmanipulation när det gäller information som sprids i medier ska också den yttrandefrihet som tryggas i 12 § i grundlagen beaktas (se GrUU 4/2005 rd, s. 4/I). Genom yttrandefriheten tryggas bland annat pressens redaktionella arbete och kommersiell kommunikation (se RP 309/1993 rd, s. 60—61). Med tanke på yttrandefriheten ska också bestämmelserna om spridning av information för journalistiska ändamål i artikel 21 i MAR beaktas. På samma sätt som i fråga om röjande av insiderinformation har i artikel 21 i MAR tryckfriheten och yttrandefriheten i andra medier beaktats när information sprids för journalistiska ändamål eller andra uttrycksformer i medierna. Vid bedömningen av spridning av sådan information ska bestämmelserna om tryckfrihet och yttrandefrihet i andra medier beaktas liksom de regler och normer som är tillämpliga på journalistyrket, med undantag av om de berörda personerna eller personer nära knutna till dessa direkt eller indirekt får fördel eller vinst från offentliggörandet eller spridandet av den aktuella informationen, eller om informationen offentliggörs eller sprids med avsikt att vilseleda marknaden när det gäller utbud och efterfrågan av eller pris på ett finansiellt instrument. Genom det betonade vinstsyfte som föreslås i 2 punkten i straffbestämmelsen säkerställs också till den delen att regleringen inte begränsar den tryckfrihet och yttrandefrihet som avses i artikeln.

I paragrafen föreslås ett *nytt 2 mom.* om manipulering av beräkningen av referensvärden. Med manipulering av beräkningen av ett referensvärde avses exempelvis att lämna falska eller vilseledande uppgifter i anknytning till ett referensvärde. Enligt förslaget kan det också vara fråga om annan verksamhet som är jämförbar med dessa tillvägagångssätt. Med referensvärde avses ett referensvärde enligt definitionen i artikel 3.1.29 i MAR. Definitionen är omfattande och täcker alla offentligt tillgängliga referensvärden på vars grundval värdet på ett finansiellt instrument fastställs eller det belopp som ska betalas för instrumentet. Referensvärdena omfattas av tillämpningsområdet av bestämmelsen oberoende av om de är avgiftsfria eller inte. Det kan exempelvis vara fråga om avkastnings- eller ränteindex, råvaruindex, referensvärden som gäller kreditderivat eller index för index. Vid tolkningen av bestämmelsen ska beaktas syftet med förbudet i direktivet och MAR att förbjuda själva manipuleringen av referensvärden och att lämna falska eller vilseledande uppgifter eller agera på något annat sätt med vilket beräkningen av referensvärden manipuleras. Beräkningen av referensvärden avses täcka mottagande och bedömning av alla uppgifter som är relaterade till beräkningen av referensvärdet i fråga (skäl 44 i MAR).

Det föreskrivs separat om lämnade av uppgifter som används vid beräkningen av referensvärden och uppgifternas tillförlitlighet i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) [2016/...] om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. i den gällande straffbestämmelsen i fråga om finansiella instrument som ingår i tillämpningsområdet för straffbestämmelsen föreslås bli flyttad till den föreslagna nya 6 a §. Det föreslås ett *nytt 3 mom.* om att försök är straffbart. Förslaget baserar sig på artikel 6.2 i direktivet.

4 §. Grov marknadsmanipulation. Det föreslås att paragrafens rubrik och själva paragrafen ändras på samma sätt som i 3 §, så att den finska termen ändras från *markkinoiden vääristäminen* till *markkinoiden manipulointi*. Ändringen av termen berör inte den svenska språkversionen. Det föreslås ett *nytt 2 mom.* om att försök är straffbart. Förslaget baserar sig på artikel 6.2 i direktivet.

5 §. Informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden. Kapitlets 5 § om informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden föreslås bli ändrad så att där införs en *ny 3 punkt*. Enligt den föreslagna 3 punkten är det straffbart både att underlåta att på behörigt sätt offentliggöra insiderinformation som gäller en emittent, och som enligt artikel 17 i marknadsmissbruksförordningen ska offentliggöras, och att vid fullgörande av skyldigheten att offentliggöra information enligt artikel 17 i marknadsmissbruksförordningen offentliggöra sådana väsentliga uppgifter om de finansiella instrumenten som är osanna eller vilseledande. Den föreslagna nya straffbestämmelsen är nödvändig eftersom de bestämmelser som gäller tillämpningsområdet för informationsbrott på värdepappersmarknaden och som för närvarande ingår i 6 kap. om fortlöpande informationsskyldighet i värdepappersmarknadslagen föreslås bli upphävda. Bestämmelser om emittenters fortlöpande informationsskyldighet motsvarande skyldigheten att offentliggöra insiderinformation finns i fortsättningen i artikel 17 i MAR. Därmed är det nödvändigt att kriminalisera överträdelse av den skyldighet att offentliggöra information som föreskrivs i artikel 17 i MAR. Tillvägagångssätten enligt den föreslagna 3 punkten är de sätt som föreskrivs i 2 punkten i bestämmelsen samt både att underlåta att offentliggöra sådan information som avses i bestämmelsen och att lämna osanna eller vilseledande uppgifter när skyldigheten fullgörs.

Den föreslagna nya straffbestämmelsen förutsätter, på samma sätt som i den gällande 2 punkten, att informationen i fråga är väsentlig. Föremålet för den skyldighet att offentliggöra insiderinformation som föreskrivs i artikel 17 i MAR är den insiderinformation som definieras i artikel 7 i MAR. En av förutsättningarna för insiderinformation är i enlighet med artikel 7.1 i MAR, på samma sätt som för den fortlöpande informationsskyldighet som föreskrivs i den gällande värdepappersmarknadslagen, att informationen är väsentlig (väsentlig inverkan på priset). Enligt den föreslagna straffbestämmelsen ska också de uppgifter i anknytning till finansiella instrument som är osanna eller vilseledande och som offentliggörs när skyldigheten enligt artikel 17 i MAR fullgörs vara väsentlig. På mindre överträdelser och underlåtelser som gäller skyldigheten att offentliggöra uppgifter enligt MAR kan enbart Finansinspektionens administrativa påföljder tillämpas.

Utöver de överträdelser som avses i artikel 17.1 i MAR kan den föreslagna straffbestämmelsen i praktiken bli tillämplig i situationer när bestämmelserna om uppskjutande av offentliggörande av insiderinformation enligt artikel 17.4—17.6 överträds. I praktiken överträds i sådana situationer också bestämmelserna i artikel 17.1, eftersom förutsättningarna för uppskjutande av offentliggörande av insiderinformation då inte uppfylls och insiderinformationen därmed ska offentliggöras på normalt sätt i enlighet med artikel 17.1. Den föreslagna straffbestämmelsen kan dessutom bli tillämplig vid överträdelse av artikel 17.7 och 17.8, där det också föreskrivs om skyldigheten att offentliggöra insiderinformation. Enligt artikel 17.7 i MAR uppstår skyldigheten att offentliggöra insiderinformation i situationer när offentliggörandet har skjutits upp och det inte längre kan säkerställas att den insiderinformationen förblir konfidentiell. Skyldigheten att offentliggöra insiderinformation enligt artikel 17.8 i MAR anknyter för sin del till så kallat offentliggörande av utvald del, där den insiderinformation som röjts för tredje part ska offentliggöras för hela marknaden på ett tillbörligt sätt. Denna skyldighet gäller dock inte situationer där den som fått insiderinformationen har tystnadsplikt.

Tillämpningsområdet för den föreslagna bestämmelsen motsvarar i huvudsak tillämpningsområdet för den gällande straffbestämmelsen när det gäller bestämmelserna i 6 kap. i värdepappersmarknadslagen.

I paragrafens *1 punkt* föreslås inga ändringar i sak. För tydlighetens skull konstateras att det på yrkesmässig marknadsföring av ett privat aktiebolags värdepapper, i stället för informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden, fortsättningsvis tillämpas bestämmelserna om marknadsföringsbrott i 30 kap. 1 § i strafflagen. I *2 punkten* görs en språklig justering.

6 §. Definitioner. Enligt förslaget ändras den nuvarande 6 § om definitioner i sin helhet. De definitioner som används i kapitlet föreslås bli definierade i *1 mom. 1—13 punkten*. En del av definitionerna motsvarar nuvarande definitioner i paragrafen men största delen är nya. Det föreslås att *1 punkten* preciseras så att där hänvisas direkt till 2 kap. 1 § om definitionen av värdepapper i värdepappersmarknadslagen. Definitionen av finansiella instrument i *2 punkten* ingår i 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster. Denna paragraf i lagen om investeringstjänster kommer senare att ändras i och med implementeringen av direktivet MiFID II, varvid definitionen av finansiella instrument utvidgas och kommer då att innehålla också utsläppsrätter och andra auktionerade produkter baserade på sådana. I paragrafen om definitioner föreslås inte att det införs definitioner om organiserad handelsplattform och utsläppsrätter, eftersom MiFID II-direktivet ännu inte har genomförts nationellt och bestämmelserna i MiFID ännu inte ska iakttas.

När det gäller definitionen av insiderinformation föreslås att det på motsvarande sätt som det i gällande bestämmelser i värdepappersmarknadslagen hänvisas direkt till bestämmelserna i fråga i förordningen. Därmed förmedlas lagtillämparna en tydlig bild av bestämmelsernas ursprung och den exklusiva behörigheten för Europeiska unionens domstol att tolka innehållet i

förordningen. Tillämpningsbestämmelsen i den gällande definitionsparagrafen i fråga om definition av värdepapper och finansiella instrument som har ansökt bli upptagna till handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland föreslås bli flyttad i delvis ändrad form till den nya 6 a §. I definitionsbestämmelsen föreslås att det i 2 mom. på motsvarande sätt som i det gällande 6 mom. föreskrivs om tillämpningen av bestämmelserna i fråga om ingående av derivatavtal.

6 a §. Tillämpningsområde. I kapitlet föreslås en ny 6 a § om tillämpningsområdet för straffbestämmelserna. Bestämmelsen bygger på artikel 1.2, 1.4 och 1.5 i direktivet. Det föreslagna 1 mom. motsvarar i sak tillämpningsområdet för de nuvarande straffbestämmelserna. Förutsättningen för de gällande straffbestämmelserna om anknytning till en multilateral handelsplattform i Finland har slopats eftersom den står i strid med direktivet. Det föreslagna 2 mom. motsvarar också de gällande straffbestämmelserna och de bestämmelser i 14 kap. 2 och 3 § i värdepappersmarknadslagen som det hänvisas till i straffbestämmelserna. Den föreslagna 3 mom. om begränsning av tillämpningsområdet för straffbestämmelserna om marknadsmanipulation är ny. Syftet med bestämmelsen är att avgränsa tillämpningsområdet för straffbestämmelserna om marknadsmanipulation så att de inte tillämpas på grossistenergiprodukter som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011 om integritet och öppenhet på grossistmarknaden för energi (Remit-förordningen). På sådana produkter tillämpas de förbud mot marknadsmanipulation som föreskrivs i Remit-förordningen samt bestämmelserna om administrativa påföljder för brott mot dessa förbud i 4 kap. i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden (590/2013). I paragrafen föreslås ett 4 mom. om tillämpningen av straffbestämmelserna på verksamhet som gäller de finansiella instrument som avses i bestämmelsen, oavsett om verksamheten äger rum på en handelsplats eller inte. Också denna bestämmelse är ny och bygger på artikel 1.5 i direktivet. Bestämmelserna om tillämpningsområde för paragrafen innehåller inga begränsningar om verksamhet i vissa stater, utan definitionerna är till denna del allmänna. I bestämmelserna definieras endast de finansiella instrument som ingår i tillämpningsområdet för straffbestämmelserna. Det internationella tillämpningsområdet för rekvisiten definieras i enlighet med tillämpningsområdet för straffrätten i 1 kap. i strafflagen.

I paragrafen föreslås ingen tillämpningsbestämmelse, i enlighet med artikel 1.2 c i direktivet, i fråga om finansiella instrument som handlas på en organiserad handelsplattform, eftersom direktivet MiFID II ännu inte har genomförts nationellt och bestämmelserna i MiFID ännu inte ska iakttas. Av motsvarande skäl föreslås ingen bestämmelse i paragrafen, i enlighet med tillämpningsbestämmelsen i artikel 1.2 andra stycket i direktivet, i anknytning till utsläppsrätter eller andra auktionerade produkter baserade på sådana utsläppsrätter enligt kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010.

7 §. Begränsningsbestämmelse. Den nuvarande paragrafen om begränsningsbestämmelse föreslås bli ändrad så att där i enlighet med direktivet föreskrivs om undantagsbestämmelser som grundar sig på förordningen. Det föreslagna 1 mom. bygger på artikel 1.3 i direktivet. Förslaget i 1 mom. 1 och 2 punkten motsvarar i sak innehållet i den nuvarande begränsningsbestämmelsen. De föreslagna 3—6 punkterna är nya.

Det föreslagna 2 mom. är nytt och bygger på artikel 3.8 i direktivet. I bestämmelsen avgränsas straffbestämmelserna om missbruk av insiderinformation så att de inte gäller verksamhet som i enlighet med artikel 9 i marknadsmissbruksförordningen kan anses vara legitimt beteende. Enligt artikel 9.6 i marknadsmissbruksförordningen är det dock inte fråga om sådant legitimt beteende som avses i bestämmelsen, om det fanns ett icke-legitimt skäl till dessa handelsorder, transaktioner eller beteenden.

Även det föreslagna 3 mom. är nytt och bygger på artikel 4.2 i direktivet. Likaså är det föreslagna 4 mom. nytt och bygger på artikel 5.2 a i direktivet. De föreslagna 2—4 mom. motsvarar till innehållet i huvudsak undantagsbestämmelserna i 14 kap. 2 och 4 § i den nuvarande värdepappersmarknadslagen.

1.4 Lagen om handel med finansiella instrument

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner

4 §. *Europeiska unionens lagstiftning.* Det föreslås att det till 1 mom. fogas en ny 6 punkt med en definition av marknadsmissbruksförordningen.

2 kap. Börsverksamhet

18 §. *En börs tillsynsuppgifter.* I paragrafen föreslås ett nytt 3 mom. med en informativ hänvisning till artikel 16.1 i marknadsmissbruksförordningen om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk. I förordningen hänvisas till system och förfaranden i enlighet med artikel 31 och 54 i MIFID II som marknadsplatsoperatörer och värdepappersföretag som driver en handelsplats ska ta i bruk för att förhindra och upptäcka insiderhandel och marknadsmanipulation. Skyldigheterna som ingår i MIFID II ska dock tillämpas först senare efter att bestämmelserna i MIFID II genomförts nationellt. Till dess att bestämmelserna trätt i kraft tillämpas motsvarande bestämmelser i MIFID I. Därför föreslås det ännu inte att hänvisningen i 1 mom. till förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument upphävs.

21 §. *Privata transaktioner.* I 1 mom. föreslås det en teknisk ändring genom att i fråga om insiderinformation hänvisa till artikel 7 i marknadsmissbruksförordningen.

25 §. *Upptagande av finansiella instrument till handel på en reglerad marknad.* I 5 mom. föreslås det en informativ hänvisning till skyldigheten i marknadsmissbruksförordningen att underrätta den behöriga myndigheten om varje finansiellt instrument för vilket det lämnats in en ansökan om upptagande till handel på deras handelsplatser, eller som har tagits upp till handel eller som handlas för första gången. I paragrafen ska det fortsättningsvis hänvisas till de uppgifter som enligt förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument ska lämnas.

26 §. *Avslutande av handel.* I 3 mom. föreslås det en informativ hänvisning till skyldigheten enligt marknadsmissbruksförordningen att underrätta den behöriga myndigheten när ett finansiellt instrument inte längre handlas eller är upptaget till handel.

4 kap. Multilaterala handelsplattformar

2 §. *Regler för multilaterala handelsplattformar.* Det föreslås att 2 mom. ändras så att den nuvarande 5 punkten där det hänvisas till informationsskyldigheten enligt 6 kap. 4 § i värdepappersmarknadslagen stryks. I fortsättningen bestäms emittentens skyldighet att offentliggöra information direkt med stöd av artikel 17 i marknadsmissbruksförordningen.

4 §. *Upptagande av finansiella instrument till handel.* Det föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 5 mom. som innehåller en informativ hänvisning till marknadsmissbruksförordningen. I förordningen finns bestämmelser om skyldigheten för en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel att underrätta den behöriga myndigheten om varje finansiellt instrument för vilket det lämnats in en ansökan om upptagande till handel på deras handelsplatser, eller som har tagits upp till handel eller som handlas för första gången.

7 §. Avbrytande och avslutande av handel. Det föreslås att 2 mom. ändras så att det till momentet fogas en informativ hänvisning till marknadsmissbruksförordningen där det dessutom finns bestämmelser om skyldigheten för en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel att underrätta den behöriga myndigheten när ett finansiellt instrument inte längre handlas eller är upptaget till handel.

9 §. Marknadsplatsoperatörers tillsynsuppgifter. Det föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. med en informativ hänvisning till artikel 16.1 i MAR om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk. I förordningen hänvisas till system och förfaranden i enlighet med artikel 31 och 54 i MIFID II som marknadsplatsoperatörer och värdepappersföretag som driver en handelsplats ska ta i bruk för att förhindra och upptäcka insiderhandel och marknadsmanipulation. Skyldigheterna som ingår i MIFID II ska dock tillämpas först senare efter att bestämmelserna i MIFID II genomförts nationellt. Fram till ikraftträdandet av bestämmelserna tillämpas motsvarande bestämmelser i MIFID I.

1.5 Försäkringsbolagslagen

6 kap. Försäkringsbolagets ledning, företagsstyrningssystem och placering av tillgångar

17 a §. Rapportering om överträdelser. Det föreslås att en ny paragraf om rapportering om överträdelser fogas till lagen. Bestämmelsen bygger på artikel 32.3 i marknadsmissbruksförordningen. Enligt artikeln ska medlemsstaterna kräva att arbetsgivare som utfört verksamhet som styrs av reglering avseende finansiella tjänster inför lämpliga interna förfaranden för att deras anställda ska kunna rapportera överträdelser av denna förordning. Enligt artikel 39.3 ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för att iakttä bl.a. artikel 32 senast den 3 juli 2016.

Den föreslagna paragrafen motsvarar i huvudsak 7 kap. 6 § i kreditinstitutslagen, som förutom på kreditinstitut tillämpas på värdepappersföretag. Kreditinstituten och värdepappersföretagen ska dock ha en intern rapporteringskanal för rapportering av misstänkta överträdelser av bestämmelser och föreskrifter om finansmarknaden.

Enligt förslaget kan det lämpliga förfarande som avses i artikel 32 i förordningen anses vara motsvarande förfarande som med stöd av andra EU-bestämmelser om finansiella tjänster redan tidigare har genomförts i de lagar som gäller dem.

Enligt det föreslagna 1 mom. ska ett försäkringsbolag ha rutiner som ska iakttas för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av marknadsmissbruksförordningen. I förfarandet ska med iakttagande av personuppgiftslagen (523/1999) ingå lämpliga och tillräckliga åtgärder för att ordna en korrekt behandling av rapporterna och skydda rapportören och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rapporteringsförfarandet ska dessutom innehålla anvisningar som tryggar skyddet för rapportörens identitet om det inte för utredande av överträdelser eller annars till följd av myndigheternas rätt till information föreskrivs något annat i lag.

Rapportkanalen åläggs att vara öppen endast när det gäller försäkringsbolagets personal, men försäkringsbolaget ska kunna erbjuda kanalen också åt andra instanser, t.ex. externa intressenter. Rapporterna ska kunna göras genom en särskilt oberoende kanal. Mottagare av rapporten kan därmed, beroende av misstanken och den som är föremål för rapporten, vara till exempel en chef, interna revisionen, den som är ansvarig för tillsynsfunktionen för efterlevnad av bestämmelserna, den juridiska avdelningen, den verkställande ledningen eller en revisionskommitté som är underställd styrelsen. Alternativt kan mottagarna för att säkra en oberoende

undersökning av ärendet och ett flexibelt system vara flera än en. I bestämmelsen ska de rapporteringskanaler som används vid rapporteringen varken specificeras eller begränsas.

En förutsättning för ett fungerande system är att det finns klara anvisningar för förfarandena och att systemet är lätt att använda. Avsikten med skyldigheten att ordna en korrekt behandling av rapporterna är att effektivisera den interna kontrollen. Bland annat rättigheterna och skyldigheterna för rapportören och den som är föremål för rapporten, rapporternas innehåll, förfaranden vid behandlingen och undersökningen av rapporterna samt eventuella andra åtgärder kan behandlas i försäkringsbolagets anvisningar. Försäkringsbolaget ska också säkerställa skyddet av personer som rapporterar om misstänkta överträdelser och garantera att personerna inte till följd av rapporterna utsätts för diskriminering eller annan osaklig behandling. Bestämmelserna i arbetsavtalslagen (55/2001) kan bli tillämpliga när det gäller tillbörligt skydd av arbetstagarna vid hämndåtgärder, diskriminering och andra former av orättvis behandling.

Avsikten med bestämmelsen är att personuppgifterna för rapportören och för den som är föremål för rapporten ska vara sekretessbelagda. Bestämmelsen förutsätter inte att rapporten ska kunna göras anonymt. Tillgången till uppgifter som gäller identiteten hos rapportören och den som är föremål för rapporten samt rapportens innehåll ska begränsas till sådana personer för vilka informationen är nödvändig för att utreda ett ärende. Trots den tystnadsplikt som gäller försäkringsbolaget och de personer som deltar i verksamheten ska det också vara möjligt att röja information t.ex. vid en senare myndighetsutredning av ärendet och i samband med en domstolsbehandling.

Underhållet av systemet ålägger försäkringsbolaget skyldigheten att vid behandlingen av personuppgifter också följa personuppgiftslagen. Försäkringsbolaget föreslås vara en sådan registeransvarig som avses i personuppgiftslagen. I registret ska det föras in uppgifter som anställda vid försäkringsbolaget eller andra personer har rapporterat om en misstanke om överträdelser i samband med bestämmelserna om marknadsmissbruksförordningen. Uppgifterna ska kunna användas för försäkringsbolagets interna utredningar om eventuellt missbruk. Vid behov kan uppgifterna också utnyttjas så att de överläts till en myndighet, t.ex. Finansinspektionen eller polisen, för skötseln av denna myndighets lagstadgade uppgifter. I enlighet med 2 kap. 9 § i personuppgiftslagen ska det i registret föras endast sådana uppgifter som behövs för att utreda misstänkt missbruk. Vid användningen av uppgifterna ska man sträva efter att säkerställa att uppgifterna är riktiga. Den registeransvarige ska se till att oriktiga, ofullständiga eller föråldrade personuppgifter inte behandlas (felfrihetskrav). Med tanke på dataskyddsrättigheterna för den som är föremål för rapporten är det viktigt att rapporterna leder till ett förfarande där rättigheterna utreds.

Rapportören ska inte behöva ha bevisning som stöd för överträdelsemisstanken, utan det ska räcka med en grundad misstanke. Mot rapporter som uppenbart saknar grund och som har gjorts i syfte att orsaka skada ska det däremot vara möjligt för arbetsgivaren att ingripa som vid trakasserier och annat osakligt bemötande på arbetsplatsen enligt 18 och 28 § i arbetarskyddslagen (738/2002). I extremfall kan också exempelvis bestämmelsen om ärekränkning i 24 kap. 9 § i strafflagen tillämpas. I sådana fall ska vid behov också rapportörens identitet kunna redas ut, om försäkringsbolaget använder ett anonymt anmälningssystem.

I bestämmelsen åläggs arbetsgivaren ingen särskild skyldighet att rapportera om misstänkta eller iakttagna överträdelser mot bestämmelserna. De som Finansinspektionen utövar tillsyn över kan dock vara skyldiga att till följd av andra bestämmelser i lagen rapportera överträdelser till Finansinspektionen.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska försäkringsbolaget bevara behövlig information som gäller den rapport som avses i 1 mom. Informationen ska avföras fem år efter rapporteringen, om

den inte fortfarande behövs för en brottsutredning, en pågående rättegång eller en myndighetsundersökning eller för att trygga de rättigheter som rapportören eller den som är föremål för rapporten har. Senast tre år efter den föregående undersökningen ska behovet av fortsatt bevarande undersökas. En anteckning ska göras om undersökningen. Uppgifter som visat sig vara felaktiga eller onödiga ska dock i enlighet med personuppgiftslagen avföras ur registret så snabbt som möjligt. Den föreslagna bestämmelsen är av samma slag som 23 § 4 mom. i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism (503/2008). Enligt 3 mom. har utöver vad som föreskrivs i personuppgiftslagen en sådan registrerad person som en rapport enligt 1 mom. avser inte rätt till insyn i den information som avses i 1 och 2 mom., om utlämnande av uppgifterna skulle kunna hindra utredningen av misstänkta överträdelser. Rätten till insyn kan på det sätt som avses i 27 § i personuppgiftslagen försvåra förebyggande och utredning av brott. Den rätt till insyn som en registrerad person har kan dock dessutom försvåra utredningen av sådana överträdelser som gäller marknadsmissbruk och som är jämförbara med straffrättsliga påföljder. Därför kan inte enbart den allmänna inskränkningen i rätten till insyn enligt 27 § i personuppgiftslagen anses vara tillräcklig.

21 §. Bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter. Det föreslås att det till paragrafen fogas en *ny 6 punkt*, enligt vilken Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om rapportering som avses i 17 a § och om behandling av rapporterna i försäkringsbolagen.

1.6 Lag om försäkringsförmedling

7 kap. Övrig tillsyn och skadeståndsansvar

36 §. Rapportering om överträdelser. I lagen föreslås en ny paragraf om rapportering om överträdelser. Paragrafen motsvarar till sitt innehåll det som ovan har konstaterats i fråga om den nya 17 a § och den nya 21 § 6 punkten.

När det gäller juridiska personer som bedriver försäkringsförmedling ska uppmärksamhet dessutom fästas vid särdragen hos den branschen. Skyldigheten enligt paragrafen att skapa ett anmälningssystem har kopplats till verksamhet som omfattas av marknadsmissbruksförordningen, särskilt till sådan handel med finansiella instrument som omfattas av tillämpningsområdet för förordningen och där det kan vara fråga om insiderhandel, olagligt röjande av insiderinformation eller marknadsmanipulation. Om den verksamhet som försäkringsförmedlare utövar inte omfattar verksamhet enligt marknadsmissbruksförordningen, är en juridisk person som bedriver försäkringsförmedling inte skyldig att skapa ett anmälningssystem.

1.7 Lagen om investeringstjänster

1 kap. Allmänna bestämmelser

5 §. Tillämpning av lagen på utländska kreditinstitut. Det föreslås att 1 mom. ändras så att det i momentet också hänvisas till det nya 3 mom. som ska fogas till 7 kap. 8 §. I detta moment ska det föreskrivas om tillämpningen av bestämmelser om rapportering om överträdelser.

8 §. Europeiska unionens lagstiftning, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten samt Europeiska bankmyndigheten. Det föreslås att det till paragrafen fogas en *ny 9 punkt* med en definition av marknadsmissbruksförordningen.

7 kap. **Organisering av värdepappersföretags verksamhet**

8 §. *Värdepappersföretags administration och styrning.* I paragrafens nya 3 mom. föreslås bestämmelser om skyldigheten för filialer till utländska EES-värdepappersföretag som tillhandahåller investeringstjänster i Finland att iaktta skyldigheten enligt 7 kap. 6 § i kreditinstitutslagen att rapportera överträdelser. Bestämmelsen baserar sig på artikel 32.3 i MAR.

11 §. *Privata transaktioner.* I 1 mom. föreslås en teknisk ändring genom att när det gäller insiderinformationen hänvisa till artikel 7 i marknadsmissbruksförordningen.

17 §. Skyldighet att göra insideranmälan. I 2 och 3 mom. föreslås en teknisk ändring genom att när det gäller insiderinformationen hänvisa till artikel 7 i marknadsmissbruksförordningen.

21 §. *Organisering av verksamheten hos filialer till värdepappersföretag i tredjeländer.* Det föreslås att 1 mom. ändras så att de bestämmelser om rapportering om överträdelser i kapitlets 8 § som det enligt förslaget ska hänvisas till också ska tillämpas på filialer till värdepappersföretag i tredjeländer.

1.8 Lagen om placeringsfonder

2 a §. Det föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 7 mom. om definitionen av marknadsmissbruksförordningen.

150 §. Det föreslås att 1 mom. ändras så det till momentet fogas rapportering om misstänkta överträdelser av marknadsmissbruksförordningen. Bestämmelsen bygger på artikel 32.3 i marknadsmissbruksförordningen. Det föreslås dessutom att det i momentet ska finnas bestämmelser om skyldigheten att ordna en korrekt behandling av rapporterna, på samma sätt som i förslagen som gäller andra sektorspecifika lagar. Syftet med bestämmelsen är att effektivisera den interna kontrollen. Med tanke på dataskyddsrättigheterna för den som är föremål för rapporten är det också viktigt att rapporterna leder till ett förfarande där rättigheterna utreds. I samband med detta ska man också beakta den registeransvariges skyldighet enligt 2 kap. 9 § i personuppgiftslagen att se till att oriktiga, ofullständiga eller föråldrade personuppgifter inte behandlas (felfrihetskrav).

1.9 Lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

2 kap. **Definitioner**

5 §. *Definitioner med anknytning till EU-lagstiftning.* Det föreslås att det till 2 mom. fogas en ny 12 punkt med en definition av marknadsmissbruksförordningen.

22 kap. **Påföljder och rapportering om överträdelser**

9 §. *Rapportering om överträdelser.* Det föreslås att rubriken för kapitlet ändras till följd av 9 § om rapportering om överträdelser som enligt förslaget ska fogas till kapitlet. Bestämmelsen bygger på artikel 32.3 i marknadsmissbruksförordningen. Enligt artikeln ska medlemsstaterna kräva att arbetsgivare som utfört verksamhet som styrs av reglering avseende finansiella tjänster inför lämpliga interna förfaranden för att deras anställda ska kunna rapportera överträdelser av den förordningen. Enligt förordningens artikel 39.3 ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för att följa bl.a. artikel 32 senast den 3 juli 2016.

RP 65/2016 rd

I paragrafen föreslås bestämmelser om skyldigheten för förvaltare av alternativa investeringsfonder att ta i bruk rutiner för rapportering om överträdelser av bestämmelserna i marknadsmissbruksförordningen och om kraven på rapporteringsförfarandet.

Förslaget motsvarar i huvudsak 150 § i lagen om placeringsfonder. Den föreslagna bestämmelsen är dock mera begränsad än bestämmelsen i lagen om placeringsfonder, så att rapporteringsförfarandet i bestämmelsen enbart gäller misstänkta överträdelser av marknadsmissbruksförordningen. När det gäller förvaltare av alternativa investeringsfonder ska uppmärksamhet dessutom fästas vid särdragen för deras verksamhet. Skyldigheten enligt paragrafen att skapa ett anmälningssystem har kopplats till verksamhet som omfattas av marknadsmissbruksförordningen, särskilt till sådan handel med finansiella instrument och med spotavtal avseende råvaror som omfattas av tillämpningsområdet för förordningen och där det kan vara fråga om insiderhandel, olagligt röjande av insiderinformation eller marknadsmanipulation. Om den verksamhet som en förvaltare av alternativa investeringsfonder utövar inte omfattar verksamhet enligt marknadsmissbruksförordningen, är förvaltaren av alternativa investeringsfonder inte skyldig att skapa ett anmälningssystem.

I 1 mom. finns bestämmelser om skyldigheten för förvaltare av alternativa investeringsfonder att se till att det finns rutiner som ska iakttas för att deras anställda ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av bestämmelserna i marknadsmissbruksförordningen. Rapporteringen ska kunna ske internt genom en oberoende kanal. Enligt momentet ska det i rapporteringsförfarandet med iakttagande av personuppgiftslagen ingå lämpliga och tillräckliga åtgärder för att ordna en korrekt behandling av rapporterna och skydda rapportören och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rapportören ska alltid skyddas mot åtminstone hämndåtgärder, diskriminering och andra former av orättvis behandling. I rapporteringsförfarandet ska dessutom ingå anvisningar som ska säkra att konfidentialiteten i förhållande till rapportören tryggas i alla fall, om det inte för utredande av överträdelser eller annars till följd av myndigheternas rätt till information föreskrivs något annat i lag. Skyldigheten att följa personuppgiftslagen innebär att en förvaltare av alternativa investeringsfonder är den registeransvarige enligt personuppgiftslagen och att personregistret utgörs av samlade uppgifter i form av rapporter om misstänkta överträdelser. I enlighet med 2 kap. 9 § i personuppgiftslagen ska det i registret föras in bara sådan information som behövs för att reda ut misstänkt missbruk. Vid användningen av uppgifterna ska man sträva efter att säkerställa att uppgifterna är riktiga. Den registeransvarige ska se till att oriktiga, ofullständiga eller föråldrade personuppgifter inte behandlas (selfrihetskrav). Med tanke på dataskyddsrättigheterna för den som är föremål för rapporten är det viktigt att rapporterna leder till ett förfarande där rättigheterna utreds.

Den föreslagna bestämmelsen förutsätter inte att rapporten ska kunna göras anonymt. Rapporten ska inte behöva ha bevisning som stöd för överträdelsemisstanken. Enligt förslaget ska en grundad misstanke räcka för att göra en anmälan. Tillgång till uppgifter som gäller identiteten hos rapportören och den som är föremål för rapporten samt rapportens innehåll ska begränsas till sådana personer för vilka informationen är nödvändig för att utreda ett ärende. Mot rapporter som uppenbart saknar grund och som har gjorts i syfte att orsaka skada ska det vara möjligt att ingripa som vid trakasserier och annat osakligt bemötande på arbetsplatsen enligt 18 och 28 § i arbetarskyddslagen. I sista hand kan exempelvis bestämmelsen om ärekränkning i 24 kap. 9 § i strafflagen tillämpas.

I 2 mom. ska det föreskrivas om skyldigheten för förvaltare av alternativa investeringsfonder att bevara behövlig information som gäller den rapport som avses i 1 mom. Uppgifterna ska avföras fem år efter rapporteringen, om de inte fortfarande behövs för en brottsutredning, en pågående rättegång eller myndighetsundersökning eller för att trygga de rättigheter som rapportören eller den som är föremål för rapporten har. Senast tre år efter den föregående under-

sökningen ska behovet av fortsatt bevarande undersökas. En anteckning ska göras om undersökningen. Om informationen visar sig vara felaktig eller onödig, ska den i enlighet med personuppgiftslagen avföras ur registret så fort som möjligt.

I 3 mom. föreslås bestämmelser om inskränkningen i rätten till insyn för sådana registrerade personer som är föremål för en rapport. Inskränkningen ska tillämpas utöver de möjligheter till inskränkningar i rätten till insyn som avses i 27 § i personuppgiftslagen. I 4 mom. ska det föreskrivas om den befogenhet som ska ges Finansinspektionen att utfärda närmare föreskrifter om hur de rapporter som avses i 1 mom. ska göras och hur de ska behandlas.

1.10 Kreditinstitutslagen

7 kap. Förvaltnings- och styrningssystem

6 §. Rapportering om överträdelser. Det föreslås att paragrafen ändras så att den motsvarar ändringarna i lagen om placeringsfonder (EkUB 2/2016 – RP 3/2016 rd) och bestämmelserna om rapportering om överträdelser i andra sektorspecifika lagar om finansmarknaden i denna proposition.

Paragrafens 1 mom. motsvarar i huvudsak de nuvarande 1 och 4 mom. I momentet föreslås preciseringar om skyddande av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten och om tillämpandet av personuppgiftslagen. Det föreslås dessutom att det i momentet ska finnas bestämmelser om skyldigheten att ordna en korrekt behandling av rapporterna. Med tanke på dataskyddsrättigheterna för den som är föremål för rapporten är det också viktigt att rapporterna leder till ett förfarande där rättigheterna utreds. I samband med detta ska man också beakta den registeransvariges skyldighet enligt 2 kap. 9 § i personuppgiftslagen att se till att oriktiga, ofullständiga eller föråldrade personuppgifter inte behandlas (selfrihetskrav).

Det föreslagna 2 mom. motsvarar det nuvarande 2 mom. De föreslagna 3 mom. motsvarar delvis det nuvarande 3 mom. I bestämmelsen föreslås dock att det föreskrivs noggrannare än hittills om förutsättningarna för att begränsa rätten till insyn för enskilda personer vid sidan av de begränsningsgrunder som nämns i personregisterlagen. Det föreslagna 4 mom. om Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter motsvarar det nuvarande 5 mom.

1.11 Lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Lagens tillämpningsområde. Det föreslås att 3 mom. ändras så att den föreslagna bestämmelsen om rapportering om överträdelser i 6 kap. 17 a § i försäkringsbolagslagen ska tillämpas också på arbetspensionsförsäkringsbolag. Förslaget bygger på artikel 32.3 i marknadsmissbruksförordningen. Enligt artikeln ska medlemsstaterna kräva att arbetsgivare som utfört verksamhet som styrs av reglering avseende finansiella tjänster inför lämpliga interna förfaranden för att deras anställda ska kunna rapportera överträdelser av den förordningen. Med beaktande av arbetspensionsförsäkringsbolagens verksamhet på värdepappersmarknaden är det motiverat att bestämmelsen tillämpas också på dessa bolag, på samma sätt som på försäkringsbolag. Marknadsmissbruksförordningen är också för arbetspensionsförsäkringsbolagen en viktig del av bolagens författningsmiljö och riskhantering.

2 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 3 juli 2016, då förordningen och de nationella bestämmelser som förordningen och direktivet kräver ska tillämpas.

Enligt den föreslagna övergångsbestämmelsen ska de uppgifter som vid lagens ikraftträdande har införts i insiderregistret och som avses i 5 kap. 7 § i värdepappersmarknadslagen (495/1989) bevaras och hållas tillgängliga för allmänheten på en webbplats i det elektroniska kommunikationsnätet på det sätt som avses i bestämmelsen i fråga. Avsikten med den föreslagna övergångsbestämmelsen är att trygga att uppgifter som vid lagens ikraftträdande införts i offentliga insiderregister fortsättningsvis är offentliga och tillgängliga för allmänheten under fem års tid efter att uppgifterna införts i registret. Uppgifter om förändringar i innehav av värdepapper ska också, oberoende av ikraftträdandet av lagen, hållas tillgängliga på en webbplats i det elektroniska kommunikationsnätet i tolv månader efter det att förändringarna skett. Uppgifter som införts i insiderregistret och som hållits tillgängliga för allmänheten med stöd av den upphävda lagen ska dock inte längre uppdateras efter att lagen trätt i kraft.

I lagen föreslås också en övergångsbestämmelse om att de uppgifter som vid lagens ikraftträdande har införts i det företagsspecifika insiderregister som avses i 13 kap. 8 § 3 mom. ska bevaras på det sätt som avses i bestämmelsen i fråga i fem år. Avsikten med bestämmelsen är att trygga framför allt Finansinspektionens möjligheter att vid lagens ikraftträdande få information om de uppgifter som införts i företagsspecifika insiderregister.

I lagen föreslås också en övergångsbestämmelse om att i sådana fall emittenter och de som handlar på deras vägnar eller för deras räkning vid lagens ikraftträdande för ett projektspecifikt insiderregister som avses i 13 kap. 6 § 2 mom. i värdepappersmarknadslagen får de efter denna lags ikraftträdande fortfarande föra registret i enlighet med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet, till dess att registret avslutas. Avsikten med bestämmelsen är att lätta på den administrativa bördan för emittenter eller personer som handlar på deras vägnar.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Finansinspektionens befogenheter

De tillsyns- och sanktionsbefogenheter som beviljas Finansinspektionen är inte i betydande grad till sitt innehåll eller till sin karaktär av en ny typ. Finansinspektionens befogenheter har tillkommit med grundlagsutskottets medverkan (t.ex. GrUU 67/2002 rd, GrUU 4/2005 rd och GrUU 28/2008 rd).

Enligt 28 § 4 mom. i lagförslag 2 har Finansinspektionen rätt att permanent förbjuda en person att sköta ledningsuppgifter i ett auktoriserat tillsynsobjekt som tillhandahåller investerings-tjänster, om personen upprepade gånger har gjort sig skyldig till överträdelser av bestämmelserna eller förbuden enligt artikel 14 och 15 om insiderhandel, olagligt röjande av insiderinformation eller marknadsmanipulation.

Den föreslagna befogenheten motsvarar för Finansinspektionens del redan för närvarande de befogenheter att meddela ett permanent verksamhetsförbud som avses i 28 § 3 mom. i lagen om Finansinspektionen. Förbudet kan endast gälla utövande av sådana ledningsuppgifter vid auktoriserade tillsynsobjekt som uttryckligen definieras i lagen, och det kan meddelas endast när det gäller upprepade överträdelser av de bestämmelser som avses i momentet.

RP 65/2016 rd

Enligt 37 b § i lagförslag 2 kan Finansinspektionen för viss tid, högst fem år, förbjuda en fysisk person att handla med finansiella instrument direkt eller indirekt för egen räkning, om personen försummar eller bryter mot bestämmelserna i artikel 14 och 15, artikel 16.1 och 16.2, artikel 19.1–19.3, 19.5–19.7 eller 19.11 eller artikel 20.1 i marknadsmissbruksförordningen. Den föreslagna befogenheten är ny.

De föreslagna befogenheterna är relevanta för den näringsfrihet och rätt att fritt utöva ett yrke som anges i 18 § 1 mom. i grundlagen. Grundlagsutskottet har inte ansett att sådana befogenheter är problematiska från statsförfattningsrättslig synpunkt (t.ex. GrUU 28/2008 rd och GrUU 67/2002 rd).

Finansinspektionens nya befogenhet enligt 37 § i lagförslag 2 att meddela handelsförbud är tidsmässigt begränsad. Förbudet kan också gälla enbart handel med sådana finansiella instrument som avses i 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster. Förbudet kan dessutom gälla enbart sådan handel som en fysisk person bedriver direkt eller indirekt för egen räkning. Förbudet kan meddelas endast för sådana gärningar och försummelser som angetts exakt i bestämmelsen. Endast sådana personer som omfattas av dessa skyldigheter enligt MAR kan göra sig skyldiga till gärningarna och försummelserna. Av dessa bestämmelser i MAR är det endast bestämmelserna i artikel 14 och 15 om insiderhandel, olagligt röjande av insiderinformation och om marknadsmanipulation som i princip gäller alla fysiska personer som är verksamma på finansmarknaden. I praktiken kan dock endast sådana personer som till följd av sin ställning eller sina uppgifter har tillgång till insiderinformation eller som på ett mera aktivt sätt deltar i handel med sådana finansiella instrument som avses i bestämmelsen göra sig skyldiga till förfaranden i strid med dessa bestämmelser och förbud. Förfaranden i strid med artikel 14 och 15 i MAR kan också anses vara de mest klandervärda fallen av marknadsmissbruk. Förordningen förutsätter också att förbudet kan meddelas alla som är ansvariga för överträdelser av sådana bestämmelser som avses i artikel 14 och 15 i förordningen. Handelsförbud för viss tid kan dock inte heller anses vara en åtgärd som kraftigt ingriper i de grundläggande fri- och rättigheterna än de befogenheter som Finansinspektionen redan för närvarande har att meddela verksamhetsförbud som gäller ledningsuppdrag.

Avsikten med de föreslagna bestämmelserna är att skydda de intressen som investerare på marknaden och andra marknadsarrangörer har och att skydda förmögenhetsrättsliga grundläggande fri- och rättigheter. Avsikten med bestämmelserna är samtidigt att värna om det allmänna förtroendet för en effektiv och opartisk värdepappersmarknad. Bestämmelsernas skyddsaspekt är också viktig med tanke på tryggheten av egendomsskyddet enligt 15 § 1 mom. i grundlagen. Godtagbarheten hos begränsningarna av de grundläggande fri- och rättigheterna i de föreslagna bestämmelserna kan också motiveras med samhällseliga orsaker i samband med tryggheten av den finländska värdepappersmarknadens funktion.

I lagen finns det således godtagbara grunder för att begränsa den i 18 § i grundlagen avsedda grundläggande fri- och rättigheten.

Enligt 2 § 3 mom. i grundlagen ska de allmänna grunderna för administrativa påföljder bestämmas i lag, eftersom det innebär utövning av offentlig makt att påföra en sådan typ av avgift. Grunderna för betalningsskyldigheten, beloppet av administrativa påföljder som har karaktären av sanktioner, de betalningsskyldigas rättsskydd och likaså grunderna för verkställigheten av lagen bör regleras genom lag (t.ex. GrUU 55/2005 rd och GrUU 32/2005 rd). Bestämmelserna om administrativa påföljder i lagförslaget motsvarar också till sin karaktär och till sitt innehåll de bestämmelser som redan finns i gällande lagstiftning och som har tillkommit med grundlagsutskottets medverkan (t.ex. GrUU 55/2005 rd, GrUU 32/2005 rd och GrUU 17/2012 rd).

Röjande av insiderinformation och spridning av information för journalistiska ändamål

I lagförslag 3 föreslås att en ny straffbestämmelse om röjande av insiderinformation tas in som 2 a § i 51 kap. i strafflagen. Dessutom föreslås det att det i 51 kap. 3 och 4 § i strafflagen ska föreskrivas om straffbestämmelser som gäller marknadsmanipulation och där rekvisitet också kan uppfyllas genom spridning av manipulativ information.

Vid tillämpningen av bestämmelsen om obehörigt röjande av insiderinformation ska enligt artikel 4.5 i direktivet behovet av att skydda tryck- och yttrandefriheten beaktas. Enligt stycke 28 i direktivets ingress ska ingenting i direktivet syfta till att begränsa tryckfriheten eller yttrandefriheten i medierna i den utsträckning som de är garanterade i unionen och medlemsstaterna, särskilt enligt artikel 11 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna och enligt andra relevanta bestämmelser.

Vid tillämpningen av straffbestämmelsen om röjande av insiderinformation och marknadsmanipulation när det gäller information som sprids i medier ska också den yttrandefrihet som garanteras i grundlagens 12 § beaktas (se GrUU 4/2005 rd, s. 4/I). Bestämmelsen om yttrandefrihet tryggar bland annat pressens redaktionella arbete och kommersiell kommunikation (se RP 309/1993 rd, s. 60–61).

Med tanke på yttrandefriheten ska också bestämmelserna om offentliggörande och spridning av information för journalistiska ändamål i artikel 21 i MAR beaktas. Bestämmelserna i artikeln ska beaktas vid tillämpningen av förordningens bestämmelser om röjande av insiderinformation, marknadsmanipulation och investeringsrekommendationer. I artikel 21 i MAR har man beaktat bestämmelserna om tryckfrihet och yttrandefrihet i andra medier när information offentliggörs eller sprids och om rekommendationer tas fram eller sprids för journalistiska ändamål eller andra uttrycksformer i medierna. Vid bedömningen av sådant offentliggörande och sådan spridning av information ska bestämmelserna om tryckfrihet och yttrandefrihet i andra medier beaktas liksom de regler och normer som är tillämpliga på journalistyrket, med undantag av om de berörda personerna eller personer nära knutna till dessa direkt eller indirekt får fördel eller vinst från offentliggörandet eller spridandet av den aktuella informationen, eller om informationen offentliggörs eller sprids med avsikt att vilseleda marknaden när det gäller utbud, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument.

Genom den rekvisitet för vinstsyftet som föreslås i 2 punkten i straffbestämmelsen om marknadsmanipulation säkerställs också att regleringen inte begränsar tryckfriheten eller yttrandefriheten.

Olagligt röjande av insiderinformation och marknadsmanipulation genom spridning av information kan också leda till att en administrativ påföljdsavgift enligt lagen om Finansinspektionen påförs. Artikel 21 ska beaktas vid tillämpningen av administrativa och straffrättsliga påföljdsbestämmelser om obehörigt röjande av insiderinformation och om marknadsmanipulation när informationen har lämnats eller sprits i medierna eller för journalistiska ändamål. Artikel 21 ska också beaktas när bestämmelserna om investeringsrekommendationer enligt artikel 20 tillämpas, om rekommendationerna ges eller sprids för journalistiska ändamål.

Regeringen anser att de föreslagna lagarna kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av värdepappersmarknadslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i värdepappersmarknadslagen (746/2012) 1 kap. 5 § 1 mom. 8 punkten, 13 och 14 kap., 15 kap. 1 § 2 mom. och 16 kap. 3 §, av dem 15 kap. 1 § 2 mom. sådant det lyder i lag 258/2013,

ändras 1 kap. 5 § 1 mom. 3 och 7 punkten, 6 kap., 10 kap. 2 §, 5 § 1 mom. och 7 § 1 mom., 11 kap. 5 § 2 mom. 3 punkten, 12 kap., 15 kap. 1 § 3 mom., 2 § 1 mom. 3 och 5 punkten samt 3 mom., 16 kap. 1 § och 18 kap. 2 och 3 §, av dem 10 kap. 5 § 1 mom. och 15 kap. 2 § 1 mom. 3 och 5 punkten samt 3 mom. sådana de lyder i lag 1278/2015 och 15 kap. 1 § 3 mom. sådant det lyder i lag 258/2013, samt

fogas till 15 kap. 2 §, sådan den lyder i lag 1278/2015, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., och till 17 kap. 2 § ett nytt 2 mom. som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

5 §

Europeiska unionens lagstiftning

I denna lag avses med

3) *marknadsmisbruksförordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmisbruk (marknadsmisbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG,

7) *förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument* kommissionens förordning (EG) nr 1287/2006 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG vad gäller dokumenteringsskyldigheter för värdepappersföretag, transaktionsrapportering, överblickbarhet på marknaden, upptagande av finansiella instrument till handel samt definitioner för tillämpning av det direktivet.

6 kap.

Fortlöpande informationsskyldighet

1 §

Marknadsmisbruksförordningen

Bestämmelser om offentliggörande av insiderinformation finns i artikel 17 i marknadsmisbruksförordningen.

2 §

Redogörelse för villkoren för uppskjutande av offentliggörande av information

En emittent ska på Finansinspektionens begäran lämna Finansinspektionen en redogörelse i enlighet med artikel 17.4 tredje stycket i marknadsmisbruksförordningen för villkoren för uppskjutandet av offentliggörande av information.

10 kap.

Offentliggörande och tillgänglighållande av obligatorisk information

2 §

Obligatorisk information

Med *obligatorisk information* avses i denna lag information som en emittent ska offentliggöra enligt 7—9 och 11 kap. och enligt artikel 17.1 i marknadsmisbruksförordningen.

5 §

Tillgänglighållande av obligatorisk information på webbplatser

En emittent ska hålla obligatorisk information som avses i 7—9 och 11 kap. och information om emittentens val av hemstat enligt 7 kap. 3 § 3 mom. och 3 a § 3 mom. tillgänglig för allmänheten på sin webbplats i minst fem år.

7 §

Finansinspektionens meddelanden och åtgärder med anledning av överträdelser inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Finansinspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om den i egenskap av den mottagande EES-statens behöriga myndighet konstaterar att en emittent, ägare eller innehavare av aktier eller andra finansiella instrument eller den som är skyldig att i enlighet med 9 kap. göra anmälan om sin ägar- eller röstandel bryter mot 7–10 kap., mot bestämmelser eller föreskrifter som meddelats med stöd av dem eller mot EU-rättsakter som gäller 7—10 kap.

RP 65/2016 rd

11 kap.

Offentliga uppköpserbjudanden och skyldighet att lämna erbjudanden

5 §

Personer som agerar i samråd

Personer som enligt 1 mom. agerar i samråd är åtminstone

3) en aktieägare och personer som står i ett sådant förhållande till denne som avses i artikel 3.1.26 a—c i marknadsmissbruksförordningen.

12 kap.

Marknadsmissbruk

1 §

Marknadsmissbruksförordningen

Bestämmelser om insiderinformation, insiderhandel, olagligt röjande av insiderinformation, marknadsmanipulation och undantag som gäller dem samt om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk, insiderförteckningar, transaktioner utförda av personer i ledande ställning och investeringsrekommendationer finns i marknadsmissbruksförordningen.

2 §

Rapportering av transaktioner

En finländsk tillhandahållare av investeringstjänster och en i Finland etablerad filial till en utländsk tillhandahållare av investeringstjänster ska utan dröjsmål och senast följande bankdag till Finansinspektionen rapportera alla sina transaktioner med finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland samt med finansiella instrument vars värde är beroende av sådana instrument, oberoende av var transaktionen har utförts.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller inte transaktioner som i utlandet etablerade filialer till finländska tillhandahållare av investeringstjänster utför.

Transaktioner kan rapporteras till Finansinspektionen av

- 1) en tillhandahållare av investeringstjänster,
- 2) en tredje part på en sådan operatörs vägnar som tillhandahåller investeringstjänster,
- 3) en börs eller en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel eller av en motsvarande marknadsplatsoperatör i en EES-stat inom vars handel transaktionen har genomförts; börsen eller marknadsplatsoperatören ger då rapporten i stället för en tillhandahållare av investeringstjänster,
- 4) en annan operatör av ett ordermatchnings- eller rapportsystem, när Finansinspektionen uttryckligen har godkänt operatören att ge rapporten i stället för en tillhandahållare av investeringstjänster.

I förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument föreskrivs det närmare om transaktioner som ska rapporteras, om innehållet i rapporterna och om de krav som ställs på rapporteringssystemen samt om förutsättningarna för att Finansinspektionen ska godkänna en sådan systemoperatör som avses i 3 mom. 4 punkten.

En tillhandahållare av investeringstjänster som avses i 1 mom. och som till en annan tillhandahållare av investeringstjänster förmedlar ett uppdrag som gäller finansiella instrument enligt 1 mom. ska utan dröjsmål och senast följande bankdag rapportera en transaktion till Finansinspektionen och då också ange för vems räkning den har utförts, om inte den tillhandahållare av investeringstjänster som utfört transaktionen på behörigt sätt har rapporterat dessa uppgifter. På rapporteringsskyldigheten enligt detta moment tillämpas 2 och 3 mom.

Bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att vidarebefordra uppgifter till EES-staters behöriga myndigheter finns i förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument.

3 §

Rapportering om överträdelser

En emittent ska ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av bestämmelser och föreskrifter om finansmarknaden. I förfarandet ska med iakttagande av personuppgiftslagen (523/1999) ingå lämpliga och tillräckliga åtgärder för att ordna en korrekt behandling av rapporterna, skydda rapportören och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rapporteringsförfarandet ska dessutom innehålla anvisningar som tryggar skyddet för rapportörens identitet, om det inte för utredande av en överträdelse eller annars till följd av myndigheternas rätt till information föreskrivs något annat i lag.

Emittenten ska bevara behövlig information som gäller den rapport som avses i 1 mom. Informationen ska avföras fem år efter rapporteringen, om den inte fortfarande behövs för en brottsutredning, en pågående rättegång eller en myndighetsundersökning eller för att trygga de rättigheter som rapportören eller den som är föremål för rapporten har. Senast tre år efter den föregående undersökningen ska behovet av fortsatt bevarande undersökas. En anteckning ska göras om undersökningen.

Utöver vad som föreskrivs i personuppgiftslagen har en sådan registrerad person som en rapport enligt 1 mom. avser inte rätt till insyn i den information som avses i 1 och 2 mom., om utlämnande av uppgifterna skulle kunna hindra utredningen av misstänkta överträdelser. Bestämmelser om rättigheterna för den registrerade person som avses i rapporten finns i personuppgiftslagen.

4 §

Ansvarsbegränsning vid lämnande av information till Finansinspektionen

En person som lämnar information till Finansinspektionen i enlighet med marknadsmissbruksförordningen ska inte till denna del hållas ansvarig för överträdelse av sådana restriktioner för röjande av information som grundar sig på avtal, lag, förordning eller föreskrift.

5 §

Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter

Finansinspektionen får utfärda närmare föreskrifter om innehållet i de transaktionsrapporter som avses i 3 § 1 mom. inom de gränser som förordningen om genomförande av direktivet om

marknader för finansiella instrument tillåter samt, i syfte att trygga en effektiv tillsyn, om innehållet i transaktionsrapporter som avses i 3 § 5 mom. Dessutom får Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter om på vilket sätt och i vilken form rapporter som avses i 2 § ska lämnas och om hur rapporter som avses i 3 § 1 mom. ska göras och hur de ska behandlas hos emittenten samt om höjande av det gränsvärde som avses i artikel 19.9 i marknadsmissbruksförordningen.

15 kap.

Administrativa påföljder

1 §

Ordningsavgift

De närmare bestämmelser och föreskrifter som gäller de bestämmelser som avses i 1 mom. är också sådana bestämmelser som avses i 38 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Finansinspektionen.

2 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs för försummelse eller överträdelse av följande bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen:

3) bestämmelserna om offentliggörande av information i 7 kap. 7 och 16 § och 10 kap. 3 § 1 mom. och 4 § samt bestämmelsen om likabehandling av innehavare av obligationslån i 8 kap. 6 b §,

5) bestämmelserna om rapportering om överträdelser i 12 kap. 3 §.

Sådana bestämmelser enligt 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen för vilka det vid försummelse eller överträdelse ska påföras påföljdsavgift är utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. dessutom följande bestämmelser i marknadsmissbruksförordningen:

1) bestämmelserna om förbud mot insiderhandel och olagligt röjande av insiderinformation och mot marknadsmanipulation i artiklarna 14 och 15,

2) bestämmelserna om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk och om offentliggörande av insiderinformation i artikel 16.1 och 16.2 samt artikel 17.1, 17.2, 17.4—17.6 och 17.8,

3) bestämmelserna om insiderförteckningar, transaktioner utförda av personer i ledande ställning samt investeringsrekommendationer och statistik i artikel 18.1—18.6, artikel 19.1—19.3, 19.5—19.7 och 19.11 samt artikel 20.1.

Påföljdsavgift påförs dessutom för försummelse eller överträdelse av följande bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen: närmare bestämmelser och föreskrifter som gäller de bestämmelser som avses i 1—3 mom. i denna paragraf samt sådana bestämmelser i förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av prospektdirektivet, öppenhetsdirektivet och marknadsmissbruksförordningen.

RP 65/2016 rd

16 kap.

Skadestånd

1 §

Skadeståndsgrund

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet vållar en annan person skada genom förfarande som strider mot denna lag, mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller mot marknadsmissbruksförordningen eller förordningar eller beslut som Europeiska kommissionen antagit med stöd av marknadsmissbruksförordningen, öppenhetsdirektivet eller prospektdirektivet är skyldig att ersätta skadan.

17 kap.

Tillsynsbefogenheter

2 §

Förbuds- och rättelsebeslut

Finansinspektionen kan förbjuda den som handlar i strid med marknadsmissbruksförordningen att fortsätta eller upprepa förfarandet. Finansinspektionen kan samtidigt kräva att förfarandet ändras eller rättas, om detta måste anses vara nödvändigt med tanke på att investerarna ska få riktiga och tillräckliga uppgifter.

18 kap.

Överklagande och straffpåföljder

2 §

Missbruk av insiderrinformation, röjande av insiderrinformation, marknadsmanipulation och informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden

Bestämmelser om straff för missbruk av insiderrinformation finns i 51 kap. 1 och 2 § i strafflagen.

Bestämmelser om straff för röjande av insiderrinformation finns i 51 kap. 2 a § i strafflagen.

Bestämmelser om straff för marknadsmanipulation finns i 51 kap. 3 och 4 § i strafflagen.

Bestämmelser om straff för informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden finns i 51 kap. 5 § i strafflagen.

3 §

Brott mot tystnadsplikten

Den som bryter mot tystnadsplikten enligt 11 kap. 29 § eller 12 kap. 3 § ska dömas till straff enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

RP 65/2016 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

På gärningar och försummelser som skett innan denna lag har trätt i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

De uppgifter enligt 5 kap. 7 § i värdepappersmarknadslagen (495/1989) som vid lagens ikraftträdande har införts i insiderregistret ska bevaras och hållas tillgängliga för allmänheten på en webbplats i det elektroniska informationsnätet på det sätt som anges i den paragrafen.

De uppgifter enligt 13 kap. 8 § 3 mom. i värdepappersmarknadslagen (746/2012) som vid lagens ikraftträdande har införts i ett företagsspecifikt insiderregister ska bevaras i fem år på det sätt som anges i den paragrafen.

Om emittenter och de som handlar på deras vägnar eller för deras räkning vid lagens ikraftträdande för ett projektspecifikt insiderregister som avses i 13 kap. 6 § 2 mom. i värdepappersmarknadslagen får de efter denna lags ikraftträdande fortfarande föra registret i enlighet med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet, till dess att det inte längre finns någon anledning att föra registret.

2.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 51 §, sådan den lyder i lag 752/2012,
ändras 5 § 6 och 27 punkten, 21 § 1 mom. och 71 § 1 mom. 2 punkten,
av dem 5 § 6 punkten och 21 § 1 mom. sådana de lyder i lag 752/2012 och 5 § 27 punkten
sådan den lyder i lag 198/2015, och
fogas till 5 §, sådan den lyder i lagarna 752/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014 och
198/2015, en ny 28 punkt, till 21 §, sådan den lyder i lag 752/2012, ett nytt 4 mom., till lagen
nya 25 a och 25 b §, till 28 §, sådan den lyder i lagarna 752/2012 och 176/2016, ett nytt
4 mom., till lagen nya 35 a och 37 b §, till 41 a §, sådan den lyder i lagarna 1279/2015 och
176/2016, nya 5—8 mom., varvid det nuvarande 5 mom. blir 9 mom., och till lagen en ny
50 h § och en ny 61 a §, i stället för den 61 a § som upphävts genom lag 254/2013, som följer:

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

6) insider enligt 7 kap. 17 § i lagen om investeringstjänster, 2 kap. 41 § i lagen om handel med finansiella instrument, 2 kap. 26 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet och 99 § i lagen om placeringsfonder, anmälningsskyldiga enligt 101 § i lagen om placeringsfonder samt personer i ledande ställning enligt artikel 3.1.25 och närstående personer enligt artikel 3.1.26 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG, nedan *marknadsmissbruksförordningen*,

27) registeransvariga som avses i 4 f § i lagen om statens pensionsfond och i 165 c § i lagen om kommunala pensioner,

28) den som i enlighet med artikel 20.1 i marknadsmissbruksförordningen tar fram eller sprider investeringsrekommendationer eller annan information som rekommenderar eller föreslår en viss investeringsstrategi.

21 §

Särskild rätt att få uppgifter i anslutning till marknadsmissbruk

Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att av tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer och av deras styrelsemedlemmar, verkställande direktör och anställda få uppgifter som behövs för tillsynen över efterlevnaden av sådana bestämmelser i marknadsmissbruksförordningen, värdepappersmarknadslagen eller lagen om handel med finansiella instrument eller med stöd av dessa utfärdade bestämmelser som gäller marknadsmissbruk, of-

RP 65/2016 rd

fentliggörande av information som påverkar värdet av värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform eller handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i övrigt, om uppgifterna har samband med

1) värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform,

2) värdepapper för vilka det har lämnats in ansökan om upptagande till handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform,

3) värdepapper vars värde bestäms utifrån värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform,

4) emittenten av värdepapper som avses i 1–3 punkten,

5) transaktioner eller order som gäller värdepapper som avses i 1–3 punkten.

Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att få för tillsynen över marknadsmissbruksförordningen behövliga uppgifter i standardformat om spotmarknader relaterade till råvaruderivat från marknadsaktörer, rapporter om transaktioner samt direkt tillgång till handlares system.

25 a §

Straff för lämnande av osant intyg

Bestämmelser om straff för ingivande av osant intyg till myndighet finns i 16 kap. 8 § i strafflagen (39/1889).

25 b §

Handräckning av polisen

Bestämmelser om polisens skyldighet att ge handräckning finns i 9 kap. 1 § i polislagen (872/2011).

28 §

Begränsning av ledningens verksamhet

Finansinspektionen kan permanent förbjuda en person att sköta uppgifter enligt i 1 mom. i ett auktoriserat tillsynsobjekt som tillhandahåller investeringstjänster, om personen upprepade gånger har gjort sig skyldig till överträdelser av bestämmelserna i artikel 14 eller 15 i marknadsmissbruksförordningen.

35 a §

Ansökan om säkringsåtgärder

För att säkerställa betalningen av en påföljdsavgift eller ordningsavgift har Finansinspektionen rätt att hos tingsrätten ansöka om att egendom beläggs med kvarstad. Bestämmelser om kvarstad finns i 7 kap. i rättegångsbalken. Finansinspektionen åläggs emellertid inte att ställa säkerhet enligt 8 kap. 2 § i utsökningsbalken (705/2007).

RP 65/2016 rd

37 b §

Handelsförbud för viss tid

Finansinspektionen kan för viss tid, högst fem år, förbjuda en fysisk person att handla med finansiella instrument direkt eller indirekt för egen räkning, om personen försummar eller bryter mot bestämmelserna om insiderhandel, förbud mot olagligt röjande av insiderinformation eller marknadsmanipulation i artikel 14 eller 15, om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk i artikel 16.1 eller 16.2, om transaktioner som utförs av personer i ledande ställning i artikel 19.1—19.3, 19.5—19.7 eller 19.11 eller om investeringsrekommendationer i artikel 20.1 i marknadsmissbruksförordningen.

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

Om en påföljdsavgift påförs för en överträdelse av en bestämmelse som avses i 15 kap. 2 § 3 mom. 1 punkten i värdepappersmarknadslagen, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till antingen högst 15 procent av den juridiska personens omsättning under året före gärningen eller försummelsen eller högst 15 miljoner euro, beroende på vilkendera som är större, och en fysisk person en påföljdsavgift som uppgår till högst fem miljoner euro.

Om påföljdsavgiften påförs för en överträdelse av en bestämmelse som avses i 15 kap. 2 § 3 mom. 2 punkten i värdepappersmarknadslagen, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till antingen högst två procent av den juridiska personens omsättning under året före gärningen eller försummelsen eller högst 2 500 000 euro, beroende på vilkendera som är större, och en fysisk person en påföljdsavgift som uppgår till högst en miljon euro.

Om det är fråga om överträdelse av bestämmelser som avses i 15 kap. 2 § 3 mom. 3 punkten i värdepappersmarknadslagen, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst en miljon euro och en fysisk person en påföljdsavgift som uppgår till högst 500 000 euro.

Trots det som föreskrivs i 5—7 mom. får påföljdsavgiften emellertid vara högst tre gånger så stor som den vinning som erhållits genom gärningen eller försummelsen, om storleken på vinningen kan bestämmas.

50 h §

Behörig myndighet enligt marknadsmissbruksförordningen

Finansinspektionen är den behöriga myndighet som avses i artikel 22 i marknadsmissbruksförordningen.

61 a §

Begränsning av ledningens verksamhet

Finansinspektionen kan permanent förbjuda en person att höra till högsta ledningen i en utländsk EES-filial som tillhandahåller investeringstjänster, om personen upprepade gånger har gjort sig skyldig till överträdelser av bestämmelserna i artikel 14 eller 15 i marknadsmissbruksförordningen.

71 §

Rätt och skyldighet att lämna ut information

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har Finansinspektionen utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut information till

2) Finlands och andra EES-staters åklagar- och förundersökningsmyndigheter för förhindrande och utredning av brott och för meddelande av näringsförbud i enlighet med lagen om näringsförbud (1059/1985).

Denna lag träder i kraft den 20 .

På gärningar och försummelser som skett innan denna lag har trätt i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

3.

Lag

om ändring av 51 kap. i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 51 kap. 1, 3—7 §,
sådana de lyder i lag 753/2012, och
fogas till 51 kap. nya 2 a och 6 a § som följer:

51 kap.

Om värdepappersmarknadsbrott

1 §

Missbruk av insiderinformation

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet utnyttjar insiderinformation som har samband med finansiella instrument

- 1) genom att för egen eller för någon annans räkning avyttra eller förvärva finansiella instrument eller genom att återkalla eller ändra en order som gäller finansiella instrument, eller
- 2) genom att direkt eller indirekt råda någon om förvärvet eller avyttringen av finansiella instrument eller om återkallandet eller ändringen av en order som gäller finansiella instrument, ska för *missbruk av insiderinformation* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För missbruk av insiderinformation döms också den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet utnyttjar ett råd som avses i 1 mom. 2 punkten på det sätt som avses i 1 mom. 1 punkten.

Försök till ett uppsåtligt brott är straffbart.

2 a §

Röjande av insiderinformation

Den som obehörigen till någon annan förmedlar, lämnar ut eller röjer insiderinformation eller ett i 1 § 1 mom. 2 punkten avsett råd, ska för *röjande av insiderinformation* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

3 §

Marknadsmanipulation

Den som manipulerar marknaden

- 1) genom att lägga en order eller inleda en transaktion eller någon annan jämförbar verksamhet som
 - a) ger en falsk eller vilseledande uppfattning om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument eller ett relaterat spotavtal avseende råvaror,
 - b) låser fast priset på ett finansiellt instrument eller ett relaterat spotavtal avseende råvaror på en onormal eller konstlad nivå, eller

RP 65/2016 rd

c) påverkar priset på ett finansiellt instrument eller ett relaterat spotavtal avseende råvaror och konstlade eller andra svikliga förfaranden eller arrangemang utnyttjas, eller

2) i syfte att skaffa sig själv eller någon annan ekonomisk vinning genom att via medier eller andra kanaler sprida information som ger en falsk eller vilseledande uppfattning om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument eller ett relaterat spotavtal avseende råvaror, eller låser fast priset på ett finansiellt instrument eller ett relaterat spotavtal avseende råvaror på en onormal eller konstlad nivå,

ska för *marknadsmanipulation* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För marknadsmanipulation döms också den som manipulerar beräkningen av ett referensvärde genom att lämna falska eller vilseledande uppgifter eller genom att agera på något annat jämförbart sätt.

Försök är straffbart.

4 §

Grov marknadsmanipulation

Om vid marknadsmanipulation

1) orsakas omfattande ekonomisk skada, eller

2) brottet är ägnat att avsevärt undergräva förtroendet för värdepappersmarknadens funktion, och marknadsmanipulationen även bedömd som en helhet är grov, ska gärningsmannen för *grov marknadsmanipulation* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Försök är straffbart.

5 §

Informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) vid marknadsföring eller omsättning av finansiella instrument i samband med näringsverksamhet lämnar osanna eller vilseledande uppgifter om de finansiella instrumenten,

2) underlåter att på behörigt sätt ge information som enligt värdepappersmarknadslagen (746/2012) ska ges i samband med värdepapper och som är ägnad att väsentligt påverka värdepapperens värde, eller som fullgör sin informationsskyldighet enligt värdepappersmarknadslagen och därvid lämnar osanna eller vilseledande uppgifter om värdepapperen, eller

3) underlåter att på behörigt sätt offentliggöra insiderinformation som gäller en emittent och som enligt artikel 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (*marknadsmissbruksförordning*) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG ska offentliggöras, eller som fullgör sin skyldighet att offentliggöra information enligt artikel 17 i marknadsmissbruksförordningen och därvid offentliggör sådana väsentliga uppgifter om de finansiella instrumenten som är osanna eller vilseledande,

ska för *informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

6 §

Definitioner

I detta kapitel avses med

1) *värdepapper* värdepapper som avses i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen,

2) *finansiella instrument* finansiella instrument som avses i 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster (747/2012),

3) *insiderinformation* information som avses i artikel 7.1—7.4 i marknadsmissbruksförordningen,

4) *reglerad marknad* en reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 6 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (748/2012),

5) *multilateral handelsplattform* en multilateral handelsplattform som avses i 1 kap. 2 § 7 punkten i lagen om handel med finansiella instrument,

6) *spotavtal avseende råvaror* spotavtal avseende råvaror enligt definitionen i artikel 3.1.15 i marknadsmissbruksförordningen,

7) *återköpsprogram* handel med egna aktier i enlighet med 15 kap. i aktiebolagslagen (624/2006),

8) *referensvärde* ett referensvärde enligt definitionen i artikel 3.1.29 i marknadsmissbruksförordningen,

9) *godtagen marknadspraxis* marknadspraxis som godtas av den behöriga myndigheten i en medlemsstat i enlighet med artikel 13 i marknadsmissbruksförordningen,

10) *stabilisering* stabilisering enligt definitionen i artikel 3.2 d i marknadsmissbruksförordningen,

11) *handelsplats* en reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 6 punkten i lagen om handel med finansiella instrument och en multilateral handelsplattform som avses i 7 punkten i den paragrafen,

12) *grossistenergiprodukt* en grossistenergiprodukt enligt definitionen i artikel 2.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011 om integritet och öppenhet på grossistmarknaden för energi,

13) *emittent* en emittent enligt definitionen i artikel 3.1.21 i marknadsmissbruksförordningen.

Vad som i detta kapitel föreskrivs om avyttring och förvärv av finansiella instrument ska tillämpas också på ingående av derivatavtal. Kapitlets 1 och 2 § ska tillämpas på derivatavtal oberoende av om det har avtalats om överlåtelse av de underliggande tillgångar som derivatavtalet avser eller om kompenserande gottgörelse.

6 a §

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i 1, 2, 2 a, 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas endast på finansiella instrument

1) som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller för vilka en ansökan om upptagande till handel har lämnats in,

2) med vilka handel bedrivs på en multilateral handelsplattform eller som är upptagna till handel på en multilateral handelsplattform eller för vilka en ansökan om upptagande till handel på en multilateral handelsplattform har lämnats in.

Bestämmelserna i 1, 2, 2 a, 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas också på andra finansiella instrument än de som avses i 1 mom., om det finansiella instrumentets värde bestäms utifrån ett finansiellt instrument som avses i 1 mom. eller om det finansiella instrumentet inverkar på värdet på ett finansiellt instrument som avses i 1 mom.

Bestämmelserna i 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas inte på sådana spotavtal avseende råvaror som är grossistenergiprodukter.

Bestämmelserna i 1, 2, 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas på transaktioner, order och verksamhet som gäller finansiella instrument som avses i 1 och 2 mom. oavsett om transaktionen, ordern eller verksamheten äger rum på en handelsplats eller inte.

7 §

Begränsningsbestämmelse

Bestämmelserna i 1, 2, 2 a, 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas inte på

1) handel med egna aktier i enlighet med ett återköpsprogram, när denna handel sker i enlighet med artikel 5.1—5.3 i marknadsmissbruksförordningen,

2) handel med värdepapper som avses i artikel 3.2 a i marknadsmissbruksförordningen och relaterade instrument för stabilisering av värdepapper som avses i artikel 3.2 b i den förordningen, när denna handel sker i enlighet med artikel 5.4 och 5.5 i samma förordning,

3) transaktioner, order eller verksamhet i penningpolitiska syften eller inom ramen för politik som gäller förvaltning av offentlig skuld i enlighet med artikel 6.1 i marknadsmissbruksförordningen,

4) transaktioner, order eller verksamhet i enlighet med artikel 6.2 i marknadsmissbruksförordningen,

5) verksamhet som utgör ett led i unionens klimatpolitik i enlighet med artikel 6.3 i marknadsmissbruksförordningen, eller

6) verksamhet som utgör ett led i unionens gemensamma jordbrukspolitik eller unionens gemensamma fiskeripolitik i enlighet med artikel 6.4 i marknadsmissbruksförordningen.

Bestämmelserna i 1 och 2 § i detta kapitel tillämpas inte på legitimt beteende i enlighet med artikel 9 i marknadsmissbruksförordningen.

Bestämmelsen i 2 a § i detta kapitel tillämpas inte om gärningen sker som ett normalt led i utförandet av ett arbete, ett yrke eller åligganden eller om gärningen utgör marknadssondering i enlighet med artikel 11.1—11.8 i marknadsmissbruksförordningen.

Bestämmelserna i 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas inte på godtagen marknadspraxis i enlighet med artikel 13 i marknadsmissbruksförordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av lagen om handel med finansiella instrument

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om handel med finansiella instrument (748/2012) 1 kap. 4 § 5 punkten, 2 kap. 21 § 1 mom., 25 § 5 mom. och 26 § 3 mom. samt 4 kap. 2 § 2 mom. och 7 § 2 mom., av dem 1 kap. 4 § 5 punkten sådan den lyder i lag 257/2013, och
fogas till 1 kap. 4 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 257/2013, en ny 6 punkt, till 2 kap. 18 § ett nytt 3 mom. samt till 4 kap. 4 § ett nytt 5 mom. och till 9 § ett nytt 3 mom. som följer:

1 kap.

Tillämpningsområde och definitioner

4 §

Europeiska unionens lagstiftning

I denna lag avses med

5) *blankningsförordningen* Europarlamentets och rådets förordning (EU) nr 236/2012 om blankning och vissa aspekter av creditswappar,

6) *marknadsmisbruksförordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmisbruk (marknadsmisbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG.

2 kap.

Börsverksamhet

18 §

En börs tillsynsuppgifter

Bestämmelser om förhindrande och upptäckt av marknadsmisbruk finns i artikel 16.1 i marknadsmisbruksförordningen.

21 §

Privata transaktioner

En börs ska vidta tillräckliga åtgärder i syfte att förhindra att personer med inflytande vid börsen genomför privata transaktioner, om detta kan orsaka intressekonflikter eller om personerna i fråga har insiderinformation som avses artikel 7 i marknadsmisbruksförordningen el-

RP 65/2016 rd

ler konfidentiell information om emittenter eller handelsparter eller om deras transaktioner. Åtgärder ska vidtas i syfte att säkerställa informationens konfidentialitet.

25 §

Upptagande av finansiella instrument till handel på en reglerad marknad

Bestämmelser om börsens skyldighet att underrätta Finansinspektionen om varje finansiellt instrument för vilket det lämnats in en ansökan om upptagande till handel på deras handelsplatser eller som har tagits upp till handel eller som handlas för första gången finns i artikel 4 i marknadsmissbruksförordningen. Om handeln avser aktier som inte är föremål för handel på någon annan reglerad marknad, ska börsen samtidigt underrätta Finansinspektionen om sådana uppskattningar av aktien i fråga som förutsätts i artikel 33.3 i förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument.

26 §

Avslutande av handel

En börs ska omedelbart offentliggöra beslut om avslutande av handeln med finansiella instrument. Bestämmelser om börsens skyldighet att underrätta Finansinspektionen när ett finansiellt instrument inte längre handlas eller är upptaget till handel finns i artikel 4 i marknadsmissbruksförordningen.

4 kap.

Multilaterala handelsplattformar

2 §

Regler för multilaterala handelsplattformar

Om en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel driver en multilateral handelsplattform där värdepapper tas upp till handel på ansökan av emittenten, ska reglerna utöver vad som föreskrivs i 1 mom. ange

1) vilka krav, rättigheter och skyldigheter som för fullgörande av skyldigheter enligt denna lag, enligt bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den och enligt reglerna för den multilaterala handelsplattformen gäller för eller annars ställs på värdepappersemittenter och deras förvaltning,

2) hur och i vilket förfarande information om värdepapper och emittenter offentliggörs,

3) hur bolagsprospekt om värdepapper och emittenter upprättas och offentliggörs, om ett sådant prospekt som avses i 3 och 4 kap. i värdepappersmarknadslagen inte behöver offentliggöras över värdepapperen,

4) vilka påföljder som kan påföras värdepappersemittenter för överträdelse av reglerna och hur påföljderna bestäms.

RP 65/2016 rd

4 §

Upptagande av finansiella instrument till handel

Bestämmelser om skyldigheten för en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel att underrätta Finansinspektionen om varje finansiellt instrument för vilket det lämnats in en ansökan om upptagande till handel på deras handelsplatser eller som har tagits upp till handel eller som handlas för första gången finns i artikel 4 i marknadsmissbruksförordningen.

7 §

Avbrytande och avslutande av handel

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska omedelbart offentliggöra beslut om avbrytande eller avslutande av handeln med finansiella instrument. Dessutom ska marknadsplatsoperatören informera Finansinspektionen om att handeln avbrutits eller avslutats. Bestämmelser om skyldigheten för en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel att underrätta Finansinspektionen när ett finansiellt instrument inte längre handlas eller är upptaget till handel finns i artikel 4 i marknadsmissbruksförordningen.

9 §

Marknadsplatsoperatörers tillsynsuppgifter

Bestämmelser om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk finns i artikel 16.1 i marknadsmissbruksförordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

5.

Lag

om ändring av försäkringsbolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i försäkringsbolagslagen (521/2008) 6 kap. 21 § 5 punkten, sådan den lyder i lag 303/2015, och
fogas till 6 kap. en ny 17 a § och till 6 kap. 21 §, sådan den lyder i lag 303/2015, en ny 6 punkt som följer:

6 kap.

Försäkringsbolagets ledning, företagsstyrningssystem och placering av tillgångar

17 a §

Rapportering om överträdelser

Ett försäkringsbolag ska ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG. I förfarandet ska med iakttagande av personuppgiftslagen (523/1999) ingå lämpliga och tillräckliga åtgärder för att ordna en korrekt behandling av rapporterna, skydda rapportören och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rapporteringsförfarandet ska dessutom innehålla anvisningar som tryggar skyddet för rapportörens identitet, om det inte för utredande av en överträdelse eller annars till följd av myndigheternas rätt till information föreskrivs något annat i lag.

Försäkringsbolaget ska bevara behövlig information som gäller den rapport som avses i 1 mom. Informationen ska avföras fem år efter rapporteringen, om den inte fortfarande behövs för en brottsutredning, en pågående rättegång eller en myndighetsundersökning eller för att trygga de rättigheter som rapportören eller den som är föremål för rapporten har. Senast tre år efter den föregående undersökningen ska behovet av fortsatt bevarande undersökas. En anteckning ska göras om undersökningen.

Utöver vad som föreskrivs i personuppgiftslagen har en sådan registrerad person som en rapport enligt 1 mom. avser inte rätt till insyn i den information som avses i 1 och 2 mom., om utlämnande av uppgifterna skulle kunna hindra utredningen av misstänkta överträdelser. Bestämmelser om rättigheterna för den registrerade person som avses i rapporten finns i personuppgiftslagen.

RP 65/2016 rd

21 §

Bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om

- 5) meddelande om utläggning på entreprenad enligt 16 § 3 mom.,
- 6) rapportering som avses i 17 a § och om behandling av rapporterna i försäkringsbolagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av lagen om försäkringsförmedling

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om försäkringsförmedling (570/2005) en ny 36 §, i stället för den 36 § som upphävts genom lag 897/2008, och samtidigt flyttas paragrafen till 7 kap. som följer:

7 kap.

Övrig tillsyn och skadeståndsansvar

36 §

Rapportering om överträdelser

En juridisk person som bedriver försäkringsförmedling ska ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG. I förfarandet ska med iakttagande av personuppgiftslagen (523/1999) ingå lämpliga och tillräckliga åtgärder för att ordna en korrekt behandling av rapporterna, skydda rapportören och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rapporteringsförfarandet ska dessutom innehålla anvisningar som tryggar skyddet för rapportörens identitet, om det inte för utredande av en överträdelse eller annars till följd av myndigheternas rätt till information föreskrivs något annat i lag.

En juridisk person som bedriver försäkringsförmedling ska bevara behövlig information som gäller den rapport som avses i 1 mom. Informationen ska avföras fem år efter rapporteringen, om den inte fortfarande behövs för en brottsutredning, en pågående rättegång eller en myndighetsundersökning eller för att trygga de rättigheter som rapportören eller den som är föremål för rapporten har. Senast tre år efter den föregående undersökningen ska behovet av fortsatt bevarande undersökas. En anteckning ska göras om undersökningen.

Utöver vad som föreskrivs i personuppgiftslagen har en sådan registrerad person som en rapport enligt 1 mom. avser inte rätt till insyn i den information som avses i 1 och 2 mom., om utlämnande av uppgifterna skulle kunna hindra utredningen av misstänkta överträdelser. Bestämmelser om rättigheterna för den registrerade person som avses i rapporten finns i personuppgiftslagen.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om hur rapporter som avses i 1 mom. ska göras och hur de ska behandlas hos en juridisk person som bedriver försäkringsförmedling.

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

omändring av 1 och 7 kap. i lagen om investeringstjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om investeringstjänster (747/2012) 1 kap. 5 § 1 mom. och 8 § 8 punkten samt 7 kap. 11 § 1 mom., 17 § 2 och 3 mom. och 21 § 1 mom., av dem 1 kap. 8 § 8 punkten sådan den lyder i lag 166/2014, och
fogas till 1 kap. 8 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 166/2014 och 623/2014, en ny 9 punkt och till 7 kap. 8 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 623/2014, ett nytt 3 mom. som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

5 §

Tillämpning av lagen på utländska kreditinstitut

På utländska EES-kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen och som tillhandahåller investeringstjänster i Finland ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som i 4 kap. 2 § 2 mom., 7 kap. 8 § 3 mom. och 20 §, 10 kap. 14 § och 11 kap. 18, 19 och 22—25 § i denna lag föreskrivs om utländska EES-värdepappersföretag och vad som i 15 kap. föreskrivs om utländska värdepappersföretag.

8 §

Europeiska unionens lagstiftning, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten samt Europeiska bankmyndigheten

I denna lag avses med

8) *Europeiska bankmyndigheten* Europeiska bankmyndigheten enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG,

9) *marknadsmisbruksförordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmisbruk (marknadsmisbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG.

7 kap.

Organisering av värdepappersföretags verksamhet

8 §

Värdepappersföretags administration och styrning

Vad som i 7 kap. 6 § i kreditinstitutslagen föreskrivs om rapportering om överträdelser tillämpas på motsvarande sätt på filialer till utländska EES-värdepappersföretag som tillhandahåller investeringstjänster i Finland.

11 §

Privata transaktioner

Ett värdepappersföretag ska vidta tillräckliga åtgärder i syfte att förhindra att personer med inflytande i företaget genomför privata transaktioner som kan orsaka intressekonflikter med transaktioner eller tjänster som de deltar i på grund av sin ställning i företaget, om den person som har inflytande har insiderinformation som avses i artikel 7 i marknadsmissbruksförordningen eller har konfidentiell information om värdepappersföretagets kunder eller deras transaktioner. Åtgärder ska vidtas i syfte att också i övrigt säkerställa informationens konfidentialitet.

17 §

Skyldighet att göra insideranmälan

Med insider i ett värdepappersföretag avses

1) medlemmarna och suppleanterna i ett värdepappersföretags styrelse och förvaltningsråd, värdepappersföretagets verkställande direktör och dennes ställföreträdare samt värdepappersföretagets revisorer, revisorssuppleanter och de anställda hos en revisionsammanslutning som är huvudansvariga för revisionen av värdepappersföretaget,

2) de anställda hos värdepappersföretaget som har som uppgift att göra investeringsanalyser av aktier och finansiella instrument som avses i 1 mom., vars huvudsakliga uppgift består i att medverka vid tillhandahållande av investeringstjänster eller som på annat sätt regelbundet får tillgång till i artikel 7 i marknadsmissbruksförordningen avsedd insiderinformation om sådana aktier och finansiella instrument.

I ett kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster ska förvaltningsrådets ledamöter och suppleanter, styrelsesuppleanterna, revisorerna, revisorssuppleanterna och den för revisionen av kreditinstitutet huvudansvariga anställda hos en revisionsammanslutning göra insideranmälan endast i det fall att de regelbundet i sin besittning får i artikel 7 i marknadsmissbruksförordningen avsedd insiderinformation om aktier eller finansiella instrument som avses i 1 mom.

RP 65/2016 rd

21 §

Organisering av verksamheten hos filialer till värdepappersföretag i tredjeländer

Vad som i 4 § 3 och 4 mom. föreskrivs om utläggning på entreprenad, i 5 § om förutsättningarna för utläggning, i 8 § om riskhantering, internkontroll och annan organisering av verksamheten samt om rapportering om överträdelser, i 9 § om skyldighet att vidta förberedelser och om kostnadsersättning, i 10 § om hantering av intressekonflikter och i 11 § om privata transaktioner ska på motsvarande sätt tillämpas på filialer till värdepappersföretag i tredjeländer.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av 2 a och 150 § i lagen om placeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om placeringsfonder (48/1999) 150 § 1 mom., sådant det lyder i lag 175/2016, och
fogas till 2 a §, sådan den lyder i lag 175/2016, ett nytt 7 mom. som följer:

2 a §

Med *marknadsmisbruksförordningen* avses i denna lag Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmisbruk (marknadsmisbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG.

150 §

Rapportering om överträdelser

Ett fondbolag ska ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av denna lag och bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt av de EU-rättsakter som avses i 144 b § 3 mom. och av marknadsmisbruksförordningen. I förfarandet ska med iakttagande av personuppgiftslagen (523/1999) ingå lämpliga och tillräckliga åtgärder för att ordna en korrekt behandling av rapporterna, skydda rapportören och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rapporteringsförfarandet ska dessutom innehålla anvisningar som tryggar skyddet för rapportörens identitet, om det inte för utredande av en överträdelse eller annars till följd av myndigheternas rätt till information föreskrivs något annat i lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring av 2 och 22 kap. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) 2 kap. 5 § 2 mom. 11 punkten och rubriken för 22 kap. samt
fogas till 2 kap. 5 § 2 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 627/2014, en ny 12 punkt och till 22 kap. en ny 9 § som följer:

2 kap.

Definitioner

5 §

Definitioner med anknytning till EU-lagstiftning

I denna lag avses med

11) *fondföretagsdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag),

12) *marknadsmisbruksförordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmisbruk (marknadsmisbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG.

22 kap.

Påföljder, överklagande och rapportering om överträdelser

9 §

Rapportering om överträdelser

En förvaltare av alternativa investeringsfonder ska ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av bestämmelserna i marknadsmisbruksförordningen. I förfarandet ska med iakttagande av personuppgiftslagen (523/1999) ingå lämpliga och tillräckliga åtgärder för att ordna en korrekt behandling av rapporterna, skydda rapportören och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rapporteringsförfarandet ska dessutom innehålla anvisningar som tryggar skyddet för rapportörens identitet, om det inte för utredande av en överträdelse eller annars till följd av myndigheternas rätt till information föreskrivs något annat i lag.

10.

Lag

om ändring av 7 kap. 6 § i kreditinstitutslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kreditinstitutslagen (610/2014) 7 kap. 6 § som följer:

7 kap.

Förvaltnings- och styrningssystem

6 §

Rapportering om överträdelser

Ett kreditinstitut ska ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av bestämmelser och föreskrifter om finansmarknaden. I förfarandet ska med iakttagande av personuppgiftslagen (523/1999) ingå lämpliga och tillräckliga åtgärder för att ordna en korrekt behandling av rapporterna, skydda rapportören och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rapporteringsförfarandet ska dessutom innehålla anvisningar som tryggar skyddet för rapportörens identitet, om det inte för utredande av en överträdelse eller annars till följd av myndigheternas rätt till information föreskrivs något annat i lag.

Kreditinstitutet ska bevara behövlig information som gäller den rapport som avses i 1 mom. Informationen ska avföras fem år efter rapporteringen, om den inte fortfarande behövs för en brottsutredning, en pågående rättegång eller en myndighetsundersökning eller för att trygga de rättigheter som rapportören eller den som är föremål för rapporten har. Senast tre år efter den föregående undersökningen ska behovet av fortsatt bevarande undersökas. En anteckning ska göras om undersökningen.

Utöver vad som föreskrivs i personuppgiftslagen har en sådan registrerad person som en rapport enligt 1 mom. avser inte rätt till insyn i den information som avses i 1 och 2 mom., om utlämnande av uppgifterna skulle kunna hindra utredningen av misstänkta överträdelser. Bestämmelser om rättigheterna för den registrerade person som avses i rapporten ingår i personuppgiftslagen.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om hur rapporter som avses i 1 mom. ska göras och behandlas hos kreditinstitutet.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

11.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) 1 § 3 mom., sådant det lyder i lag 1666/2015, som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

På arbetspensionsförsäkringsbolag tillämpas dock inte 1 kap. 2 a, 3—5 och 11 a §, 13 § 1 mom. samt 14—19 och 25 §, 2 kap. 1 a §, 3 § 1—5 mom., 4 och 5 §, 6 § 2 och 3 mom., 7 och 9 b §, 10 § 1 mom. 3 punkten samt 12, 16, 17, 18 a, 18 b, 19 och 20 §, 3 kap., 4 kap. 2—6 §, 5 kap. 3 § och 22 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 6 kap. 1—5, 7—12, 12 a, 14—17, 18 och 20 a—20 c §, 21 § 3 och 5 punkten och 22 §, 7 kap. 6 §, 8 kap. 24—26 §, 8 a kap., 9 kap. 1—5, 5 a—5 d och 7—12 § och 13 § 2 punkten, 10—13 och 13 a kap., 14 kap. 5 §, 16 kap. 2 § 2, 4 och 6 mom., 5 § 3 mom., 6 § 4 mom. samt 8—10 och 13 §, 17 kap. 2 § 3 mom., 19 kap. 10 § 1 och 2 mom., 20 kap. 10 § 1 och 2 mom., 21 kap. 6 och 7 §, 12 § 1 och 2 mom. och 17—21 §, 23 kap. 9 § 2 och 3 mom. och 31 § 3 mom., 24 kap., 25 kap. 1 §, 3 § 2 mom., 4—7 §, 16 § 1 mom. samt 25—27 §, 26 kap. eller 31 kap. 1 § 4 mom. samt 2, 4 och 10 § i försäkringsbolagslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 21 april 2016

Statsminister

Juha Sipilä

Finansminister Alexander Stubb

1.

Lag

om ändring av värdepappersmarknadslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i värdepappersmarknadslagen (746/2012) 1 kap. 5 § 1 mom. 8 punkten, 13 och 14 kap., 15 kap. 1 § 2 mom. och 16 kap. 3 §, av dem 15 kap. 1 § 2 mom. sådant det lyder i lag 258/2013,

ändras 1 kap. 5 § 1 mom. 3 och 7 punkten, 6 kap., 10 kap. 2 §, 5 § 1 mom. och 7 § 1 mom., 11 kap. 5 § 2 mom. 3 punkten, 12 kap., 15 kap. 1 § 3 mom., 2 § 1 mom. 3 och 5 punkten samt 3 mom., 16 kap. 1 § och 18 kap. 2 och 3 §, av dem 10 kap. 5 § 1 mom. och 15 kap. 2 § 1 mom. 3 och 5 punkten samt 3 mom. sådana de lyder i lag 1278/2015 och 15 kap. 1 § 3 mom. sådant det lyder i lag 258/2013, samt

fogas till 15 kap. 2 §, sådan den lyder i lag 1278/2015, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., och till 17 kap. 2 § ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser

5 §

Europeiska unionens lagstiftning

I denna lag avses med

3) marknadsmissbruksdirektivet Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG om insiderhandel och otillbörlig marknads-
påverkan (marknadsmissbruk),

7) *förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument* kommissionens förordning (EG) nr 1287/2006 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG vad gäller dokumenteringsskyldigheter för värdepappersföretag, transaktionsrapportering, överblickbarhet på marknaden, upptagande av finansiella instrument till handel samt definitioner för tillämpning av det di-

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser

5 §

Europeiska unionens lagstiftning

I denna lag avses med

3) *marknadsmissbruksförordningen Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG,*

7) *förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument* kommissionens förordning (EG) nr 1287/2006 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG vad gäller dokumenteringsskyldigheter för värdepappersföretag, transaktionsrapportering, överblickbarhet på marknaden, upptagande av finansiella instrument till handel samt definitioner för tillämpning av det di-

Gällande lydelse

rektivet,

8) **kommissionens** återköpsförordning kommissionens förordning (EG) nr 2273/2003 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG när det gäller undantag för återköpsprogram och stabilisering av finansiella instrument.

Utöver det som i övrigt föreskrivs om informationsskyldigheten på värdepappersmarknaden föreskrivs om blankning av finansiella instrument och de särskilda krav på information och offentliggörande som gäller denna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 236/2012 om blankning och vissa aspekter av creditswappar.

6 kap.

Fortlöpande informationsskyldighet

1 §

Tillämpningsområde

I detta kapitel föreskrivs det om emittenters skyldighet att fortlöpande informera investerare.

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas, med undantag för 9 §, på emittenter

- 1) som har sitt bolagsrättsliga säte i Finland och vars värdepapper är föremål för handel på en reglerad marknad,
- 2) vars värdepapper är föremål för handel på en börs, eller
- 3) som har ansökt om att värdepapper de emitterat ska tas upp till handel på en börs eller reglerad marknad i enlighet med 1 eller 2 punkten.

2 §

Avgränsning av tillämpningsområdet

Bestämmelserna i detta kapitel ska inte tillämpas om emittenten är en stat, dess centralbank, en kommun, en samkommun eller Europeiska centralbanken eller ett sådant internationellt offentligt organ vilket som medlemmar har minst två EES-stater, utom i det fall att emittenten offentliggör informat-

Föreslagen lydelse

rektivet.

Upphävs 8 punkt.

6 kap.

Fortlöpande informationsskyldighet

1 §

Marknadsmisbruksförordningen

Bestämmelser om offentliggörande av insiderinformation finns i artikel 17 i marknadsmisbruksförordningen.

2 §

Redogörelse för villkoren för uppskjutande av offentliggörande av information

En emittent ska på Finansinspektionens begäran lämna Finansinspektionen en redogörelse i enlighet med artikel 17.4 tredje stycket i marknadsmisbruksförordningen för villkoren för uppskjutandet av offentliggörande av information.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ion enligt 4 § någon annanstans inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Informationsskyldigheten enligt detta kapitel gäller också slutna fondföretag vars andelar är föremål för handel på en reglerad marknad. Bestämmelser om annan informationsskyldighet som gäller för AIF-fonder finns i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Bestämmelser om informationsskyldigheten för placeringsfonder finns i lagen om placeringsfonder.

10 kap.

Offentliggörande och tillgänglighållande av obligatorisk information

2 §

Obligatorisk information

Med obligatorisk information avses i denna lag information som en emittent ska offentliggöra enligt 6–9 och 11 kap.

5 §

Tillgänglighållande av obligatorisk information på webbplatser

En emittent ska hålla obligatorisk information som avses i 6–9 och 11 kap. och information om emittentens val av hemstat enligt 7 kap. 3 § 3 mom. och 3 a § 3 mom. tillgänglig för allmänheten på sin webbplats i minst fem år.

7 §

Finansinspektionens meddelanden och åtgärder med anledning av överträdelser inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Finansinspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om den i egenskap av den mottagande EES-statens behöriga myndighet konstaterar att en emittent, ägare eller innehavare av aktier eller andra finansiella instrument eller den som är skyl-

10 kap.

Offentliggörande och tillgänglighållande av obligatorisk information

2 §

Obligatorisk information

Med obligatorisk information avses i denna lag information som en emittent ska offentliggöra enligt 7–9 och 11 kap. *och enligt artikel 17.1 i marknadsmissbruksförordningen.*

5 §

Tillgänglighållande av obligatorisk information på webbplatser

En emittent ska hålla obligatorisk information som avses i 7–9 och 11 kap. och information om emittentens val av hemstat enligt 7 kap. 3 § 3 mom. och 3 a § 3 mom. *tillgänglig för allmänheten på sin webbplats i minst fem år.*

7 §

Finansinspektionens meddelanden och åtgärder med anledning av överträdelser inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Finansinspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om den i egenskap av den mottagande EES-statens behöriga myndighet konstaterar att en emittent, ägare eller innehavare av aktier eller andra finansiella instrument eller den som är skyl-

Gällande lydelse

dig att i enlighet med 9 kap. göra anmälan om sin ägar- eller röstandel bryter mot 6–10 kap., mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av dem eller mot EUrättsakter som gäller 6–10 kap.

11 kap.

Offentliga uppköpserbjudanden och skyldighet att lämna erbjudanden

5 §

Personer som agerar i samråd

Personer som enligt 1 mom. agerar i samråd är åtminstone

3) en aktieägare och personer som står i ett sådant förhållande till denne som avses i 12 kap. 4 § 1–4 punkten.

12 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

I denna lags 12–14 kap. föreskrivs det om offentlighet för sådana transaktioner med finansiella instrument som gjorts av en insider och dennes närmaste krets, om det offentliga insiderregistret och det företags specifika insiderregistret och om marknadsmissbruk.

Denna lags 12–14 kap. ska tillämpas på finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland och på emittenterna av de finansiella instrumenten. Vad som i 12–14 kap. föreskrivs om finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad och på en multilateral

Föreslagen lydelse

dig att i enlighet med 9 kap. göra anmälan om sin ägar- eller röstandel bryter mot 7–10 kap., mot bestämmelser eller föreskrifter som meddelats med stöd av dem eller mot EUrättsakter som gäller 7–10 kap.

11 kap.

Offentliga uppköpserbjudanden och skyldighet att lämna erbjudanden

5 §

Personer som agerar i samråd

Personer som enligt 1 mom. agerar i samråd är åtminstone

3) en aktieägare och personer som står i ett sådant förhållande till denne som avses i artikel 3.1.26 a–c i marknadsmissbruksförordningen.

12 kap.

Marknadsmissbruk

1 §

Marknadsmissbruksförordningen

Bestämmelser om insiderinformation, insiderhandel, olagligt röjande av insiderinformation, marknadsmanipulation och undantag som gäller dem samt om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk, insiderförteckningar, transaktioner utförda av personer i ledande ställning och investeringsrekommendationer finns i marknadsmissbruksförordningen.

Gällande lydelse

handelsplattform i Finland och om emittenterna av de finansiella instrumenten ska tillämpas på finansiella instrument som ansökts bli upptagna till handel och på dem som emitterat de finansiella instrumenten. Bestämmelserna i 13 kap. om offentligt insiderregister och företagsspecifikt insiderregister ska dock inte tillämpas på emittenter av finansiella instrument som är föremål för handel på en multilateral handelsplattform i Finland, om inte de finansiella instrumenten på ansökan av emittenten är föremål för handel.

Denna lags 12–14 kap. ska inte tillämpas om finska staten, Finlands Bank, en annan EES-stat eller dess centralbank eller regionala förvaltningsenhet, ett sådant internationellt offentligt organ där minst en medlem är en EES-stat eller Europeiska centralbanken gör transaktioner med finansiella instrument i syfte att genomföra penning- eller valutapolitik eller i enlighet med politik för förvaltning av offentliga skulder, och inte heller på ombud för dessa organisationer när de gör sådana transaktioner.

2 §

Insiderinformation

Med insiderinformation avses information av specifik natur som hänför sig till finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland, som inte har offentliggjorts eller annars varit tillgänglig på marknaden och som skulle kunna påverka värdet på dessa finansiella instrument eller andra till dem anslutna finansiella instrument väsentligt.

Med insiderinformation om derivatinstrument som avser råvaror eller utsläppsrätter avses information av specifik natur om derivatinstrument som avser råvaror eller utsläppsrätter och är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland, när denna information inte har varit tillgänglig på marknaden i enlighet med bestämmelser eller föreskrifter om offentliggörande av information eller i enlighet med god marknadspraxis eller när informationen allmänt görs tillgänglig på

Föreslagen lydelse

2 §

Rapportering av transaktioner

En finländsk tillhandahållare av investeringstjänster och en i Finland etablerad filial till en utländsk tillhandahållare av investeringstjänster ska utan dröjsmål och senast följande bankdag till Finansinspektionen rapportera alla sina transaktioner med finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland samt med finansiella instrument vars värde är beroende av sådana instrument, oberoende av var transaktionen har utförts.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller inte transaktioner som i utlandet etablerade filialer till finländska tillhandahållare av investeringstjänster utför.

Gällande lydelse

marknaden och är sådan att marknadsoperatörerna kan vänta sig att få den.

Vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. ska tillämpas också på finansiella instrument vars värde bestäms utifrån sådana finansiella instrument som avses i 1 och 2 mom.

Föreslagen lydelse

Transaktioner kan rapporteras till Finansinspektionen av

1) en tillhandahållare av investeringstjänster,

2) en tredje part på en sådan operatörs vägnar som tillhandahåller investeringstjänster,

3) en börs eller en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel eller av en motsvarande marknadsplatsoperatör i en EES-stat inom vars handel transaktionen har genomförts; börsen eller marknadsplatsoperatören ger då rapporten i stället för en tillhandahållare av investeringstjänster,

4) en annan operatör av ett ordermatchnings- eller rapportsystem, när Finansinspektionen uttryckligen har godkänt operatören att ge rapporten i stället för en tillhandahållare av investeringstjänster.

I förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument föreskrivs det närmare om transaktioner som ska rapporteras, om innehållet i rapporterna och om de krav som ställs på rapporteringssystemen samt om förutsättningarna för att Finansinspektionen ska godkänna en sådan systemoperatör som avses i 3 mom. 4 punkten.

En tillhandahållare av investeringstjänster som avses i 1 mom. och som till en annan tillhandahållare av investeringstjänster förmedlar ett uppdrag som gäller finansiella instrument enligt 1 mom. ska utan dröjsmål och senast följande bankdag rapportera en transaktion till Finansinspektionen och då också ange för vems räkning den har utförts, om inte den tillhandahållare av investeringstjänster som utfört transaktionen på behörigt sätt har rapporterat dessa uppgifter. På rapporteringsskyldigheten enligt detta moment tillämpas 2 och 3 mom.

Bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att vidarebefordra uppgifter till EES-staters behöriga myndigheter finns i förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument.

Gällande lydelse

3 §

Insider

Med offentlig insider (insider) avses
1) medlemmar och suppleanter i styrelsen eller förvaltningsrådet för en finländsk emittent vars aktier är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland samt emittentens verkställande direktör, ställföreträdare för verkställande direktören samt revisor, revisorssuppleant och anställda hos den revisionssammanslutning som är huvudansvariga för revisionen av bolaget,

2) sådana andra personer som hör till den högsta ledningen för en emittent enligt 1 punkten och som regelbundet har tillgång till insiderinformation och har rätt att fatta beslut om bolagets framtida utveckling och om organiseringen av dess verksamhet.

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska i enlighet med lagen om europabolag tillämpas på europabolag som registreras i Finland.

Vad som i föreskrivs 1 mom. ska tillämpas också på insider hos emittenter som har sitt bolagsrättsliga säte i ett tredjeland, om emittenternas aktier är föremål för handel på en reglerad marknad i Finland.

4 §

Närmaste krets

Till en insiders närmaste krets hör
1) insiderns make enligt äktenskapslagen (234/1929),
2) insiderns partner i ett parförhållande en-

Föreslagen lydelse

3 §

Rapportering om överträdelser

En emittent ska ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av bestämmelser och föreskrifter om finansmarknaden. I förfarandet ska med iakttagande av personuppgiftslagen (523/1999) ingå lämpliga och tillräckliga åtgärder för att ordna en korrekt behandling av rapporterna, skydda rapportören och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rapporteringsförfarandet ska dessutom innehålla anvisningar som tryggar skyddet för rapportörens identitet, om det inte för utredande av en överträdelse eller annars till följd av myndigheternas rätt till information föreskrivs något annat i lag.

Emittenten ska bevara behövlig information som gäller den rapport som avses i 1 mom. Informationen ska avföras fem år efter rapporteringen, om den inte fortfarande behövs för en brottsutredning, en pågående rättegång eller en myndighetsundersökning eller för att trygga de rättigheter som rapportören eller den som är föremål för rapporten har. Senast tre år efter den föregående undersökningen ska behovet av fortsatt bevarande undersökas. En anteckning ska göras om undersökningen.

Utöver vad som föreskrivs i personuppgiftslagen har en sådan registrerad person som en rapport enligt 1 mom. avser inte rätt till insyn i den information som avses i 1 och 2 mom., om utlämnande av uppgifterna skulle kunna hindra utredningen av misstänkta överträdelser. Bestämmelser om rättigheter för den registrerade person som avses i rapporten finns i personuppgiftslagen.

4 §

Ansvarsbegränsning vid lämnande av information till Finansinspektionen

En person som lämnar information till Finansinspektionen i enlighet med marknadsmissbruksförordningen ska inte till denna del hållas ansvarig för överträdelse av sådana

Gällande lydelse

ligt lagen om registrerat partnerskap (950/2001),

3) en omyndig vars intressebevakare insidern är,

4) insiderns sambo och övriga familjemedlemmar som i minst ett år har bott i samma hushåll som insidern,

5) ett företag eller en stiftelse där insidern eller en person som avses i 1–4 punkten ensam eller tillsammans eller där insidern tillsammans med en annan insider i förhållande till samma emittent eller tillsammans med en person som står i ett sådant förhållande till denne som avses i 1–4 punkten direkt eller indirekt har bestämmande inflytande,

6) ett företag där insidern eller en person som avses ovan i 1–4 punkten ensam eller tillsammans direkt eller indirekt äger minst 10 procent av det röstetal som aktierna medför, av det totala antalet aktier eller av någon annan motsvarande andel och där personen i fråga har ett betydande inflytande, när företaget inte är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform,

7) ett öppet bolag vars bolagsman eller ett kommanditbolag vars ansvariga bolagsman är insider eller en person som avses i 1–4 punkten.

Till en insiders närmaste krets hör inte bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag som avses i 28 kap. 2 § i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009), ideella och ekonomiska föreningar och organisationer som inte eftersträvar vinst. Om ett företag regelbundet bedriver handel med finansiella instrument anses det emellertid höra till insiderns närmaste krets.

En person har ett betydande inflytande i ett företag som avses i 1 mom. 6 punkten om denne i företaget har en ställning som avses i 3 § 1 mom. 1 eller 2 punkten eller en jämförbar ställning.

Föreslagen lydelse

restriktioner för röjande av information som grundar sig på avtal, lag, förordning eller föreskrift.

5 §

Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter

Finansinspektionen får utfärda närmare föreskrifter om innehållet i de transaktionsrapporter som avses i 3 § 1 mom. inom de

RP 65/2016 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

gränser som förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument tillåter samt, i syfte att trygga en effektiv tillsyn, om innehållet i transaktionsrapporter som avses i 3 § 5 mom. Dessutom får Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter om på vilket sätt och i vilken form rapporter som avses i 2 § ska lämnas och om hur rapporter som avses i 3 § 1 mom. ska göras och hur de ska behandlas hos emittenten samt om höjande av det gränsvärde som avses i artikel 19.9 i marknadsmissbruksförordningen.

13 kap

Upphävs 13 kap.

Offentligt insiderregister och företagsspecifikt insiderregister

14 kap

Upphävs 14 kap.

Bestämmelser om marknadsmissbruk

15 kap.

15 kap.

Administrativa påföljder

Administrativa påföljder

1 §

1 §

Ordningsavgift

Ordningsavgift

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. är bestämmelserna om anmälningsskyldighet och skyldighet att föra register i 5 kap. 4 och 7 § i den upphävda värdepappersmarknadslagen (495/1989) sådana bestämmelser som avses i 38 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Finansinspektionen.

Upphävs 2 mom.

Utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. i denna paragraf är de närmare bestämmelser och föreskrifter som gäller bestämmelser enligt 1 mom. 1–4 punkten och 2 mom. sådana bestämmelser som avses i 38 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Finansinspektionen.

De närmare bestämmelser och föreskrifter som gäller de bestämmelser som avses i 1 mom. är också sådana bestämmelser som avses i 38 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Finansinspektionen.

Gällande lydelse

2 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs för försummelse eller överträdelse av följande bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen:

3) bestämmelserna om offentliggörande av information i 6 kap. 4–7 och 9 §, 7 kap. 7 och 16 § samt 10 kap. 3 § 1 mom. och 4 § samt bestämmelsen om likabehandling av innehavare av obligationslån i 8 kap. 6 b §,

5) bestämmelserna om företagsspecifikt insiderregister och marknadsmissbruk i 13 kap. 6–8 § och 14 kap. 2, 3, 5 och 6 §.

Påföljdsavgift påförs dessutom för försummelse eller överträdelse av följande bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen: närmare bestämmelser och föreskrifter som gäller de bestämmelser som avses i 1 och 2 mom. i denna paragraf samt sådana bestämmelser i förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av prospektdirektivet och öppenhetsdirektivet.

Föreslagen lydelse

2 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs för försummelse eller överträdelse av följande bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen:

3) bestämmelserna om offentliggörande av information i 7 kap. 7 och 16 § och 10 kap. 3 § 1 mom. och 4 § samt bestämmelsen om likabehandling av innehavare av obligationslån i 8 kap. 6 b §,

5) bestämmelserna om *rapportering om överträdelser* i 12 kap. 3 §.

Sådana bestämmelser enligt 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen för vilka det vid försummelse eller överträdelse ska påföras påföljdsavgift är utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. dessutom följande bestämmelser i marknadsmissbruksförordningen:

1) *bestämmelserna om förbud mot insiderhandel och olagligt röjande av insiderinformation och mot marknadsmanipulation i artiklarna 14 och 15,*

2) *bestämmelserna om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk och om offentliggörande av insiderinformation i artikel 16.1 och 16.2 samt artikel 17.1, 17.2, 17.4–17.6 och 17.8,*

3) *bestämmelserna om insiderförteckningar, transaktioner utförda av personer i ledande ställning samt investeringsrekommendationer och statistik i artikel 18.1–18.6, artikel 19.1–19.3, 19.5–19.7 och 19.11 samt artikel 20.1.*

Påföljdsavgift påförs dessutom för försummelse eller överträdelse av följande bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen: närmare bestämmelser och föreskrifter som gäller de bestämmelser som avses i 1–3 mom. i denna paragraf samt sådana bestämmelser i förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av prospektdirektivet, öppenhetsdirektivet och marknadsmissbruksförordningen.

Gällande lydelse

16 kap.

Skadestånd

1 §

Skadestandsgrund

Den som uppsåtligen eller av vårdslöshet vållar en annan person skada genom förfarande som strider mot denna lag, mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller mot förordningar eller beslut som Europeiska kommissionen antagit med stöd av öppenhetsdirektivet, prospektdirektivet eller marknadsmissbruksdirektivet är skyldig att ersätta skadan.

3 §

Ansvar för anmälan om misstänkta värdepapperstransaktioner

En tillhandahållare av investeringstjänster är skyldig att ersätta skada som en kund orsakats genom en anmälan enligt 14 kap. 5 § endast om tillhandahållaren inte har handlat med sådan omsorg som med beaktande av förhållandena rimligen kan krävas.

17 kap.

Tillsynsbefogenheter

2 §

Förbuds- och rättelsebeslut

Föreslagen lydelse

16 kap.

Skadestånd

1 §

Skadestandsgrund

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet vållar en annan person skada genom förfarande som strider mot denna lag, mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller mot *marknadsmissbruksförordningen* eller förordningar eller beslut som Europeiska kommissionen antagit med stöd av *marknadsmissbruksförordningen*, öppenhetsdirektivet eller prospektdirektivet är skyldig att ersätta skadan.

Upphävs 3 §

17 kap.

Tillsynsbefogenheter

2 §

Förbuds- och rättelsebeslut

Finansinspektionen kan förbjuda den som handlar i strid med marknadsmissbruksförordningen att fortsätta eller upprepa förfarandet. Finansinspektionen kan samtidigt kräva att förfarandet ändras eller rättas, om detta måste anses vara nödvändigt med tanke på att investerarna ska få riktiga och tillräckliga uppgifter.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

18 kap.

18 kap.

Överklagande och straffpåföljder

Överklagande och straffpåföljder

2 §

2 §

Missbruk av insiderinformation, marknadsmanipulation och informationsbrott

Missbruk av insiderinformation, röjande av insiderinformation, marknadsmanipulation och informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden

I 51 kap. 1 och 2 § i strafflagen föreskrivs det om straff för den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet utnyttjar insiderinformation i vinningssyfte.

Bestämmelser om straff för missbruk av insiderinformation finns i 51 kap. 1 och 2 § i strafflagen.

I 51 kap. 3 och 4 § i strafflagen föreskrivs det om straff för marknadsmanipulation i vinningssyfte.

Bestämmelser om straff för röjande av insiderinformation finns i 51 kap. 2 a § i strafflagen.

I 51 kap. 5 § i strafflagen föreskrivs det om straff för informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden.

Bestämmelser om straff för marknadsmanipulation finns i 51 kap. 3 och 4 § i strafflagen.

Bestämmelser om straff för informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden finns i 51 kap. 5 § i strafflagen.

3 §

3 §

Brott mot tystnadsplikten

Brott mot tystnadsplikten

Den som bryter mot tystnadsplikten enligt 11 kap. 29 § ska dömas till straff enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

Den som bryter mot tystnadsplikten enligt 11 kap. 29 § *eller* 12 kap. 3 § ska dömas till straff enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På gärningar och försummelser som skett innan denna lag har trätt i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

De uppgifter enligt 5 kap. 7 § i värdepappersmarknadslagen (495/1989) som vid lagens ikraftträdande har införts i insiderregistret ska bevaras och hållas tillgängliga för allmänheten på en webbplats i det elektroniska informationsnätet på det sätt som anges i den paragrafen.

De uppgifter enligt 13 kap. 8 § 3 mom. i värdepappersmarknadslagen (746/2012) som vid lagens ikraftträdande har införts i ett företagsspecifikt insiderregister ska bevaras i fem år på det sätt som anges i den paragrafen.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Om emittenter och de som handlar på deras vägnar eller för deras räkning vid lagens ikraftträdande för ett projektspecifikt insiderregister som avses i 13 kap. 6 § 2 mom. i värdepappersmarknadslagen får de efter denna lags ikraftträdande fortfarande föra registret i enlighet med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet, till dess att det inte längre finns någon anledning att föra registret.

2.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 51 §, sådan den lyder i lag 752/2012, ändras 5 § 6 och 27 punkten, 21 § 1 mom. och 71 § 1 mom. 2 punkten, av dem 5 § 6 punkten och 21 § 1 mom. sådana de lyder i lag 752/2012 och 5 § 27 punkten sådan den lyder i lag 198/2015, och fogas till 5 §, sådan den lyder i lagarna 752/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014 och 198/2015, en ny 28 punkt, till 21 §, sådan den lyder i lag 752/2012, ett nytt 4 mom., till lagen nya 25 a och 25 b §, till 28 §, sådan den lyder i lagarna 752/2012 och 176/2016, ett nytt 5 mom., till lagen nya 35 a och 37 b §, till 41 a §, sådan den lyder i lagarna 1279/2015 och 176/2016, nya 5—8 mom., varvid det nuvarande 5 mom. blir 9 mom., och till lagen en ny 50 h § och en ny 61 a §, i stället för den 61 a § som upphävts genom lag 254/2013, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Andra finansmarknadsaktörer

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

6) insider enligt 12 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen, 7 kap. 17 § i lagen om investeringstjänster, 2 kap. 41 § i lagen om handel med finansiella instrument, 2 kap. 26 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet och enligt 99 § i lagen om placeringsfonder samt anmälningsskyldiga enligt 101 § i lagen om placeringsfonder,

6) insider enligt 7 kap. 17 § i lagen om investeringstjänster, 2 kap. 41 § i lagen om handel med finansiella instrument, 2 kap. 26 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet och 99 § i lagen om placeringsfonder, anmälningsskyldiga enligt 101 § i lagen om *placeringsfonder samt personer i ledande ställning enligt artikel 3.1.25 och närstående personer enligt artikel 3.1.26 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om*

RP 65/2016 rd

Gällande lydelse

27) registeransvariga som avses i 4 f § i lagen om statens pensionsfond och i 165 c § i lagen om kommunala pensioner.

21 §

Särskild rätt att få uppgifter i anslutning till marknadsmissbruk

Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att av tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer och av deras styrelsemedlemmar, verkställande direktör och anställda få uppgifter som behövs för tillsynen över efterlevnaden av sådana bestämmelser i värdepappersmarknadslagen eller lagen om handel med finansiella instrument eller med stöd av de lagarna utfärdade bestämmelser som gäller marknadsmissbruk, offentliggörande av information som påverkar värdet av värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform eller handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i övrigt, om uppgifterna har samband med

1) värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform,

2) värdepapper för vilka det har lämnats in ansökan om upptagande till handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform,

3) värdepapper vars värde bestäms utifrån värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform,

4) emittenten av värdepapper som avses i 1–3 punkten,

5) transaktioner eller order med värdepap-

Föreslagen lydelse

upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG, nedan marknadsmissbruksförordningen,

27) registeransvariga som avses i 4 f § i lagen om statens pensionsfond och i 165 c § i lagen om kommunala pensioner,

28) *den som i enlighet med artikel 20.1 i marknadsmissbruksförordningen tar fram eller sprider investeringsrekommendationer eller annan information som rekommenderar eller föreslår en viss investeringsstrategi.*

21 §

Särskild rätt att få uppgifter i anslutning till marknadsmissbruk

Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att av tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer och av deras styrelsemedlemmar, verkställande direktör och anställda få uppgifter som behövs för tillsynen över efterlevnaden av sådana bestämmelser i *marknadsmissbruksförordningen*, värdepappersmarknadslagen eller lagen om handel med finansiella instrument eller med stöd av dessa utfärdade bestämmelser som gäller marknadsmissbruk, offentliggörande av information som påverkar värdet av värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform eller handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i övrigt, om uppgifterna har samband med

1) värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform,

2) värdepapper för vilka det har lämnats in ansökan om upptagande till handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform,

3) värdepapper vars värde bestäms utifrån värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform,

4) emittenten av värdepapper som avses i 1–3 punkten,

5) transaktioner eller order som gäller vär-

Gällande lydelse

per som avses i 1–3 punkten.

Föreslagen lydelse

depapper som avses i 1—3 punkten.

Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att få för tillsynen över marknadsmissbruksförordningen behövliga uppgifter i standardformat om spotmarknader relaterade till råvaruderivat från marknadsaktörer, rapporter om transaktioner samt direkt tillgång till handlares system.

25 a §

Straff för lämnande av felaktiga uppgifter

Bestämmelser om straff för ingivande av osant intyg till myndighet finns i 16 kap. 8 § i strafflagen (39/1889).

25 b §

Handräckning av polisen

Bestämmelser om polisens skyldighet att ge handräckning finns i 9 kap. 1 § i polislagen (872/2011).

28 §

Begränsning av ledningens verksamhet

Finansinspektionen kan permanent förbjuda en person att sköta uppgifter enligt i 1 mom. i ett auktoriserat tillsynsobjekt som tillhandahåller investeringstjänster, om personen upprepade gånger har gjort sig skyldig till överträdelser av bestämmelserna i artikel 14 eller 15 i marknadsmissbruksförordningen.

35 a §

Ansökan om säkringsåtgärder

För att säkerställa betalningen av en påföljdsavgift eller ordningsavgift har Finansinspektionen rätt att hos tingsrätten ansöka om att egendom beläggs med kvarstad. Bestämmelser om kvarstad finns i 7 kap. i rättegångsbalken.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

gångsbalken. Finansinspektionen åläggs emellertid inte att ställa säkerhet enligt 8 kap. 2 § i utsökningsbalken (705/2007).

37 b §

Handelsförbud för viss tid

Finansinspektionen kan för viss tid, högst fem år, förbjuda en fysisk person att handla med finansiella instrument direkt eller indirekt för egen räkning, om personen försummar eller bryter mot bestämmelserna om insiderhandel, förbud mot olagligt röjande av insiderinformation eller marknadsmanipulation i artikel 14 eller 15, om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk i artikel 16.1 eller 16.2, om transaktioner som utförs av personer i ledande ställning i artikel 19.1—19.3, 19.5—19.7 eller 19.11 eller om investeringsrekommendationer i artikel 20.1 i marknadsmissbruksförordningen.

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

Om en påföljdsavgift påförs för en överträdelse av en bestämmelse som avses i 15 kap. 2 § 3 mom. 1 punkten i värdepappersmarknadslagen, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till antingen högst 15 procent av den juridiska personens omsättning under året före gärningen eller försummelsen eller högst 15 miljoner euro, beroende på vilkendera som är större, och en fysisk person en påföljdsavgift som uppgår till högst fem miljoner euro.

Om påföljdsavgiften påförs för en överträdelse av en bestämmelse som avses i 15 kap. 2 § 3 mom. 2 punkten i värdepappersmarknadslagen, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till antingen högst två procent av den juridiska personens omsättning under året före gärningen eller försummelsen eller högst 2 500 000 euro, beroende på vilkendera som är större, och en fysisk person en påföljdsavgift som uppgår till högst en miljon euro.

Om det är fråga om överträdelse av be-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

stämmelser som avses i 15 kap. 2 § 3 mom. 3 punkten i värdepappersmarknadslagen, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst en miljon euro och en fysisk person en påföljdsavgift som uppgår till högst 500 000 euro.

Trots det som föreskrivs i 5—7 mom. får påföljdsavgiften emellertid vara högst tre gånger så stor som den vinning som erhållits genom gärningen eller försummelsen, om storleken på vinningen kan bestämmas.

50 h §

Behörig myndighet enligt marknadsmissbruksförordningen

Finansinspektionen är den behöriga myndighet som avses i artikel 22 i marknadsmissbruksförordningen.

51 §

Särskilt samarbete för att förhindra marknadsmissbruk

Finansinspektionen ska, när den får kännedom om eller misstänker marknadsmissbruk, underrätta tillsynsmyndigheten i den EES-stat där verksamheten bedrivs eller där de finansiella instrument som påverkas av verksamheten är föremål för handel på en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform eller har ansökts bli föremål för sådan handel.

Finansinspektionen ska på begäran av utländska EES-tillsynsmyndigheter undersöka marknadsmissbruk. Anställda hos den myndighet som framställt begäran har rätt att delta i undersökningen.

Upphävs 51 §

61 a §

Begränsning av ledningens verksamhet

Finansinspektionen kan permanent förbjuda en person att höra till högsta ledningen i en utländsk EES-filial som tillhandahåller investeringstjänster, om personen upprepade gånger har gjort sig skyldig till över-

RP 65/2016 rd

Gällande lydelse

71 §

Rätt och skyldighet att lämna ut information

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har Finansinspektionen utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut information till

2) Finlands och andra EES-staters åklagar- och förundersökningsmyndigheter för förhindrande och utredning av brott,

Föreslagen lydelse

trädelser av bestämmelserna i artikel 14 eller 15 i marknadsmissbruksförordningen.

71 §

Rätt och skyldighet att lämna ut information

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har Finansinspektionen utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut information till

2) Finlands och andra EES-staters åklagar- och förundersökningsmyndigheter för förhindrande och utredning av brott *och för meddelande av näringsförbud i enlighet med lagen om näringsförbud (1059/1985).*

Denna lag träder i kraft den 20 .

På gärningar och försummelser som skett innan denna lag har trätt i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

3.

Lag

om ändring av 51 kap. i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i strafflagen (39/1889) 51 kap. 1, 3—7 §, sådana de lyder i lag 753/2012, och fogas till 51 kap. nya 2 a och 6 a § som följer:

Gällande lydelse

51 kap.

Om värdepappersmarknadsbrott

1 §

Missbruk av insiderinformation

Den som för att bereda sig eller någon annan ekonomisk vinning uppsåtligen eller av

Föreslagen lydelse

51 kap.

Om värdepappersmarknadsbrott

1 §

Missbruk av insiderinformation

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet utnyttjar insiderinformation som har

Gällande lydelse

grov oaktksamhet utnyttjar insiderinformation som har samband med finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad

1) genom att för egen eller för någon annans räkning avyttra eller förvärva sådana finansiella instrument, eller

2) genom att direkt eller indirekt råda någon om förvärvet eller avyttringen av sådana finansiella instrument,

ska för missbruk av insiderinformation dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För missbruk av insiderinformation döms också den som på det sätt som avses i 1 mom. utnyttjar insiderinformation i anslutning till finansiella instrument som är föremål för handel på en multilateral handelsplattform i Finland.

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska tillämpas också på finansiella instrument vars värde bestäms utifrån finansiella instrument som avses i 1 mom.

Försök till uppsåtligt brott är straffbart.

Föreslagen lydelse

samband med finansiella instrument

1) genom att för egen eller för någon annans räkning avyttra eller förvärva finansiella instrument *eller genom att återkalla eller ändra en order som gäller finansiella instrument*, eller

2) genom att direkt eller indirekt råda någon om förvärvet eller avyttringen av finansiella instrument *eller om återkallandet eller ändringen av en order som gäller finansiella instrument*,

ska för missbruk av insiderinformation dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För missbruk av insiderinformation döms också den som *uppsåtligen eller av grov oaktksamhet utnyttjar ett råd som avses i 1 mom. 2 punkten på det sätt som avses i 1 mom. 1 punkten.*

Försök till ett uppsåtligt brott är straffbart.

2 a §

Röjande av insiderinformation

Den som obehörigen till någon annan förmedlar, lämnar ut eller röjer insiderinformation eller ett i 1 § 1 mom. 2 punkten avsett råd, ska för *röjande av insiderinformation* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

3 §

Marknadsmanipulation

Den som för att bereda sig eller någon annan ekonomisk vinning manipulerar marknaden för finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland, ska för marknadsmanipulation dömas till böter eller fängelse i högst två år.

3 §

Marknadsmanipulation

Den som manipulerar marknaden

1) genom att lägga en order eller inleda en transaktion eller någon annan jämförbar verksamhet som

a) ger en falsk eller vilseledande uppfattning om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument eller ett relaterat spot-

Gällande lydelse

Vad som föreskrivs i 1 mom. ska tillämpas också på transaktioner och andra åtgärder som gäller andra finansiella instrument än sådana som avses i 1 mom., om transaktionerna eller åtgärderna snedvrider marknaden för finansiella instrument enligt 1 mom.

4 §

Grov marknadsmanipulation

Om vid marknadsmanipulation

1) orsakas omfattande ekonomisk skada, eller

2) brottet är ägnat att avsevärt undergräva förtroendet för värdepappersmarknadens funktion,

och marknadsmanipulationen även bedömd som en helhet är grov, ska gärningsmannen för *grov marknadsmanipulation* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Föreslagen lydelse

avtal avseende råvaror,

b) låser fast priset på ett finansiellt instrument eller ett relaterat spotavtal avseende råvaror på en onormal eller konstlad nivå, eller

c) påverkar priset på ett finansiellt instrument eller ett relaterat spotavtal avseende råvaror och konstlade eller andra svikliga förfaranden eller arrangemang utnyttjas, eller

2) i syfte att skaffa sig själv eller någon annan ekonomisk vinning genom att via medier eller andra kanaler sprida information som ger en falsk eller vilseledande uppfattning om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument eller ett relaterat spotavtal avseende råvaror, eller låser fast priset på ett finansiellt instrument eller ett relaterat spotavtal avseende råvaror på en onormal eller konstlad nivå,

ska för marknadsmanipulation dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För marknadsmanipulation döms också den som manipulerar beräkningen av ett referensvärde genom att lämna falska eller vilseledande uppgifter eller genom att agera på något annat jämförbart sätt.

Försök är straffbart.

4 §

Grov marknadsmanipulation

Om vid marknadsmanipulation

1) orsakas omfattande ekonomisk skada, eller

2) brottet är ägnat att avsevärt undergräva förtroendet för värdepappersmarknadens funktion,

och marknadsmanipulationen även bedömd som en helhet är grov, ska gärningsmannen för *grov marknadsmanipulation* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Försök är straffbart.

RP 65/2016 rd

Gällande lydelse

5 §

Informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) vid marknadsföring eller omsättning av finansiella instrument i samband med näringsverksamhet lämnar osanna eller vilseledande uppgifter om de finansiella instrumenten, eller

2) underlåter att på behörigt sätt ge information som enligt värdepappersmarknadslagen (746/2012) ska ges i samband med värdepapper och som är ägnad att väsentligt påverka värdepapperens värde, eller som fullgör sin informationsskyldighet enligt värdepappersmarknadslagen och därvid lämnar osanna eller vilseledande uppgifter om värdepapperen,

ska för informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Föreslagen lydelse

5 §

Informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) vid marknadsföring eller omsättning av finansiella instrument i samband med näringsverksamhet lämnar osanna eller vilseledande uppgifter om de finansiella instrumenten,

2) underlåter att på behörigt sätt ge information som enligt värdepappersmarknadslagen (746/2012) ska ges i samband med värdepapper och som är ägnad att väsentligt påverka värdepapperens värde, eller som fullgör sin informationsskyldighet enligt värdepappersmarknadslagen och därvid lämnar osanna eller vilseledande uppgifter om värdepapperen, eller

3) underlåter att på behörigt sätt offentliggöra insiderinformation som gäller en emitent och som enligt artikel 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (**marknadsmissbruksförordning**) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG ska offentliggöras, eller som fullgör sin skyldighet att offentliggöra information enligt artikel 17 i marknadsmissbruksförordningen och därvid offentliggör sådana väsentliga uppgifter om de finansiella instrumenten som är osanna eller vilseledande,

ska för informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Gällande lydelse

6 §

Definitioner

Med värdepapper avses i detta kapitel sådana värdepapper som värdepappersmarknadslagen ska tillämpas på.

Föreslagen lydelse

6 §

Definitioner

I detta kapitel avses med

- 1) **värdepapper** värdepapper som avses i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen,
- 2) **finansiella instrument** finansiella instrument som avses i 1 kap. 10 § i lagen om investeringstjänster (747/2012),
- 3) **insiderinformation** information som avses i artikel 7.1—7.4 i marknadsmissbruksförordningen,
- 4) **reglerad marknad** en reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 6 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (748/2012),
- 5) **multilateral handelsplattform** en multilateral handelsplattform som avses i 1 kap. 2 § 7 punkten i lagen om handel med finansiella instrument,
- 6) **spotavtal avseende råvaror** spotavtal avseende råvaror enligt definitionen i artikel 3.1.15 i marknadsmissbruksförordningen,
- 7) **återköpsprogram** handel med egna aktier i enlighet med 15 kap. i aktiebolagslagen (624/2006),
- 8) **referensvärde** ett referensvärde enligt definitionen i artikel 3.1.29 i marknadsmissbruksförordningen,
- 9) **godtagen marknadspraxis** marknadspraxis som godtas av den behöriga myndigheten i en medlemsstat i enlighet med artikel 13 i marknadsmissbruksförordningen,
- 10) **stabilisering** stabilisering enligt definitionen i artikel 3.2 d i marknadsmissbruksförordningen,
- 11) **handelsplats** en reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 6 punkten i lagen om handel med finansiella instrument och en multilateral handelsplattform som avses i 7 punkten i den paragrafen,
- 12) **grossistenergiprodukt** en grossistenergiprodukt enligt definitionen i artikel 2.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011 om integritet och öppenhet på grossistmarknaden för energi,
- 13) **emittent** en emittent enligt definitionen i artikel 3.1.21 i marknadsmissbruksförordningen.

Med finansiella instrument avses i detta kapitel värdepapper och andra finansiella instrument enligt 1 kap. 10 § i lagen om inve-

Gällande lydelse

steringstjänster (747/2012).

Vad som i detta kapitel föreskrivs om värdepapper och finansiella instrument ska tillämpas också på sådana värdepapper och finansiella instrument som har ansöpts bli upptagna till handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland.

Som insiderinformation anses i detta kapitel insiderinformation enligt 12 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen.

Som marknadsmanipulation anses i detta kapitel marknadsmanipulation enligt 14 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen.

Vad som i detta kapitel föreskrivs om avyttring och förvärv av finansiella instrument ska tillämpas också på ingående av derivatavtal. Kapitets 1 och 2 § ska tillämpas på derivatavtal oberoende av om det har avtalats om överlåtelse av de underliggande tillgångar som derivatavtalet avser eller om kompensering gottgörelse.

Med reglerad marknad avses i detta kapitel en reglerad marknad enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 6 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (748/2012).

Med multilateral handelsplattform avses i detta kapitel en multilateral handelsplattform enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 7 punkten i lagen om handel med finansiella instrument.

Föreslagen lydelse

Vad som i detta kapitel föreskrivs om avyttring och förvärv av finansiella instrument ska tillämpas också på ingående av derivatavtal. Kapitets 1 och 2 § ska tillämpas på derivatavtal oberoende av om det har avtalats om överlåtelse av de underliggande tillgångar som derivatavtalet avser eller om kompensering gottgörelse.

6 a §

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i 1, 2, 2 a, 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas endast på finansiella instrument

1) som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller för vilka en ansökan om upptagande till handel har lämnats in,

2) med vilka handel bedrivs på en multilateral handelsplattform eller som är upptagna till handel på en multilateral handelsplattform eller för vilka en ansökan om upptagande till handel på en multilateral handelsplattform har lämnats in.

Bestämmelserna i 1, 2, 2 a, 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas också på andra finansiella instrument än de som avses i 1 mom., om det finansiella instrumentets värde bestäms utifrån ett finansiellt instrument som

Gällande lydelse

7 §

Begränsningsbestämmelse

Detta kapitel 1-4 § ska inte tillämpas på sådan handel med finansiella instrument på en reglerad marknad där, i enlighet med de förordningar som Europeiska kommission antagit med stöd av artikel 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG om insiderhandel och otillbörlig marknadspåverkan (marknadsmisbruk),

- 1) en emittent förvärvar egna aktier,
- 2) en tillhandahållare av investeringstjänster stabiliserar priset på finansiella instrument.

Föreslagen lydelse

avses i 1 mom. eller om det finansiella instrumentet inverkar på värdet på ett finansiellt instrument som avses i 1 mom.

Bestämmelserna i 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas inte på sådana spotavtal avseende råvaror som är grossistenergiprodukter.

Bestämmelserna i 1, 2, 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas på transaktioner, order och verksamhet som gäller finansiella instrument som avses i 1 och 2 mom. oavsett om transaktionen, ordern eller verksamheten äger rum på en handelsplats eller inte.

7 §

Begränsningsbestämmelse

Bestämmelserna i 1, 2, 2 a, 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas inte på

1) handel med egna aktier i enlighet med ett återköpsprogram, när denna handel sker i enlighet med artikel 5.1—5.3 i marknadsmissbruksförordningen,

2) handel med värdepapper som avses i artikel 3.2 a i marknadsmissbruksförordningen och relaterade instrument för stabilisering av värdepapper som avses i artikel 3.2 b i den förordningen, när denna handel sker i enlighet med artikel 5.4 och 5.5 i samma förordning,

3) transaktioner, order eller verksamhet i penningpolitiska syften eller inom ramen för politik som gäller förvaltning av offentlig skuld i enlighet med artikel 6.1 i marknadsmissbruksförordningen,

4) transaktioner, order eller verksamhet i enlighet med artikel 6.2 i marknadsmissbruksförordningen,

5) verksamhet som utgör ett led i unionens klimatpolitik i enlighet med artikel 6.3 i marknadsmissbruksförordningen, eller

6) verksamhet som utgör ett led i unionens gemensamma jordbrukspolitik eller unionens gemensamma fiskeripolitik i enlighet med artikel 6.4 i marknadsmissbruksförordningen.

Bestämmelserna i 1 och 2 § i detta kapitel

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

tillämpas inte på legitimt beteende i enlighet med artikel 9 i marknadsmissbruksförordningen.

Bestämmelsen i 2 a § i detta kapitel tillämpas inte om gärningen sker som ett normalt led i utförandet av ett arbete, ett yrke eller åligganden eller om gärningen utgör marknadssondering i enlighet med artikel 11.1–11.8 i marknadsmissbruksförordningen.

Bestämmelserna i 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas inte på godtagen marknadspraxis i enlighet med artikel 13 i marknadsmissbruksförordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av lagen om handel med finansiella instrument

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen om handel med finansiella instrument (748/2012) 1 kap. 4 § 5 punkten, 2 kap. 21 § 1 mom., 25 § 5 mom. och 26 § 3 mom. samt 4 kap. 2 § 2 mom. och 7 § 2 mom., av dem 1 kap. 4 § 5 punkten sådan den lyder i lag 257/2013, och fogas till 1 kap. 4 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 257/2013, en ny 6 punkt, till 2 kap. 18 § ett nytt 3 mom. samt till 4 kap. 4 § ett nytt 5 mom. och till 9 § ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 kap.

Tillämpningsområde och definitioner

Tillämpningsområde och definitioner

4 §

4 §

Europeiska unionens lagstiftning

Europeiska unionens lagstiftning

I denna lag avses med

I denna lag avses med

5) blankningsförordningen Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 236/2012 om blankning och vissa aspekter av kreditwappar.

5) *blankningsförordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 236/2012 om blankning och vissa aspekter av kreditwappar,

6) **marknadsmissbruksförordningen** Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rå-

RP 65/2016 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

dets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG.

2 kap.

2 kap.

Börsverksamhet

Börsverksamhet

18 §

18 §

En börs tillsynsuppgifter

En börs tillsynsuppgifter

Bestämmelser om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk finns i artikel 16.1 i marknadsmissbruksförordningen.

21 §

21 §

Privata transaktioner

Privata transaktioner

En börs ska vidta tillräckliga åtgärder i syfte att förhindra att en person med inflytande i börserna genomför privata transaktioner, om detta kan leda till intressekonflikt eller om personen i fråga har i värdepappersmarknadslagen avsedd insiderinformation eller konfidentiell information om emittenter eller handelsparter eller om deras transaktioner. Åtgärder ska vidtas i syfte att säkerställa informationens konfidentialitet.

En börs ska vidta tillräckliga åtgärder i syfte att förhindra att personer med inflytande vid börserna genomför privata transaktioner, om detta kan orsaka intressekonflikter eller om personerna i fråga har insiderinformation som avses artikel 7 i marknadsmissbruksförordningen eller konfidentiell information om emittenter eller handelsparter eller om deras transaktioner. Åtgärder ska vidtas i syfte att säkerställa informationens konfidentialitet.

25 §

25 §

Upptagande av finansiella instrument till handel på en reglerad marknad

Upptagande av finansiella instrument till handel på en reglerad marknad

Börsen ska innan handeln inleds underrätta Finansinspektionen om att finansiella instrument har tagits upp till handel på en reglerad marknad. Om handeln avser aktier som inte är föremål för handel på någon annan reglerad marknad, ska börserna samtidigt underrätta Finansinspektionen om sådana uppskattningar av aktien i fråga som förutsätts i artikel 33.3 i förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instru-

Bestämmelser om börsens skyldighet att underrätta Finansinspektionen om varje finansiellt instrument för vilket det lämnats in en ansökan om upptagande till handel på deras handelsplatser eller som har tagits upp till handel eller som handlas för första gången finns i artikel 4 i marknadsmissbruksförordningen. Om handeln avser aktier som inte är föremål för handel på någon annan reglerad marknad, ska börserna samtidigt

Gällande lydelse

ment.

26 §

Avslutande av handel

En börs ska omedelbart offentliggöra beslut om avslutande av handeln. Dessutom ska börsen underrätta Finansinspektionen om avslutandet, och denna ska underrätta de behöriga myndigheter som motsvarar Finansinspektionen i EES-staterna.

4 kap.

Multilaterala handelsplattformar

2 §

Regler för multilaterala handelsplattformar

Om en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel driver en multilateral handelsplattform där värdepapper tas upp till handel på ansökan av emittenten, ska reglerna utöver vad som föreskrivs i 1 mom. ange

1) vilka krav, rättigheter och skyldigheter som för fullgörande av skyldigheter enligt denna lag, enligt bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den och enligt reglerna för den multilaterala handelsplattformen gäller för eller annars ställs på värdepappersemittenter och deras förvaltning,

2) hur och i vilket förfarande information om värdepapper och emittenter offentliggörs,

3) hur bolagsprospekt om värdepapper och emittenter upprättas och offentliggörs, om ett sådant prospekt som avses i 3 och 4 kap. i värdepappersmarknadslagen inte behöver offentliggöras över värdepapperen,

4) vilka påföljder som kan påföras värde-

Föreslagen lydelse

underrätta Finansinspektionen om sådana uppskattningar av aktien i fråga som förutsetts i artikel 33.3 i förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument.

26 §

Avslutande av handel

En börs ska omedelbart offentliggöra beslut om avslutande av handeln med finansiella instrument. *Bestämmelser om börsens skyldighet att underrätta Finansinspektionen när ett finansiellt instrument inte längre handlas eller är upptaget till handel finns i artikel 4 i marknadsmissbruksförordningen.*

4 kap.

Multilaterala handelsplattformar

2 §

Regler för multilaterala handelsplattformar

Om en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel driver en multilateral handelsplattform där värdepapper tas upp till handel på ansökan av emittenten, ska reglerna utöver vad som föreskrivs i 1 mom. ange

1) vilka krav, rättigheter och skyldigheter som för fullgörande av skyldigheter enligt denna lag, enligt bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den och enligt reglerna för den multilaterala handelsplattformen gäller för eller annars ställs på värdepappersemittenter och deras förvaltning,

2) hur och i vilket förfarande information om värdepapper och emittenter offentliggörs,

3) hur bolagsprospekt om värdepapper och emittenter upprättas och offentliggörs, om ett sådant prospekt som avses i 3 och 4 kap. i värdepappersmarknadslagen inte behöver offentliggöras över värdepapperen,

4) vilka påföljder som kan påföras värde-

Gällande lydelse

pappersemittenter för överträdelse av reglerna och hur påföljderna bestäms,

5) vilka uppgifter om omständigheter som väsentligt inverkar på värdet på värdepapper emittenten ska offentliggöra enligt 6 kap. 4 § i värdepappersmarknadslagen.

Föreslagen lydelse

pappersemittenter för överträdelse av reglerna och hur påföljderna bestäms.

4 §

Upptagande av finansiella instrument till handel

Bestämmelser om skyldigheten för en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel att underrätta Finansinspektionen om varje finansiellt instrument för vilket det lämnats in en ansökan om upptagande till handel på deras handelsplatser eller som har tagits upp till handel eller som handlas för första gången finns i artikel 4 i marknadsmissbruksförordningen.

7 §

Avbrytande och avslutande av handel

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska omedelbart offentliggöra beslut om avbrytande eller avslutande av handeln med finansiella instrument. Dessutom ska marknadsplatsoperatören informera Finansinspektionen om att handeln avbrutits eller avslutats.

7 §

Avbrytande och avslutande av handel

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska omedelbart offentliggöra beslut om avbrytande eller avslutande av handeln med finansiella instrument. Dessutom ska marknadsplatsoperatören informera Finansinspektionen om att handeln avbrutits eller avslutats. *Bestämmelser om skyldigheten för en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel att underrätta Finansinspektionen när ett finansiellt instrument inte längre handlas eller är upptaget till handel finns i artikel 4 i marknadsmissbruksförordningen.*

9 §

Marknadsplatsoperatörers tillsynsuppgifter

Bestämmelser om förhindrande och upp-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

täckt av marknadsmissbruk finns i artikel 16.1 i marknadsmissbruksförordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av försäkringsbolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i försäkringsbolagslagen (521/2008) 6 kap. 21 § 5 punkten, sådan den lyder i lag 303/2015, och *fogas* till 6 kap. en ny 17 a § och till 6 kap. 21 §, sådan den lyder i lag 303/2015, en ny 6 punkt som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 kap.

6 kap.

Försäkringsbolagets ledning, företagsstyrningssystem och placering av tillgångar

Försäkringsbolagets ledning, företagsstyrningssystem och placering av tillgångar

17 a §

Rapportering om överträdelser

Ett försäkringsbolag ska ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG. I förfarandet ska med iakttagande av personuppgiftslagen (523/1999) ingå lämpliga och tillräckliga åtgärder för att ordna en korrekt behandling av rapporterna, skydda rapportören och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rapporteringsförfarandet ska dessutom innehålla anvisningar som tryggar skyddet för rapportörens identitet, om det inte för utredande av en överträdelse eller annars till följd av myndigheternas rätt till information föreskrivs något annat i lag.

RP 65/2016 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Försäkringsbolaget ska bevara behövlig information som gäller den rapport som avses i 1 mom. Informationen ska avföras fem år efter rapporteringen, om den inte fortfarande behövs för en brottsutredning, en pågående rättegång eller en myndighetsundersökning eller för att trygga de rättigheter som rapportören eller den som är föremål för rapporten har. Senast tre år efter den föregående undersökningen ska behovet av fortsatt bevarande undersökas. En anteckning ska göras om undersökningen.

Utöver vad som föreskrivs i personuppgiftslagen har en sådan registrerad person som en rapport enligt 1 mom. avser inte rätt till insyn i den information som avses i 1 och 2 mom., om utlämnande av uppgifterna skulle kunna hindra utredningen av misstänkta överträdelser. Bestämmelser om rättigheter för den registrerade person som avses i rapporten finns i personuppgiftslagen.

21 §

Bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om

5) meddelande om utläggning på entreprenad enligt 16 § 3 mom.

21 §

Bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om

5) meddelande om utläggning på entreprenad enligt 16 § 3 mom.,

6) rapportering som avses i 17 a § och om behandling av rapporterna i försäkringsbolagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av lagen om försäkringsförmedling

I enlighet med riksdagens beslut fogas till lagen om försäkringsförmedling (570/2005) en ny 36 §, i stället för den 36 § som upphävts genom lag 897/2008, och samtidigt flyttas paragrafen till 7 kap. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

Övrig tillsyn och skadeståndsansvar

36 §

Rapportering om överträdelser

En juridisk person som bedriver försäkringsförmedling ska ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG. I förfarandet ska med iakttagande av personuppgiftslagen (523/1999) ingå lämpliga och tillräckliga åtgärder för att ordna en korrekt behandling av rapporterna, skydda rapportören och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rapporteringsförfarandet ska dessutom innehålla anvisningar som tryggar skyddet för rapportörens identitet, om det inte för utredande av en överträdelse eller annars till följd av myndigheternas rätt till information föreskrivs något annat i lag.

En juridisk person som bedriver försäkringsförmedling ska bevara behövlig information som gäller den rapport som avses i 1 mom. Informationen ska avföras fem år efter rapporteringen, om den inte fortfarande behövs för en brottsutredning, en pågående rättegång eller en myndighetsundersökning eller för att trygga de rättigheter som rappor-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

tören eller den som är föremål för rapporten har. Senast tre år efter den föregående undersökningen ska behovet av fortsatt bevarande undersökas. En anteckning ska göras om undersökningen.

Utöver vad som föreskrivs i personuppgiftslagen har en sådan registrerad person som en rapport enligt 1 mom. avser inte rätt till insyn i den information som avses i 1 och 2 mom., om utlämnande av uppgifterna skulle kunna hindra utredningen av misstänkta överträdelser. Bestämmelser om rättigheter för den registrerade person som avses i rapporten finns i personuppgiftslagen.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om hur rapporter som avses i 1 mom. ska göras och hur de ska behandlas hos en juridisk person som bedriver försäkringsförmedling.

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av 1 och 7 kap. i lagen om investeringstjänster

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om investeringstjänster (747/2012) 1 kap. 5 § 1 mom. och 8 § 8 punkten samt 7 kap. 11 § 1 mom., 17 § 2 och 3 mom. och 21 § 1 mom., av dem 1 kap. 8 § 8 punkten sådan den lyder i lag 166/2014, och

fogas till 1 kap. 8 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 166/2014 och 623/2014, en ny 9 punkt och till 7 kap. 8 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 623/2014, ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 kap.

Allmänna bestämmelser

Allmänna bestämmelser

5 §

5 §

Tillämpning av lagen på utländska kreditinstitut

Tillämpning av lagen på utländska kreditinstitut

På utländska EES-kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen och tillhandahåller inve-

På utländska EES-kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen och som tillhandahåller

RP 65/2016 rd

Gällande lydelse

steringstjänster i Finland ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som i 4 kap. 2 § 2 mom., 7 kap. 20 §, 10 kap. 14 § och 11 kap. 18, 19 och 22–25 § i denna lag föreskrivs om utländska EES-värdepappersföretag och vad som i 15 kap. föreskrivs om utländska värdepappersföretag.

8 §

Europeiska unionens lagstiftning, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten samt Europeiska bankmyndigheten

I denna lag avses med

8) Europeiska bankmyndigheten Europeiska bankmyndigheten enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG.

7 kap.

Organisering av värdepappersföretags verksamhet

8 §

Värdepappersföretags administration och styrning

Föreslagen lydelse

investeringstjänster i Finland ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som i 4 kap. 2 § 2 mom., 7 kap. 8 § 3 mom. och 20 §, 10 kap. 14 § och 11 kap. 18, 19 och 22—25 § i denna lag föreskrivs om utländska EES-värdepappersföretag och vad som i 15 kap. föreskrivs om utländska värdepappersföretag.

8 §

Europeiska unionens lagstiftning, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten samt Europeiska bankmyndigheten

I denna lag avses med

8) *Europeiska bankmyndigheten* Europeiska bankmyndigheten enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG,

9) **marknadsmisbruksförordningen** Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmisbruk (marknadsmisbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG.

7 kap.

Organisering av värdepappersföretags verksamhet

8 §

Värdepappersföretags administration och styrning

Vad som i 7 kap. 6 § i kreditinstitutslagen föreskrivs om rapportering om överträdelser tillämpas på motsvarande sätt på filialer till utländska EES-värdepappersföretag som tillhandahåller investeringstjänster i Finland.

Gällande lydelse

11 §

Privata transaktioner

Ett värdepappersföretag ska vidta tillräckliga åtgärder i syfte att förhindra att personer med inflytande i företaget genomför privata transaktioner som kan orsaka intressekonflikter med transaktioner eller tjänster som de deltar i på grund av sin ställning i företaget, om den person som har inflytande har insiderinformation som avses i värdepappersmarknadslagen eller har konfidentiell information om värdepappersföretagets kunder eller deras transaktioner. Åtgärder ska vidtas i syfte att också i övrigt säkerställa informationens konfidentialitet.

17 §

Skyldighet att göra insideranmälan

Med *insider* i ett värdepappersföretag avses

1) medlemmarna och suppleanterna i ett värdepappersföretags styrelse och förvaltningsråd, värdepappersföretagets verkställande direktör och dennes ställföreträdare samt värdepappersföretagets revisorer, revisorssuppleanter och de anställda hos en revisionsammanslutning som är huvudansvariga för revisionen av värdepappersföretaget,

2) de anställda hos värdepappersföretaget som har som uppgift att göra investeringsanalyser av aktier och finansiella instrument som avses i 1 mom., vilkas huvudsakliga uppgift består i att medverka vid erbjudande av investeringstjänster eller vilka på annat sätt regelbundet får tillgång till insiderinformation om sådana aktier och finansiella instrument.

I ett kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster ska förvaltningsrådets ledamöter och suppleanter, styrelsesuppleanterna, revisorerna, revisorssuppleanterna och den för revisionen av kreditinstitutet huvudansvariga anställda hos en revisionsammanslutning göra insideranmälan endast i det fall att de regelbundet i sin besittning får insiderin-

Föreslagen lydelse

11 §

Privata transaktioner

Ett värdepappersföretag ska vidta tillräckliga åtgärder i syfte att förhindra att personer med inflytande i företaget genomför privata transaktioner som kan orsaka intressekonflikter med transaktioner eller tjänster som de deltar i på grund av sin ställning i företaget, om den person som har inflytande har insiderinformation som avses i *artikel 7 i marknadsmissbruksförordningen* eller har konfidentiell information om värdepappersföretagets kunder eller deras transaktioner. Åtgärder ska vidtas i syfte att också i övrigt säkerställa informationens konfidentialitet.

17 §

Skyldighet att göra insideranmälan

Med *insider* i ett värdepappersföretag avses

1) medlemmarna och suppleanterna i ett värdepappersföretags styrelse och förvaltningsråd, värdepappersföretagets verkställande direktör och dennes ställföreträdare samt värdepappersföretagets revisorer, revisorssuppleanter och de anställda hos en revisionsammanslutning som är huvudansvariga för revisionen av värdepappersföretaget,

2) de anställda hos värdepappersföretaget som har som uppgift att göra investeringsanalyser av aktier och finansiella instrument som avses i 1 mom., vars huvudsakliga uppgift består i att medverka vid tillhandahållande av investeringstjänster eller som på annat sätt regelbundet får tillgång till i *artikel 7 i marknadsmissbruksförordningen* avsedd insiderinformation om sådana aktier och finansiella instrument.

I ett kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster ska förvaltningsrådets ledamöter och suppleanter, styrelsesuppleanterna, revisorerna, revisorssuppleanterna och den för revisionen av kreditinstitutet huvudansvariga anställda hos en revisionsammanslutning göra insideranmälan endast i det fall att de regelbundet i sin besittning får i *artikel 7 i*

RP 65/2016 rd

Gällande lydelse

formation enligt 12 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen om sådana aktier eller finansiella instrument som avses i 1 mom. i denna paragraf.

21 §

Organisering av verksamheten hos filialer till värdepappersföretag i tredjeländer

Vad som i 4 § 3 och 4 mom. föreskrivs om utläggning på entreprenad, i 5 § om förutsättningarna för utläggning, i 8 § om riskhantering, internkontroll och annan organisering av verksamheten, i 9 § om skyldighet att vidta förberedelser och om kostnadsersättning, i 10 § om hantering av intressekonflikter och i 11 § om privata transaktioner ska på motsvarande sätt tillämpas på filialer till värdepappersföretag i tredjeländer.

Föreslagen lydelse

marknadsmisbruksförordningen avsedd insiderinformation om aktier eller finansiella instrument som avses i 1 mom.

21 §

Organisering av verksamheten hos filialer till värdepappersföretag i tredjeländer

Vad som i 4 § 3 och 4 mom. föreskrivs om utläggning på entreprenad, i 5 § om förutsättningarna för utläggning, i 8 § om riskhantering, internkontroll och annan organisering av verksamheten samt *om rapportering om överträdelser*, i 9 § om skyldighet att vidta förberedelser och om kostnadsersättning, i 10 § om hantering av intressekonflikter och i 11 § om privata transaktioner ska på motsvarande sätt tillämpas på filialer till värdepappersföretag i tredjeländer.

Denna lag träder i kraft den 20

8.

Lag

om ändring av 2 a och 150 § i lagen om placeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om placeringsfonder (48/1999) 150 § 1 mom., sådant det lyder i lag 175/2016, och *fogas* till 2 a §, sådan den lyder i lag 175/2016, ett nytt 7 mom. som följer:

Gällande lydelse

2 a §

Föreslagen lydelse

2 a §

Med *marknadsmisbruksförordningen* avses i denna lag Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (marknadsmisbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG.

RP 65/2016 rd

Gällande lydelse

150 §

Rapportering om överträdelser

Fondbolag ska ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av denna lag och bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt av de EU-rättsakter som avses i 144 b § 3 mom. I förfarandet ska med iakttagande av personuppgiftslagen (523/1999) ingå åtgärder som ska skydda rapportören och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rapporteringsförfarandet ska dessutom innehålla anvisningar som tryggar skyddet för rapportörens identitet, om det inte för utredande av brott eller annars till följd av myndigheternas rätt till information bestäms något annat i lag.

Föreslagen lydelse

150 §

Rapportering om överträdelser

Ett fondbolag ska ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av denna lag och bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt av de EU-rättsakter som avses i 144 b § 3 mom. och av *marknadsmisbruksförordningen*. I förfarandet ska med iakttagande av personuppgiftslagen (523/1999) ingå *lämpliga och tillräckliga* åtgärder för att ordna *en korrekt behandling av rapporterna*, skydda rapportören och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rapporteringsförfarandet ska dessutom innehålla anvisningar som tryggar skyddet för rapportörens identitet, om det inte för utredande av en överträdelse eller annars till följd av myndigheternas rätt till information föreskrivs något annat i lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring av 2 och 22 kap. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) 2 kap. 5 § 2 mom. 11 punkten och rubriken för 22 kap. samt
fogas till 2 kap. 5 § 2 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 627/2014, en ny 12 punkt och till 22 kap. en ny 9 § som följer:

Gällande lydelse

2 kap.

Definitioner

5 §

Definitioner med anknytning till EU-lagstiftning

Föreslagen lydelse

2 kap.

Definitioner

5 §

Definitioner med anknytning till EU-lagstiftning

I denna lag avses med

11) *fondföretagsdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag).

I denna lag avses med

11) *fondföretagsdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag),

12) **marknadsmisbruksförordningen** Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmisbruk (marknadsmisbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG.

Gällande lydelse

22 kap.
Påföljder och överklagande

Föreslagen lydelse

22 kap.
Påföljder, överklagande och rapportering om överträdelser

9 §

Rapportering om överträdelser

En förvaltare av alternativa investeringsfonder ska ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av bestämmelserna i marknadsmissbruksförordningen. I förfarandet ska med iakttagande av personuppgiftslagen (523/1999) ingå lämpliga och tillräckliga åtgärder för att ordna en korrekt behandling av rapporterna, skydda rapportören och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rapporteringsförfarandet ska dessutom innehålla anvisningar som tryggar skyddet för rapportörens identitet, om det inte för utredande av en överträdelse eller annars till följd av myndigheternas rätt till information föreskrivs något annat i lag.

Förvaltare av alternativa investeringsfonder ska bevara behövlig information som gäller den rapport som avses i 1 mom. Informationen ska avföras fem år efter rapporteringen, om den inte fortfarande behövs för en brottsutredning, en pågående rättegång eller en myndighetsundersökning eller för att trygga de rättigheter som rapportören eller den som är föremål för rapporten har. Senast tre år efter den föregående undersökningen ska behovet av fortsatt bevarande undersökas. En anteckning ska göras om undersökningen.

Utöver vad som föreskrivs i personuppgiftslagen har en sådan registrerad person som en rapport enligt 1 mom. avser inte rätt till insyn i den information som avses i 1 och 2 mom., om utlämnande av uppgifterna skulle kunna hindra utredningen av misstänkta överträdelser. Bestämmelser om rättigheter för den registrerade person som avses i rapporten ingår i personuppgiftslagen.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om hur rapporter som avses i 1 mom. ska göras och behandlas.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av 7 kap. 6 § i kreditinstitutslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kreditinstitutslagen (610/2014) 7 kap. 6 § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

7 kap.

Förvaltnings- och styrningssystem

Förvaltnings- och styrningssystem

6 §

6 §

Rapportering om överträdelser

Rapportering om överträdelser

Ett kreditinstitut ska ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera om en misstanke om överträdelser av bestämmelser och föreskrifter om finansmarknaden. Personuppgifterna för rapportören och för den som är föremål för rapporten ska sekretessbeläggas, om inte något annat föreskrivs i lag.

Kreditinstitutet ska bevara behövlig information som gäller den rapport som avses i 1 mom. Informationen ska avföras fem år efter rapporteringen, om den inte fortfarande behövs för en brottsutredning, en pågående rättegång eller myndighetsundersökning eller för att trygga de rättigheter som rapportören och den som är föremål för rapporten har. Senast tre år efter den föregående ompröv-

Ett kreditinstitut ska ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera om en misstanke om överträdelser av bestämmelser och föreskrifter om finansmarknaden. *I förfarandet ska med iakttagande av personuppgiftslagen (523/1999) ingå lämpliga och tillräckliga åtgärder för att ordna en korrekt behandling av rapporterna, skydda rapportören och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rapporteringsförfarandet ska dessutom innehålla anvisningar som tryggar skyddet för rapportörens identitet, om det inte för utredande av en överträdelse eller annars till följd av myndigheternas rätt till information föreskrivs något annat i lag.*

Kreditinstitutet ska bevara behövlig information som gäller den rapport som avses i 1 mom. Informationen ska avföras fem år efter rapporteringen, om den inte fortfarande behövs för en brottsutredning, en pågående rättegång eller en myndighetsundersökning eller för att trygga de rättigheter som rapportören eller den som är föremål för rapporten har. Senast tre år efter den föregående under-

RP 65/2016 rd

Gällande lydelse

ningen ska behovet av fortsatt bevarande omprövas. En anteckning ska göras om omprövningen.

En registrerad person som en rapport avser har inte rätt till insyn i information som avses i 1 och 2 mom. Dataombudsmannen får på begäran av den registrerade kontrollera att sådana uppgifter om den registrerade som avses i 1 och 2 mom. är lagenliga.

Kreditinstitutet ska vidta lämpliga och tillräckliga åtgärder för att skydda rapportörer.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om hur rapporter som avses i 1 mom. ska göras och behandlas hos kreditinstitutet.

Föreslagen lydelse

sökningen ska behovet av fortsatt bevarande undersökas. En anteckning ska göras om undersökningen.

Utöver vad som föreskrivs i personuppgiftslagen har en sådan registrerad person som en rapport enligt 1 mom. avser inte rätt till insyn i den information som avses i 1 och 2 mom., om utlämnande av uppgifterna skulle kunna hindra utredningen av misstänkta överträdelse. Bestämmelser om rättigheter för den registrerade person som avses i rapporten ingår i personuppgiftslagen.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om hur rapporter som avses i 1 mom. ska göras och behandlas hos kreditinstitutet.

—————
Denna lag träder i kraft den 20 .

11.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) 1 § 3 mom., sådant det lyder i lag 1666/2015, som följer:

Gällande lydelse

1 §

Lagens tillämpningsområde

—————
På arbetspensionsförsäkringsbolag tillämpas dock inte 1 kap. 2 a, 3–5 och 11 a §, 13 § 1 mom. samt 14–19 och 25 §, 2 kap. 1 a §, 3 § 1–5 mom., 4 och 5 §, 6 § 2 och 3 mom., 7 och 9 b §, 10 § 1 mom. 3 punkten samt 12, 16, 17, 18 a, 18 b, 19 och 20 §, 3 kap., 4 kap. 2–6 §, 5 kap. 3 § och 22 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 6 kap. 1–5, 7–12, 12 a, 14–18 och 20 a–20 c §, 21 § 3 och 5 punkten och 22 §, 7 kap. 6 §, 8 kap. 24–26 §, 8 a kap., 9 kap. 1–5,

Föreslagen lydelse

1 §

Lagens tillämpningsområde

—————
På arbetspensionsförsäkringsbolag tillämpas dock inte 1 kap. 2 a, 3–5 och 11 a §, 13 § 1 mom. samt 14–19 och 25 §, 2 kap. 1 a §, 3 § 1–5 mom., 4 och 5 §, 6 § 2 och 3 mom., 7 och 9 b §, 10 § 1 mom. 3 punkten samt 12, 16, 17, 18 a, 18 b, 19 och 20 §, 3 kap., 4 kap. 2–6 §, 5 kap. 3 § och 22 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 6 kap. 1–5, 7–12, 12 a, 14–17, 18 och 20 a–20 c §, 21 § 3 och 5 punkten och 22 §, 7 kap. 6 §, 8 kap. 24–26 §, 8 a kap.,

RP 65/2016 rd

Gällande lydelse

5 a–5 d och 7–12 § och 13 § 2 punkten, 10–13 och 13 a kap., 14 kap. 5 §, 16 kap. 2 § 2, 4 och 6 mom., 5 § 3 mom., 6 § 4 mom. samt 8–10 och 13 §, 17 kap. 2 § 3 mom., 19 kap. 10 § 1 och 2 mom., 20 kap. 10 § 1 och 2 mom., 21 kap. 6 och 7 §, 12 § 1 och 2 mom. och 17–21 §, 23 kap. 9 § 2 och 3 mom. och 31 § 3 mom., 24 kap., 25 kap. 1 §, 3 § 2 mom., 4–7 §, 16 § 1 mom. samt 25–27 §, 26 kap. eller 31 kap. 1 § 4 mom. samt 2, 4 och 10 § i försäkringsbolagslagen.

Föreslagen lydelse

9 kap. 1–5, 5 a–5 d och 7–12 § och 13 § 2 punkten, 10–13 och 13 a kap., 14 kap. 5 §, 16 kap. 2 § 2, 4 och 6 mom., 5 § 3 mom., 6 § 4 mom. samt 8–10 och 13 §, 17 kap. 2 § 3 mom., 19 kap. 10 § 1 och 2 mom., 20 kap. 10 § 1 och 2 mom., 21 kap. 6 och 7 §, 12 § 1 och 2 mom. och 17–21 §, 23 kap. 9 § 2 och 3 mom. och 31 § 3 mom., 24 kap., 25 kap. 1 §, 3 § 2 mom., 4–7 §, 16 § 1 mom. samt 25–27 §, 26 kap. eller 31 kap. 1 § 4 mom. samt 2, 4 och 10 § i försäkringsbolagslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .